प्रस्तावना.

श्री भजनस्तवन पद संग्रह तृतीय भाग प्रस्तावना

भगवन्तुं भेजु आत्मधर्म छे. ज्ञानदर्शन चारित्रनी आराधना करवी तेज शुद्ध परमार्थ करण छे. हृदयमां परमात्मविचारणाना जोरथी उभराओ वाणीद्वारा बहार आवे छे, तेथी वाणी परजीवोने आत्मधर्ममां पुष्टालंबन थाय छे. जिनाज्ञा प्रमाणे आत्मतत्त्वनुं ज्ञान करवुं; आराधन करवुं; गान करवुं, ते सर्वथी उच्चभावनी वृद्धि थाय छे. उच्चभावथी आत्मा परमात्मपाल्य थाय छे, हृदयमां उच्चभावनी स्फुरणाओ उत्पन्न थाय छे, तेनुं गान करवुं ते भजन कहेवाय छे. आवी स्फुरणाओ द्रव्य; क्षेत्र, काल भावना योगे उत्पन्न थाय छे. श्री माणसा नगरमां संवत् १९६४ नी सालनुं चातुर्मास कर्युं, ते प्रसंगे माणसावाळा सुश्रावक वीरचंदभाई कृष्णाजी विगेरेनी विनंतिथी चोवीश तीर्थंकरनी चोवीशी अने वीशविहरमान जिननी वीशीनी रचना थई छे. तेमज पृष्ठ. २८ थी ते पृष्ठ ६१ सुधीमां [illegible] लखेला छे, तेनी रचना पण माणसा चातुर्मासमां थई छे; तेमां वर्तमानकाळनो सुधारो छे तेनुं रहस्य पुनः पुनः विचारीने हृदयमां उतारवा योग्य छे. वर्तमान काळनी मुख्यता भेद लावेल सुधारो भूत भविष्यनी [illegible] गर्भीत [illegible] दर्शाव्युं छे पृष्ठ. ६३ थी ६७ सुधीना पद्मालयना श्री [illegible] नामथी रचाया छे. [illegible] नामना [illegible] श्रावक [illegible] विगेरेनी विनंतिथी आ [illegible] विचार करी. [illegible] [illegible] थी ते पृष्ठ [illegible] सुधीनां [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

अमदावाद आवतां—कडी—सांतज विगेरेमां थइ हती. पृष्ठ १३७ थी १३८ मा ना स्तवनोनी रचना सरखेज गाममां थइ हती. पृष्ठ १३९ थी पृष्ठ. १४२ सुधीना पदोनी स्फुरणा साणंद तथा गोधावीमां विहार प्रसंगे थइ हती. पृष्ठ.१४३ थी पृष्ठ १६० सुधीनी गुंहळीओनी रचना अमदावादमां संवत.१९६१ ना पोश मासमां आंबलीपोळ झवेरीवाडाना उपाश्रयमां थइ हती पृष्ठ. १६१ थी पृष्ठ.१८१सुधी आत्मस्वरूप ग्रन्थ छे, तेनी रचना माणसा नगरमां संवत.१९६१नी सालमां थइ हती; तेमां बहिरात्मा, अंतरात्मा, अने परमात्मानुं वर्णन कर्युं छे, प्रत्येक आत्मानां लक्षण भिन्न भिन्न बताव्यां छे. पृष्ठ. १८२ मा थी चेतनशक्ति ग्रंथनी रचना शरु थएली छे, ते ग्रंथमां आत्मशक्तियोनो गंभीर वचनाथी महिमा दर्शाव्यो छे जेम जेम तेनो अर्थ विचारे, तेम तेम विशेष नीकळतो जाय छे, अने आत्मशक्तियोने प्राप्त करवा उत्साह वधे छे. आत्मोद्यम करवाथी अनंत कर्मनो नाश थाय छे, ते स्पष्ट आ ग्रन्थथी अनुभवमां आवशे. माणसाथी संवत १९६४ नी सालमां तारंगाजीए श्री अजितनाथनां दर्शन करवा विहार कर्यो. चैत्रवदी अमावास्याना रोज त्यां दर्शन करी एक दीवसमां आ ग्रंथ बनाव्यो छे, तेमज श्री अजितनाथनुं स्तवन पण अमावास्याए बनाव्युं छे. चेतन स्तुति श्री खेरालु गाममां बनावी छे. तेमज केळवणीनुं स्वरूप श्री खेरालुमां वैशाख मासमां बनाव्युं छे.

जैनधर्ममां अध्यात्मज्ञान अनंत छे आत्मज्ञाननुं परिपूर्ण स्वरुप तीर्थंकरोए दर्शाव्युं छे तेमना वचननो किंचित् रहस्य हृदयमां उतरवाथी द्रव्य क्षेत्र काल भाव योगे जेजे विषयोनी स्फुरणाओ हटी ते ते लखी लीधी छे छद्मस्थावस्थामां लखवामां, रचवामां तथा विचारवामां सिद्धांत सूत्रोना आशयथी विपरीत जे कंइ होय ते पंडित पुरुषो सुधारशो सज्जनो सद्गुण दृष्टिथी गुण ग्रहण करे छे. (वीतराग आज्ञा विरुद्ध जे कंइ होय ते सर्वथा मिच्छामि दुक्कडं दउं भजनो-पदो वगेरेना हृदयनुं मानसिक [illegible] पोदाग्रह.

छे) जेवुं हृदय होय तेवुं प्रकाशे छे. गंभीरपदोमां समजण न पडे तो सद्गुरु पासे निर्णय करवो.

भक्तनुं हृदय जेवा स्वरुपमां वर्ततुं होय छे, तेवुं ते वाणीथी देखाय छे, ज्ञानक्रियाथी मोक्ष छे परमबोध प्राप्तिनुं कारण भजन छे, आत्मारुप प्रभुनी जेटली स्तुति करीए तेटली ओछी छे, सहज योगे मानादिकना अभावे आत्मार्थे आ भजन संग्रहनी रचना थइ छे. ज्ञान, वैराग्य, नीति, शिक्षा, भक्ति आटला विषयो आ पुस्तकमां मुख्यता ए छे. वांचीने आत्महित साधवुं-शब्दब्रह्मथी परब्रह्मनी प्राप्ति करवी जोइए; सारांशके शब्दथी आत्मस्वरूपनी प्राप्ति करवी जोइए. आयुष्यनी खबर नथी, अल्पसमयमां आत्महित साधवानुं छे. प्रवृत्तिमार्गमांथी नीकळी निवृत्ति पद प्राप्त करवानुं छे, प्रगकालमां शुद्धात्म सेवनथी मुक्ति छे, निमित्त अने उपादान कारणथी परमात्मस्वरुप प्राप्त करवुं जोइए ते माटे जिन वाणीनुं रहस्य गमे ते शब्द रूपमां वाक्यमां होय तोपण आराधन करी सिद्ध स्थानमां जवुं जोइए, चिदानंद लहेरोनी खुमारी जेणे अनुभवी छे, तेने आ रचनानुं यथार्थ स्वरुप समजाशे. माय खटपट छोडीने जे भव्य जीवो आत्माने उपादेय गणी धर्म साधना करे छे, ते परमभाव मंगळने प्राप्त करे छे, सर्वेने तेम थाओ ॐ शान्तिः

सुश्रावक मांनिजवाळा शा. मगनलाल करमचंद तथा. श्री कच्छगाम नळीयावाळा शा. कद्दाभाई चांपशीए आ पुस्तक छपावरामां जे. स्हाय करी छे, धननो व्यय शुभ ज्ञान हेतुमां कर्यो छे, ते माटे तेमने धर्म लाभाशी पूर्वक धन्यवाद घटे छे, दोशी. माणिभाइ नथुभाइ बी, ए तथा शा. गीरधरलाल हकमचंदे प्रुफ सुधारवामां स्हाय करी ते माटे धर्म लाभाशीः देवामां आवे छे.

विहार मुकाम—वोरसद—कावीठा.

लि. मुनि—बुद्धिसागर. ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः

माघ शुक्लस्य पुर्णिमा. संवत १९६५.

भजनस्तवन पद संग्रह भाग त्रिजानी अनुक्रमणिका.

श्री भजन स्तवन पदसंग्रह भाग त्रीजानुं

शुद्धि अशुद्धि पत्रम्.

पानुं.	लीटी.	अशुद्धि.	शुद्धि.
२०	५	मोहादि.	मोहारि.
२१	१	बालकना.	बालकनो.
२९	२२	घावशे.	थावशे.
३१	२३	बाए.	बास.
४४	११	करी.	फरी.
४८	२	काळन.	काळीन.
६१	७	आकिञ्चन.	अकिञ्चन.
९६	१०	निद्वेषी.	निर्द्वेषी.
१०४	९	ब्रह्मरन्ध्रमां.	ब्रह्मरन्ध्रमां.
१०५	६	परघात.	परघात.
११६	१९	सद्गु.	०
१४८	३	पद.	पद्.
१५६	६	वनी.	वेनी.
१६२	१५	कोन.	केणे.
१६४	२	मान.	माने.
१९८	१	कता.	कर्ता.
२०१	७	एकमक.	एकमेक.
२०६	७	बीजा.	बीजे.

अथ श्री योगनिष्ठ मुनिश्री बुद्धिसागरजी कृत.

भजन स्तवन पद संग्रह.

भाग ३ जो.

चतुर्विंशति जिन स्तवनानि (चोवीशी)

॥ १ रुषभदेव स्तवनम् ॥

राग देशाख.

परम प्रभुता तुं वर्यो, स्वामी रुषभ जिणंद;
ध्याने गुणठाणे चढी, टाळ्या कर्मना फंद. पर० ॥ १ ॥
अंतरंग परिणामथी, निज रुद्धि प्रकाशी;
क्षायिकभावे मुक्तिमां, सत्यानंद विलासी. पर० ॥ २ ॥
कर्ता कर्म करण वळी, संप्रदान स्वभावे;
अपादान अधिकरणता, शुद्ध क्षायिक भावे. पर० ॥ ३ ॥
नित्यानित्य स्वभावने, सदसत् तेम धारो;
वक्तव्यावक्तव्यने, एकानेक विचारो. पर० ॥ ४ ॥
आठ पक्ष प्रभुव्यक्तिमां, षड् गुण सामान्य;
सात नयोथी विचारतां, प्रभु व्यक्ति सुमान्य. पर० ॥ ५ ॥
स्मरण मनन एक तानमां, शुद्ध व्यक्तिमां हेतु;
तुज सरखुं मुज रूप छे, भवसागर सेतु. पर० ॥ ६ ॥
सालंबनमां तुं वडो, निरालंबन पोते;
बुद्धिसागर ध्यानथी, निजने निज गोते. पर० ॥ ७ ॥

—— —

२ अथ अजित जिनेश्वर स्तवन.

. धोरे सिद्धाचळ भेटवा-ए राग.

अजित जिनेश्वर देवनी, सेवा सुखकारी;
निश्चयने व्यवहारथी, सेवा जयकारी. अजि० ॥ १ ॥
निमित्त ने उपादानथी, सेवन उपकारी;
द्वेष खेद ने भय तजी, सेवो हितकारी. अजि० ॥ २ ॥
दुर्लभ सेवन इशनुं, धातोधार्ने मळवुं;
पर परिणामने त्यागीने, शुद्ध भावमां भळवुं. अजि० ॥ ३ ॥
षट्कारक जीव द्रव्यमां, परिणमतां ज्यारे;
त्यारे सेवन सत्य छे, भवपार उतारे. अजि० ॥ ४ ॥
निर्विकल्प उपयोगथी, नित्य सेवो देवा;
निज निज जातिनी सेवना, मीठा शीव मेवा. अजि० ॥ ५ ॥
परम प्रभु निज आगळे, सेवनथी होवे;
बुद्धिसागर सेवतां, निजरुपने जोवे.

---

३ अथ श्री संभवजिन स्तवन.

राग उपरनो.

संभव जिनवर जागतो, देव जगमां दीठो;
अनुभव ज्ञाने जाणतां, मन लागे मीठो. सं० ॥ १ ॥
प्रगटे क्षायिक लब्धियो, संभव जिन ध्याने;
संभव चरणनी सेवना, करतां सुख माणे. सं० ॥ २ ॥
संभव ध्याने चेतना, शुद्ध ऋद्धि प्रगटे,
वीर्योल्लासनी वृद्धिथी, मोह माया विघटे. सं० ॥ ३ ॥
संभव दृष्टि जागतां, संभव जिन सरिखो,

आलंबन संभव प्रभु, ऐक्यताए परखो. सं० ॥ ४ ॥
संभव संयम साधना, साची एक भक्ति;
बुद्धिसागर ध्यानमां, ज्ञान दर्शन व्यक्ति. सं० ॥ ५ ॥

४ अथ श्री अभिनंदन जिन स्तवन.

राग उपरनो.

अभिनंदन अरिहंतनुं, शरणुं एक साचुं;
लोकोत्तर चिन्तामणि, पामी दिल राचुं. अ० ॥ १ ॥
लोकोत्तर आनंदना, परमेश्वर भोगी;
शाता अशाता वेदनी, टळतां सुख योगी. अ० ॥ २ ॥
उज्वल ध्याननी एकता, खेंची प्रभु आणे;
पुद्गलने दूरे करी, शुद्धरूप प्रमाणे. अ० ॥ ३ ॥
पिंडस्थादिक ध्यानथी, प्रभु दर्शन आपे;
बुद्धिसागर भक्तिथी, सत्य आनंद व्यापे. अ० ॥ ४ ॥

५ अथ श्री सुमतिजिन स्तवन.

राग उपरनो.

सुमति चरणमां लीनता, सातनयथी खरी छे;
समकित पामी ध्यानथी, योगियोए वरी छे. सुम० ॥१॥
नैगम संग्रह जाणजो, व्यवहार विचारो;
रुजुसूत्र वर्तमानना, परिणामने धारो० सुम० ॥२॥
अनुक्रम चरण विचारने, नयो मम जणावे;
शब्द अर्थ नय चरणने, अनेकांत ग्रहावे. सुम० ॥३॥
द्रव्य अने भाव भेदथी, चउ निक्षेप भेदे.

तुज चारित्रने धारतां, आठ कर्मने छेदे. सुम० ॥४॥
अजर अमर अरिहंत तुं, भेद भावने टाळे;
बुद्धिसागर धारणा, शिवमंदिर म्हाले. सुम० ॥५॥

---

६ अथ श्री पद्मप्रभ जिन स्तवन.

राग उपरनो

पद्मप्रभु जिनराज तुं, शुद्ध चैतन्य योगी,
क्षायिक चेतन ऋद्धिनो, प्रभु तुं वड भोगी. पद्म० ॥ १ ॥
हरिहर ब्रह्मा तुं खरो, भद भावथी न्यारो;
प्रभु ऋद्धि भोक्ता सदा, भव पार उतारो. पद्म० ॥ २ ॥
नाम रूपथी भिन्न तुं, गुण पर्याय धाम;
शुद्धरूप ओळखावता, गुरु तुं छे ठाम. पद्म० ॥ ३ ॥
समतामां रमतां प्रभु, शुद्ध करतो व्यक्ति;
बुद्धिसागर ध्यावतां, प्रभुरूपनी भक्ति. पद्म० ॥ ४ ॥

---

७ अथ श्रीसुपार्श्वजिन स्तवन.

राग केदारो.

श्री सुपार्श्व जिनेश्वर प्यारो, भवजलधिथी तारो;
स्थिर उपयोगे चित्तमां धार्यो, मोह महाभड हार्यो. श्री० ॥ १ ॥
मन मंदिरमां दीपक प्रगट्यो, ज्ञान जोत जोइ हरख्यो;
पर कालमां चित्त तुं परख्यो, ज्ञान अनुभव वरस्यो. श्री० ॥ २ ॥
अरिहंत गुणरागी भवत्यागी, शाश्वत शिव सुखकारी,
बुद्धिसागर चिद्गुण संगी, जय जय जिन उपकारी. श्री० ॥ ३ ॥

८ अथ श्रीचंद्रप्रभजिन स्तवन.

राग केदारो.

चंद्रप्रभु जिनवर जयकारी, हुं जाउं बलिहारी रे;
केवलज्ञानने केवल दर्शन, क्षायिक समकित धारी रे. चं०॥१॥
अष्ट गुणो आठ कर्मने टाळी, ध्याने प्रभु शिव वरीया रे;
भाव कर्म रागद्वेषने टाळी, भवसागर झट तरीया रे.चं०॥२॥
शुभाशुभ परिणाम हटावी, शुद्ध परिणाम धार्यां रे;
ध्यान वडे गुणठाणे चढतां, मोहमल्ल खुब हार्यो रे. चं०॥३॥
चंद्रनी ज्योति थेडे निर्मळ, चेतन ज्योति दीपे रे;
बुद्धिसागर चेतन ज्योति, सर्व ज्योतिने जीपे रे. चं० ॥४॥

---

९. अथ श्री सुविधिनाथ जिन स्तवन.

राग केदारो.

सुविधि जिनेश्वर सुविधिधारी, वरीया मुक्ति नारी रे.
पर परिणामे बंध निवारी, शुद्ध दशा घट धारी रे. सु०॥१॥
यम नियम आसन जयकारी, प्राणायाम अभ्यासे रे;
प्रत्याहार ने धारणा धारे, चेतन शक्ति प्रकाशे रे. सु० ॥२॥
ध्यान समाधि ए योगनां अंगो, पार लह्या जिन देवा रे;
बुद्धिसागर सुविधि जिनेश्वर, सेवा मीठा मेवा रे. सुं०॥३॥

---

१० अथ श्री शितलजिन स्तवनम्.

राग केदारो

शीतल जिनवर यति नति वंदित, शीतलता करनारा रे
अज अविनाशी शुद्ध शिवकर,प्राणथकी तुं प्यारा रे.शीत०॥१॥

उपादान शीतलता समरे, निमित्त सेवे साचुं रे;
समताथी क्षणमां छे मुक्ति, शीतल रुपमां राचुं रे. शी० ॥२॥
उपशम क्षयोपशम ने क्षायिक, भावे समता सार रे;
ज्ञानानंदी समता साधी, उतरशे भवपार रे. शी० ॥३॥
सहजानंदी शीतल चेतन, अंतर्यामि देव रे;
बुद्धिसागर शुद्ध रमणता, शीतल जिनपति सेव रे. शी० ॥४॥

---

११ अथ श्री श्रेयांसजिन स्तवनम्.

राग केदारो.

श्री श्रेयांस जिन साहिब सेवा, आपत्त शिवसुख मेवा रे;
द्रव्यार्थिक पर्यायार्थिक नय, शुद्ध निरंजन देवा रे. श्री० ॥ १ ॥
योगी भोगी गत भय शोकी, कर्माष्टकथी भिन्न रे;
शुद्धोपयोगी स्वपरप्रकाशक, क्षायिक निजगुण लीन रे श्री० ॥२॥
अनंत गुणपर्यायनी अस्ति, समये समये अनंति रे;
पर द्रव्यादिकनी नास्तिता, समये अनंति वहंती रे. श्री० ॥३॥
अस्ति नास्तिमय शुद्ध स्वरुपी, संग्रहनयथी अनादि रे;
व्यक्तपणुं शब्दादिक नयथी, सर्व जीवोमां आदि रे. श्री० ॥४॥
अग्निथी जेम अग्नि प्रगटे, शुद्ध चेतनथी शुद्ध रे;
बुद्धिसागर पुष्टालंबन, उपादान गुण बुद्ध रे. श्री० ॥ ५ ॥

---

१२ अथ श्री वासुपूज्यस्वामी स्तवन.

राग केदारो

वासुपूज्यनी पूजा कर्ता, पोते पूज्य ते थाय रे;
जिनवर पूजा ते निज पूजा, शुद्ध विचारे सटाय रे. वा०॥१॥

निर्विकल्प उपयोगे पूजा, भाव निक्षेपे सारी रे;
योग असंख्ये पूजा भाखी,तरतम योग विचारी रे. वा०॥२॥
सालंबन पूजार्थी मोटी, निरालंबन भाखी रे;
रुपातीत पूजार्थी मुक्ति, छे बहुसूत्र त्यां साखी रे. वा०॥३॥
अष्ट प्रकारी आदि पूजा, द्रव्यपूजा सुखकारी रे;
एकांतवादी पूजन मिथ्या, समजो सूत्र विचारी रे. वा० ॥४॥
नय निक्षेपे पूजा भेदो, करशे ते सुख पामे रे;
बुद्धिसागर पूज्यपणुं लही, ठरशे ध्रुवपद ठामे रे. वा० ॥५॥

१३ अथ श्री विमळ जिन स्तवनम्.

श्री श्रेयांसजिन अंतर्यामी–ए राग.

विमळ जिनेश्वर चेतन भावो, गावो बहु मन ध्यावो रे;
संग्रह नयथी निर्मळ चेतन, शब्दादिकथी बनावो रे. वि० ॥ १ ॥
प्रति प्रदेशे ज्ञान अनंतु, छति सामर्थ्य पर्याय रे;
क्षयोपशमथी क्षायिकभावे, लोकालोक जणाय रे. वि० ॥ २ ॥
असंख्यप्रदेशी चिद्घन राया, अनंत शक्ति विलासीरे;
आविर्भावे चेतन मुक्ति, नासे सकळ उदासीरे. वि० ॥ ३ ॥
अनंत गुणनी शुद्ध क्रियानो, समये समये भोगीरे;
बुद्धिसागर शुद्ध क्रियार्थी, सिद्ध सनातन योगीरे. वि० ॥ ४ ॥

१४ अथ श्री अनंतनाथ जिन स्तवनम्.

राग उपरनो.

अनंत गुण पर्यायनुं भाजन, अनंत प्रभु मन ध्यावुं रे.
परपरिणमता दूर हटावी, शुद्ध रमणता पावुं रे. अ० ॥ १ ॥

ज्ञानस्वरुपी ज्ञेयस्वरुपी, परज्ञेयादिक भिन्नरे;
ज्ञेय अनंता ज्ञान अनंतु, ज्ञाता ज्ञानाभिन्नरे. अ० ॥ २ ॥
गुण अनंता समये समये, व्ययोत्पत्तिता पावेरे;
द्रव्यरुप त्रण काळमां ध्रुव छे, केवळ ज्ञानी गावेरे. अ० ॥ ३ ॥
अनंत गुणमां अस्ति नास्तिना, समय समये जाणोरे;
अस्ति नास्तिथी सप्त भंगीनी, उत्पत्ति चित्त आणोरे अ० ॥ ४॥
एक समयमां सर्व भावने, केवळ ज्ञानी जाणेरे;
सप्त भंगीथी धर्म प्रबोधे, उपदेशक गुणठाणेरे. अ० ॥ ५ ॥
विशेष स्वभावे गुण अनंता, भेद परस्पर पावेरे;
बुद्धिसागर जाणे तेना, मनमां अनंत प्रभु आवेरे. अ० ॥ ६ ॥

---

१५ अथ श्री धर्मनाथ जिन स्तवन.

राग उपरनो.

धर्म जिनेश्वर परमकृपाळु, वंदी भव भय टाळुरे;
धर्म जिनेश्वर ध्यान कर्याथी, अन्तरमां अजवाळुं रे. ध० ॥ १ ॥
वस्तु स्वभाव ते धर्म प्रकाशे, केवळ ज्ञाने साचोरे;
नय निक्षेपे धर्मने समजी, शुद्ध स्वरुपमां राचोरे. ध० ॥ २ ॥
धर्मादिक षट् द्रव्यने जाणे, अनन्तगुण पर्यायरे;
ज्ञेयोपादेय हेयना ज्ञाने, वस्तुधर्म परखायरे. ध० ॥ ३ ॥
चेतनना पुद्‌गल परिणामी. पुद्‌गल कर्म करेछे रे,
चेतनना निजरुप परिणामी, कर्म कलंक हरेछे रे. ध० ॥ ४ ॥
जड पुद्‌गलथी न्यारो चेतन, ज्ञानादिक गुण धारीरे,
बुद्धिसागर चेतन धर्म, पामे मुख्य नरनारीरे ध० ॥ ५ ॥

१६ अथ श्री शान्ति जिन स्तवन.

राग केदारो.

शान्ति जिनेश्वर अलख अरुपी, अनन्त शान्ति स्वामीरे;
निराकार साकार दो चेतना, धारकछो निर्नामीरे. शां० ॥ १ ॥
परम ब्रह्मस्वरुपी व्यापक, ज्ञानथकी जिनरायारे;
व्यक्तिथी व्यापक नहि जिनजी, मेमे मणमुं पायारे. शां० ॥ २ ॥
आनंदघन निर्मळ प्रभु व्यक्ति, चेतन शक्ति अनंतिरे;
स्थिरोपयोगे शुद्ध रमणता, शान्ति जिनवर भक्तिरे. शां० ॥ ३ ॥
कर्म खर्याथी साची शान्ति, चेतन द्रव्यनी प्रगटेरे;
शान्ति सेवे पुद्गळथी झट, चेतन रुद्धि वछूटेरे. शान्ति० ॥ ४ ॥
चउ निक्षेपे शान्ति समजी, भाव शान्ति घट धारोरे;
बुद्धिसागर शान्ति लहीने, जल्दी चेतन तारोरे. शान्ति० ॥ ५ ॥

---

१७ अथ श्री कुंथुजिन स्तवन.

राग केदारो.

कुंथु जिनेश्वर करुणानागर, भावदया भंडाररे;
चिदानंदमय चेतन मूर्ति, रुपातीत जयकाररे. कुंथु० ॥ १ ॥
त्रण भुवननो कर्त्ता ईश्वर, कर्ता वादी पक्षरे;
सृष्टि कर्त्ता नहीं छे इश्वर, समजावे जिन दक्षरे. कुं० ॥ २ ॥
निमित्तथी कर्त्ता इश्वरमां, दोषो आवे अनेकरे;
विना प्रयोजन जगनो कर्त्ता, होय न इश्वर छेकरे. कुं० ॥ ३ ॥
सृष्टि कार्य तो हेतु उपादान, कोण कहो सुविचारीरे;
उपादान इश्वरने मानें, दोष अनेक छे भारीरे. कुं० ॥ ४ ॥
सृष्टिरुप इश्वर ठरतां तो, जड रूप थयो इशरे;

आगम युक्ति विचारे साचुं, समजो विश्वासीरे. कुं० ॥ ५ ॥
पर पुद्गल करता नहि ईश्वर, सिद्ध बुद्ध निर्धाररे;
स्वाभाविक निजगुणना कर्ता, ईश्वर जग जयकाररे. कुं० ॥६॥
चेतन ईश्वर थावे सहेजे, ध्यान करी एक रूपे,
बुद्धिसागर ईश्वर पूजो, चिदानंद गुण भूपेरे. कुं० ॥ ७ ॥

---

१८ अथ श्री अरनाथ जिन स्तवन.

धीर निरंजन ओलगा-ए राग.

श्री अरनाथजी वंदीए, शुद्ध ज्ञान प्रकाशी;
सह चेतन भेदे ज्ञानथी, टले सकल उदासी. श्री अ० ॥ १ ॥
संग्रहनय एकान्तथी, एक सत्ता माने;
गरे भावतो आतमा, एक हीस पिछाणे. श्री अ० ॥ २ ॥
व्यवहारनय विशेषथी, व्यक्ति बहु देखे;
व्यक्ति विना सत्ता कही, कोइ नजरे न पेखे. श्री अ० ॥ ३ ॥
सामान्यने विशेषथी, एक द्रव्ये स्थिति;
व्यक्ति अनंता आतमा, अनेकान्तनी रीति. श्री अ० ॥ ४ ॥
माया पुद्गल भावथी, जुदो आत्म भागी;
चैतन्य भावे जागतो, माया भटकी त्यागी. श्री अ० ॥ ५ ॥
परद्रव्ये क्रिया सहु, निःस्पृहित भावः;
बुद्धिसागर धर्म छे, व्यवहार स्वभावा. श्री अ० ॥ ६ ॥

---

१९ अथ श्री मल्लिजिन स्तवनम्.

[illegible] ए राग.
[illegible] पूरण [illegible],
[illegible] निराधीन (टेक)

प्रभु मुज सत्ता छे तुज समी, निर्मळ व्यक्ति मुज चित्त रमी;
तें अशुद्ध परिणति तुर्त दमी. उपयोग० ॥ १ ॥
निज भाव रमणता रंगाशुं, अंतर्यामी प्रभुने गाशुं:
प्रभु व्यक्ति समा अन्तर थाशुं. उपयोग० ॥ २ ॥
चेतनता निजमां रंगाशे; प्रभु तुज मुज अंतर झट जाशे;
सहजानंदी चेतन थाशे. उपयोग० ॥ ३ ॥
प्रभु वस्तुधर्म तन्मय थावुं, मुज स्वाधर्म प्रगट पावुं:
गुणठाणे गुण सहु निपजावुं. उपयोग० ॥ ४ ॥
प्रभुध्याने शुद्धदशा जागे, वेगे जयडंको जग वागे:
बुद्धिसागर जिनवर रागे. उपयोग० ॥ ५ ॥

---

२० अथ श्री मुनिसुव्रत जिन स्तवनम्.

श्री संभवजिन राजजीरे, ताहरु अकळ स्वरूप जिनवर पूजो-ए राग.

मुनिसुव्रतजिन ताहरुंरे, अलख अगोचर रूप. मनमां ध्यावुं:
असंख्यप्रदेशी आतमारे, परमेश्वर जग भूप, मनमां० ॥ १ ॥
ध्यावुं ध्यावुंरे अनुभवयोगे. शुद्धध्याने ध्येयस्वस्वरूप मन०
द्रव्य क्षेत्र काल भावथीरे, चेतन व्यक्ति शुद्ध. मनमां०
परद्रव्यादिक नास्तितारे. क्षायिक केवळ बुद्ध. मन० ॥ २ ॥
सादि अनंति भंगीथीरे, पाम्या परमानन्द. मन.
प्रदेश प्रदेश प्रतिज्ञानथीरे. भासे ज्ञेय अनंत. मन० । ३ ॥
परद्रव्य पर्यायानंततुंरे. एक प्रदेश करे तोल मन०
एक समयमां ज्ञानथीरे चेतन द्रव्य अमोल. मन० ॥ ४ ॥
पर पुद्गल [illegible] थया प्रभु कृतकृत्य. मनमां०
चेतन व्यक्ति [illegible] मन० । ५
[illegible] मन०.

एकमेक गुन ध्यानथीरे, थइ जातुं गुन हाथ. मन० ॥ ६ ॥
अरूपी अरूपीने मळेरे, साची जीवसगाइ. मन०
बुद्धिसागर जाणीयेरे, आवी मुक्ति वधाइ. मन० ॥ ७ ॥

---

२१ अथ श्री नमिनाथ जिन स्तवनम्.

धांगर धारी भाग नाहिया कायील मन आजो-ए राग.

नमि जिनवर नमुं भावथी, मारे मोंघा मोले;
धर्मादि द्रव्य जाणियो, एक गुणना न तोले. ॥ १ ॥
शुद्ध ध्यानमां आवीने, स्वोपगमां वसीयो;
ध्यानोध्यान मटी गयां, भेद भाव न गणियो. ॥ २ ॥
स्व पर जाति मटी गयां, जड भाव विदूरे;
ध्याता ध्येयना भानमां, सत्य गुणनो स्फुरे. ॥ ३ ॥
अनुभव जाटी जागतां, आनंद खुमारी;
परम प्रभु आतमीमां, जोइ जाति ये मारी. ॥ ४ ॥
शुद्ध द्रव्य जेवुं माहरूं, तेवुं मारुं दीठुं;
समाप् भावना प्रभु, मन लाग्युं मीठुं. ॥ ५ ॥
ताहरुं ध्यान ते माहरूं, शोण मुजथी नावे;
शुद्ध स्वभावना ध्यानमां, एकत्वना भावे. ॥ ६ ॥
एकत्वना योगमां, सर्वांतर भाव्या,
वाम्या भावो नहि व्यक्तिथी, पण ध्याने भाव्या. ॥ ७ ॥
शुद्ध व्यवहारे ज्ञानथी, एकत्व भटीयाः;
शुद्ध निश्चयनयेथी, बने होतो टळीया. ॥ ८ ॥
निश्चय उपयोगमां, शुद्ध स्वना प्रभु
बुद्धिसागर जिनवर ध्यानमां प्रभु ॥ ९ ॥

---

२२ अथ श्री नेमिनाथ जिनस्तवन,

[illegible] .

[illegible]
[illegible] ॥ १ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ २ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ३ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ४ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ५ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ६ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ७ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ८ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

हरिणइयाथी बहु दया, प्रभु मुज पर लाव्या. ॥ १२ ॥
भवना भ्रम निवारवा, ज्ञान मुक्तिनी आणी;
आपे भोग भिखारीने, मने मुक्तिमां ताणी. ॥ १३ ॥
हुं भोळी समजी नहीं, माची जगमां अकळा;
नाथे नेह निभावीयो, धन्य स्वामी सबळा. ॥ १४ ॥
मांगारळीना मोरथी, हुद बागमां फणीगा,
रूपादिक मीवंदना, स्वजना संग रसीया. ॥ १५ ॥
मांगारळीना भभारथी, मारो संग न कीधो;
ब्रह्मचारी मारा स्वामिजी, मन जगनां सीधो. ॥ १६ ॥
मीने चेतना आणीया, स्वामी उपकारी;
भाव मशांनी भीनडी, पूर्ण पाळी मारी. ॥ १७ ॥
हाथोहाथ न मेळव्यो, स्वामी गुणगणी;
स्वामीना प कृष्णनी, हुं पद वैरागी. ॥ १८ ॥
त्रिभुवनीना कारणा, काई भावे न मार्या.
शाश्वत वैराग्य धर्मी, शुद्ध चेतना पार्या. ॥ १९ ॥
सुखी समभाव मांडवा, मांडनां व मायाः
आतिशी व्यर्थांतरा नाटक [illegible]. ॥ २० ॥
नर के नारी हुं नहीं पुद्गलथी हुं न्यारी,
[illegible] शुद्ध बुद्ध हुं [illegible]. ॥ २१ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ २२ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ २३ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ २४ ॥

बनी वैरागण नेमिनी, पासे हट आवी;
उपकारी स्वामी कर्या, संयम लय लावी. ॥ २५ ॥
शोभा सतीनी मोटकी, जग राजुल पामी;
रहनेमिने बोधथी, थइ गुण विश्रामी. ॥ २६ ॥
एक टेकी थइ राजुले, भाव स्वामी कीधा;
अद्भूत चारित्र धारीने, जगमां जश लीधा. ॥ २७ ॥
साची भक्ति स्वामिनी, अंतरमां उतारी;
नवरस रंगे झीलती, लहे सुख खुमारी. ॥ २८ ॥
चेतन चेतना भावथी, एक संगे मळीयां;
क्षपकश्रेणी निस्सरणीथी, शिवमंदिर भळीयां. ॥ २९ ॥
कर्म कटक संहारीने, नेम राजुल नारी;
शिवपुरमां सुखीयां थयां, वंदु वार हजारी. ॥ ३० ॥
शुद्ध चेतन संगमां, शुद्ध चेतना रहेशे;
बुद्धिसागर भक्तिथी, शाश्वत सुख लहेशे. ॥ ३१ ॥

---

२३ अथ श्री पार्श्वजिन स्तवन.

राग उपरनो.

पार्श्व प्रभु प्रभुतामयी, मारे मोटुं शरणु;
मेरु अवलंबी कहो, कोण झाले तरणु. ॥ १ ॥
भाव चिंतामणी तुं प्रभु, शाश्वत सुख आपे;
चउ निक्षेपे ध्यावतां, भवनां दुःख कापे. ॥ २ ॥
नारुं मारुं आंतरु, एकत्वनता टाळे.
सादि अनंत समयथी, दुःख कोइ न काळे ॥ ३ ॥
शुद्ध दशा परिणामथी, निशदिन तुज भेटुं
शुद्ध दृष्टिथी देखतां, लेश लागे न छेटुं. ॥ ४ ॥

तुज मुज अंतर भागशे, संयम गुण युक्ति;
क्षेत्र भेदने टाळीने, सुख लहिशुं मुक्ति. ॥ ५ ॥
मुक्तिमां मळशुं प्रभु, एम निश्चय धार्यो;
ध्याने रंग वधामणां, मोह भाव विसार्यो. ॥ ६ ॥
तुज संगी थइ चेतना, शुद्ध वीर्य उल्लासी ?
बुद्धिसागर जागीयो, चेतन विश्वासी. ॥ ७ ॥

---

२४ अथ श्री महावीर जिनस्तवनम्

राग उपरनो.

त्रिशलानंदन वीरजी, मनमंदिर आवो;
भाव वीरता माहरी, प्रभु प्रेमे जगावो. ॥ १ ॥
भाव वीर संचारथी, प्रभु मोह न आवे;
द्रव्यवीर संचारमां, मोहनुं जोर फावे. ॥ २ ॥
च्यार निक्षेपे ध्याइए, भाव वीर्यना धारी;
समकित गुण ठाणा थकी, प्रभो तुं संचारी. ॥ ३ ॥
भाव वीर्य प्रगटावया. आलंबन साचुं;
क्षयोपशम क्षायिकमां, मन मारुं राच्युं. ॥ ४ ॥
क्षयोपशमे ते हेतु छे, क्षायिक गुण काज;
क्षायिक वीर्यता आपीने, राखो मुज लाज. ॥ ५ ॥
असंख्य प्रदेशे क्षायिक, भाव वीर्य अनंत;
योग ध्रुवता धारीने, लहे वीर्यने संत. ॥ ६ ॥
मति संगी पुद्गळ विषे, जे वीर्य कहानुं;
योगतणी ध्रुवता थकी, ध्याने लेश न जानुं. ॥ ७ ॥
भाव वीर प्रभु आतमा, अंतर गुणभोगी;
लघुता एकता लीनता, साधनथी योगी. ॥ ८ ॥

भाव वीर्य निजमां भळ्युं, वाग्युं जितनगारुं;
फरक्यो विजयनो वावटो, क्षायिक सुख सारुं. ॥ ९ ॥
आनंदमंगळ जीवमां, ज्ञान दिनमणि प्रगट्यो;
दर्शनचंद्र प्रकाशीयो, तव मोहज विघट्यो. ॥ १० ॥
अनंतगुण पर्यायनो, जीव भोगी सवायो;
बुद्धिसागर मंदिरे, चेतन झट आयो. ॥ ११ ॥

" कलश "

ओछव रंग वधामणां, प्रभु पासने नामे-ए राग.

चोवीश जिनवर भक्तिथी, गाया गुण रागे;
गाशे ध्याशे जे प्रभु, ते अन्तर जागे. ॥ १ ॥
अन्तरना उद्योतथी, होय मंगळ माळा;
मनमंदिर प्रभु आवतां, टळे मोहना चाळा. ॥ २ ॥
जिनभक्ति निज रुप छे, चेतन उपयोगी;
अनंतगुणपर्यायनो, समये होय भोगी. ॥ ३ ॥
झळहळ ज्ञाननी ज्योतिमां, जड चेतन भासे;
चेतन परमेष्ठी सदा, एम ज्ञानी प्रकाशे. ॥ ४ ॥
चेतननी शुद्ध भक्तिथी, शुद्ध चेतन परखुं;
अनेकान्तनय दृष्टिथी, प्रभु गाइने हरखुं. ॥ ५ ॥
संवत ओगणीस चोसठे, पुनम दिन सारो;
अषाढ शुद्ध पक्षमां, गाम माणसा धारो. ॥ ६ ॥
सोमवार चढता दिने, चोवीस जिन गाया;
अन्तरना उपयोगथी, सत्य आनंद पाया ॥ ७ ॥
सुखसागर गुरु समर्था बुद्धिसागर गावे
गाशे ध्यावशे जे भव्यो, ते शिवसुख पावे ॥ ८ ॥

अथ विंशति विहरमान जिनस्तवन प्रारंभ.

॥ १ ॥ श्री सीमंधर जिन स्तवन-राग उपरनो.

सीमंधर जिन रूपमां, हुं तो रहियो राची;
भाव कर्मने टाळवा, शुद्ध परिणति साची. ॥ १ ॥
भाव कर्मना नाशथी, द्रव्य कर्म टळे छे;
नायक मरवाथी यथा, सैन्य पाछुं वळे छे. ॥ २ ॥
राग द्वेष भाव कर्म छे, द्रव्य कर्म ग्रहावे;
राग द्वेष टळवा थकी, द्रव्य कर्म न आवे. ॥ ३ ॥
निश्चय शुद्ध चारित्रथी, राग द्वेष टळे छे;
राग द्वेष टळवा थकी, निज लक्ष्मी मळे छे. ॥ ४ ॥
चेतन शुद्ध स्वभावमां, लीनता क्षण थावे;
त्यारे सहजानंदनो, अनुभव मन आवे. ॥ ५ ॥
क्षयोपशम ज्ञाने करी, प्रभु श्रेणि चढियो;
शुक्ल ध्यान महा शस्त्रथी, मोह साथे लडियो. ॥ ६ ॥
जय लक्ष्मी अंगी करी, नव रुद्धि पायो;
बुद्धिसागर ध्यानथी, प्रभु अंतर आयो. ॥ ७ ॥

अथ २ युगमंधर जिन स्तवन.

थांपरवारी वालहमा कार्याल मतआजो-ए राग.

युगमंधर जिन सेवना, मुज मनमां मीठी;
स्याद्वाद दृष्टि थकी, जिन सेवा में दीठी. ॥ १ ॥
जेवुं तारुं रूप छे, सेवा पण तेवी;
योगातीतनी सेवना, योगथी केम कहेवी. ॥ २ ॥
लेश्यातीतनी सेवना, लेश्याथी न थाशे;

क्रियातीतनी सेवना, केम करीने कराशे. ॥ ३ ॥
शुद्ध भक्तिथी सहु थशे, भक्तिथी प्रभु पासे;
बुद्धिसागर सेवना, शुद्ध भक्तिथी थाशे. ॥ ४ ॥

अथ ३ बाहुजिन स्तवनम्.

राग उपरलो.

बाहु जिनेश्वर बापजी, एक शरणुं तमारुं;
भाव शरण प्रभुनुं कर्युं, मन मान्युं मारुं. ॥ १ ॥
शुद्ध स्वभाव जे ताहरो, नित्य ते अनुसरवो:
परभाव दूरे त्यागीने. स्वामी दिल धरवो. ॥ २ ॥
मोहनी शिख निवारतां. शुद्ध शरणुं थाशेः
व्यक्ति भाव शुद्धात्मनो, त्यारे शिघ्र कराशे. ॥ ३ ॥
उपशम आदिभावथी, शरणुं तुज साचुं;
बुद्धिसागर भावथी. प्रभु शरणथी राचुं. ॥ ४ ॥

अथ ४ सुबाहु जिन स्तवनम्.

राग उपरलो.

स्वामी सुबाहु शोभता, क्षायिक गुणधारी;
पारिणामिक भावथी. जीवन उपकारी. स्वामी०॥१॥
औदयिक भाव निवारीने, शुद्ध व्यक्ति समारी;
अकल कला जिनदेवनी, अंतरमां उतारी. स्वामी०॥२॥
ध्याने प्रभु दिल आवीने. मारुं वान वधारी.
बुद्धिसागरने प्रभु, तुं शरणथी तारी स्वामी०॥३॥

अथ ५ सुजातप्रभु स्तवनम्.

राग उपरनो.

स्वामी सुजात सोहामणा, अंतरमां उतार्या;
क्रोधादि चार वैरियो, प्रभु देखी हार्या. स्वामी०॥ १ ॥
ज्यां प्रभु ध्याननी जांगुली, मोहादि न प्रचार;
प्रभुस्मरण शुद्ध भावना, टाळे विषयविकार स्वामी०॥ २ ॥
उपशमादिक भावना, ज्ञाने सम्यग् भासे;
बुद्धिसागर भक्तिथी, शाश्वत सुखथाशे. स्वामी०॥ ३ ॥

अथ ६ स्वयंप्रभु स्तवनम्.

राग उपरनो.

स्वयं प्रभु जिन ज्ञानथी, लोकालोक प्रकाशी;
क्षायिक नव ऋद्धि लही, टाळी सकल उदासी. ॥ १ ॥
शक्ति अनंति आत्मनी, निर्मळ थइ प्रगटी;
मोहदशा जे अनादिनी, क्षणमांहि विघटी. ॥ २ ॥
समवसरणमां बेसीने, शुद्ध तत्त्व प्रकाश्युं;
श्रद्धा समकित योगथी, भविजन मन वास्युं. ॥ ३ ॥
तुज वाणी अवलंबने, भवजलधि तरशुं;
बुद्धिसागर टेकथी, निर्मल सुख वरशुं. ॥ ४ ॥

अथ ७ रुषभानन स्तवनम्.

नदी यमुनाके तीर उडे दोय पक्षीयां-ए राग.

रुषभानन जिनराज कृपालु जगधणी,
भावतिमिर हरवा प्रभु जगमां दिनमणि;

रत्नत्रयिना नाथ सेवक हाथ झालजो,
जाणी बाल तमारो ज प्रेमे पाळजो. ॥ १ ॥
लोकोत्तर तुं देव खरेखर जाणीयो,
वीतराग भगवंत हृदयमां आणीयो;
तव आज्ञामां धर्म खरेखर में लयो,
वस्तु धर्म स्याद्वाद खरो दिल सद्द्यो. ॥ २ ॥
भाव धर्म चिन्तामणि पुण्ये में लह्युं,
काल अनादि मिथ्याविष झट दूर थयुं;
भाव धर्म शुद्ध चरण कृपा करि आपजो,
शाश्वत सुखमय क्षायिक पदमां थापजो. ॥ ३ ॥
गुणस्थानक निस्सरणीए प्रभुजी चढावजो,
परम प्रभुनां दर्शन सत्य करावजो;
तारक नाम धरावी शामाटे न तारता,
साचा स्वामी सेवक दोष निवारता. ॥ ४ ॥
केवल ज्ञानथी छानुं न वहु हुं शुं कहुं,
शुद्ध स्वरूप तमारुं हृदयमां हुं वहुं;
बुद्धिसागर अकळ कळा धणी तारशो.
जाणी बाळ तमारो जगत्थी उद्धारशो. ॥ ५ ॥

अथ ८ अनंतवीर्य स्तवनम्.

वहो वीर जिनेश्वरगया-ए राग.

अनंतवीर्य जगमां जयकारी. भाव दया उपकारी रे;
तार्या जगमां नर ने नारी. वाणीनी बलिहारी रे. अ० ॥ १ ॥
गृहावास छंडी अनगारी. केवल ज्ञानना धारी रे.
जगहितकारी कर्म निवारी. शुद्ध रमणना चारी रे. अ० ॥ २ ॥

चउ रूपधारी मुखनी बधारी, तव मूर्त्ति गुणकारी रे;
कनककमळथी पृथ्वी विहारी, अकळकळा प्रभु तारी रे. अ० ॥३॥
क्षयोपशम बळ योगे ध्याने, क्षायिक वीर्य वधारी रे;
बुद्धिसागर शिव संचारी, सिद्ध बुद्ध अवतारी रे. अ० ॥ ४ ॥

अथ ९ सूरप्रभ स्तवनम्.

राग केदारो.

दोष अढार रहित सुरप्रभ, अर्हन् जग जयकारीरे;
हास्य अरति रति अज्ञान ने भय, शोक दुगंछा निवारीरे. दो. १
राग द्वेष अविरति काम टाळी, मिथ्या निद्रापहारीरे;
ज्ञानादिक अंतराय निवारी, देव थया सुखकारीरे. दो. २
देवनां लक्षण साचां तुजमां, वीतराग पद धारीरे;
बुद्धिसागर देव लह्यो में, वंदन वार हजारीरे. दो. ३

अथ १० विशाळ जिन स्तवनम्.

राग केदारो.

वंदु भावे विशाळ प्रभुजी, जेनी मीठी वाणीरे;
साकर हारी तुणमां भवेशी, पीले मानव घाणीरे. वं० ॥ १ ॥
कारण पंचथी कार्यनी सिद्धि, कर्मोद्यम भावीभावरे;
काल स्वभाव ए पंचथी जाणो, बनतो कार्य बनावरे. वं० ॥२॥
एकान्तपक्षे मिथ्यावादी, त्रणसो त्रेसठ वादीरे;
पंच कारणे कार्यनी सिद्धि, माने स्याद्वाद वादीरे. वं० ॥ ३ ॥
तुज शासन अमृतरस पीधुं, मिथ्या विष दूर कीधुंरे;
बुद्धिसागर सम्यग ज्ञाने, परमानंद पद लीधुंरे. वं० ॥ ४ ॥

अथ ११ वज्रंधर स्तवनम्.

साहिब सांभलोरे-ए राग.

वज्रंधर प्रभुरे, वेगे मुज घर आवो;
दर्शन योगथी रे, करशुं भक्ति वधावो. ॥ १ ॥
स्वामी तुं मळे रे, भवोभव भावठ भागी;
प्रभु गुण ओळखी रे, थइयो तुज पद रागी. ॥ २ ॥
गुणथी जे हळ्यो रे, ते तो कहो केम छोडे;
सत्ता तव समी रे, व्यक्तिथी प्रभु जोडे. ॥ ३ ॥
तन्मयता लही रे, प्रभुनी संगे रहीशुं;
बुद्ध्यब्धि एम भणे रे, प्रभुगुण व्यक्तिथी लहीशुं. ॥ ४ ॥

अथ १२ चंद्राननप्रभु स्तवन.

राग उपरनो.

चंद्रानन प्रभु रे, केवल ज्ञानना दरीया;
अनंतगुण पर्यायथी रे, समये समये भरीया. ॥ १ ॥
उत्पत्ति व्यय ध्रुवता रे, समये समये साची;
आत्मद्रव्यमां ते कही रे, तेमां रहीयो हुं राची. ॥ २ ॥
धन्य धन्य वीतरागता रे, शुद्धामृतरस भोगी;
त्याग मन वस्यो रे. साधु निजगुण योगी. ॥ ३ ॥
शरणुं ताहरुं रे. कीधुं ज्ञानथी साचुं;
पार्श्व [illegible] वन्दु रे अहनिश निज गुण याचुं ॥ ४ ॥

चउ रूपधारी सुखनी क्यारी, तव मूर्ति गुणकारी रे;
कनककमळथी पृथ्वी विहारी, अकळकळा प्रभु तारी रे. अ० ॥३॥
क्षयोपशम बळ योगे ध्याने, क्षायिक वीर्य वधारी रे;
बुद्धिसागर शिव संचारी, सिद्ध बुद्ध अवतारी रे. अ० ॥ ४ ॥

अथ ९ सूरप्रभ स्तवनम्.

राग केदारो.

दोष अढार रहित सुरप्रभ, अर्हन् जग जयकारीरे;
हास्य अरति रति अज्ञान ने भय, शोक दुगंछा निवारीरे. दो. १
राग द्वेष अविरति काम टाळी, मिथ्या निद्रापहारीरे;
दानादिक अंतराय निवारी, देव थया सुखकारीरे. दो. २
देवनां लक्षण साचां तुजमां, वीतराग पद धारीरे;
बुद्धिसागर देव लह्यो में, वंदन वार हजारीरे. दो. ३

अथ १० विशाळ जिन स्तवनम्.

राग केदारो.

वंदु भावे विशाळ प्रभुजी, जेनी मीठी वाणीरे;
साकर हारी तुजमां भमेत्री, पीले मानव घाणीरे. वं० ॥ १ ॥
कारण पंचथी कार्यनी सिद्धि, कर्मोद्यम भावीभावरे;
काळ स्वभाव ए पंचथी जाणो, वनतो कार्य वनावरे. वं० ॥२॥
एकान्तपक्षे मिथ्यावादी, त्रणसो त्रेसठ वादीरे;
पंच कारणे कार्यनी सिद्धि, माने स्याद्वाद वादीरे. वं० ॥ ३ ॥
तुज शासन अमृतरस पीउं, मिथ्या विष दूर कीधुंरे;
बुद्धिसागर सम्यग ज्ञाने, परमानंद पद लीधुंरे. वं० ॥ ४ ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

चउ रूपधारी सुखनी क्यारी, तव मूर्ति गुणकारी रे;
कनककमळथी पृथ्वी विहारी, अकळकळा प्रभु तारी रे. अ० ॥३॥
क्षयोपशम बळ योगे ध्याने, क्षायिक वीर्य वधारी रे;
बुद्धिसागर शिव संचारी, सिद्ध बुद्ध अवतारी रे. अ० ॥ ४ ॥

अथ ९ सूरप्रभ स्तवनम्.

राग केदारो.

दोष अढार रहित सुरप्रभ, अर्हन् जग जयकारीरे;
हास्य अरति रति अज्ञान ने भय, शोक दुगंछा निवारीरे. दो. १
राग द्वेष अविरति काम टाळी, मिथ्या निद्रापहारीरे;
दानादिक अंतराय निवारी, देव थया सुखकारीरे. दो. २
देवनां लक्षण साचां तुजमां, वीतराग पद धारीरे;
बुद्धिसागर देव लह्यो में, वंदन वार हजारीरे. दो. ३

अथ १० विशाळ जिन स्तवनम्.

राग केदारो.

वंदु भावे विशाळ प्रभुजी, जेनी मीठी वाणीरे;
साकर हारी तृणमां प्रवेशी, पीले मानव घाणीरे. वं० ॥ १ ॥
कारण पंचथी कार्यनी सिद्धि, कर्मोद्यम भावीभावरे;
काल स्वभाव ए पंचथी जाणो, बनतो कार्य बनावरे. वं० ॥२॥
एकान्तपक्षे मिथ्यावादी, वणसो त्रेसठ वादीरे;
पंच कारणे कार्यनी सिद्धि, माने स्याद्वाद वादीरे. वं० ॥ ३ ॥
तुज शासन अमृतरस पीधुं, मिथ्या विष दूर कीधुंरे;
बुद्धिसागर सम्यग ज्ञाने, परमानंद पद लीधुंरे. वं० ॥ ४ ॥

अथ ११ वज्रंधर स्तवनम्.

सातिष नांमलोर्न–ए राग.

वज्रंधर प्रभुजी, वेगे मुज घर आवो;
दर्शन योगथी रे, करशुं भक्ति वधावो. ॥ १ ॥
स्वामी तुं मल्यो रे, भवोभव भावठ भागी;
प्रभु गुण ओलख्या रे, थयो मुज पद रागी. ॥ २ ॥
गुणथी जे रह्यो रे, ते तो करो केम छोडे;
सखा नव मळी रे, प्यारथी प्रभु जोडे. ॥ ३ ॥
तन्मयता लही रे, प्रभुनी संगे रहीशुं;
सुरसंधि एम भणे रे, प्रभुगुण प्यारथी लहीशुं. ॥ ४ ॥

अथ १२ चंद्राननप्रभु स्तवन.

राग उपरनो

चंद्रानन प्रभु रे, केवल ज्ञानना दरीया;
अनंतगुण पर्यायथी रे, समये समये भरीया. ॥ १ ॥
उत्पत्ति व्यय ध्रुवता रे, समये समये साधी.
आत्मद्रव्यनी ते वली रे, केवां गायके तुं वादी. ॥ २ ॥
धन्य धन्य दीनानाथ रे, तुम्हाबुनाम बोली;
[illegible] ॥ ३ ॥
[illegible]
[illegible] ४

चउ रूपधारी मुखनी क्यारी, तव मुर्त्ति गुणकारी रे;
कनककमळथी पृथ्वी विहारी, अकळकळा प्रभु तारी रे. अ० ॥३॥
क्षयोपशम बळ योगे ध्याने, क्षायिक वीर्य वधारी रे;
बुद्धिसागर शिव संचारी, सिद्ध बुद्ध अवतारी रे. अ० ॥ ४ ॥

अथ ९ सूरप्रभ स्तवनम्.

राग केदारो.

दोष अढार रहित सुरप्रभ, अर्हन् जग जयकारीरे,
हास्य अरति रति अज्ञान ने भय, शोक दुगंछा निवारीरे. दो. १
राग द्वेष अविरति काम टाळी, मिथ्या निद्रापहारीरे;
दानादिक अंतराय निवारी, देव थया सुखकारीरे. दो. २
देवनां लक्षण साचां तुजमां, वीतराग पद धारीरे;
बुद्धिसागर देव लह्यो में, वंदन वार हजारीरे. दो. ३

अथ १० विशाळ जिन स्तवनम्.

राग केदारो.

वंदु भावे विशाळ प्रभुजी, जेनी मीठी वाणीरे;
साकर हारी तृणमां पेसी, पीले मानव घाणीरे. वं० ॥ १ ॥
कारण पंचथी कार्यनी सिद्धि, कर्मोद्यम भावीभावरे;
काल स्वभाव ए पंचथी जाणो, बनतो कार्य बनावरे. वं० ॥२॥
एकान्तपक्षे मिथ्यावादी, त्रणसो त्रेसठ वादीरे;
पंच कारणे कार्यनी सिद्धि, माने स्याद्वाद वादीरे. वं० ॥ ३ ॥
तुज शासन अमृतरस पीधुं, मिथ्या विष दूर कीधुंरे,
बुद्धिसागर सम्यग ज्ञाने, परमानंद पद लीधुंरे. वं० ॥ ४ ॥

अथ ११ वज्रंधर स्तवनम्.

साहिब सांभळोरे–ए राग.

वज्रंधर प्रभुरे, वेगे मुज घर आवो;
दर्शन योगथी रे, करशुं भक्ति वधावो. ॥ १ ॥
स्वामी तुं मळे रे, भवोभव भावठ भागी;
प्रभु गुण ओळखी रे, थइयो तुज पद रागी. ॥ २ ॥
गुणथी जे हव्यो रे, ते तो कहो केम छोडे;
सत्ता तव समी रे, व्यक्तिथी प्रभु जोडे. ॥ ३ ॥
तन्मयता लही रे, प्रभुनी संगे रहीशुं;
बुद्ध्यब्धि एम भणे रे, प्रभुगुण व्यक्तिथी लहिशुं. ॥ ४ ॥

अथ १२ चंद्राननप्रभु स्तवन.

राग उपरनो.

चंद्रानन प्रभु रे, केवल ज्ञानना दरीया;
अनंतगुण पर्यायथी रे. समये समये भरीया. ॥ १ ॥
उत्पत्ति व्यय ध्रुवता रे. समये समये साची;
आत्मद्रव्यमां ते कही रे, तेमां रहीयो हुं राची. ॥ २ ॥
धन्य धन्य वीतरागना रे, शुद्धामृतरस भोगी;
मारा मन वसी रे. साधु निजगुण योगी. ॥ ३ ॥
शरणुं ताहरुं रे. कीधुं ज्ञानथी साचुं;
पारे दिल वस्युं रे. अहनिश तुज गुण गावुं. ॥ ४ ॥

घउ रूपधारी सुखनी क्यारी, तत्र मूर्त्ति गुणकारी रे;
कनककमळर्था पृथ्वी विहारी, अकळकळा प्रभु तारी रे. अ० ॥३॥
क्षयोपशम बळ योगे ध्याने, क्षायिक वीर्य वधारी रे;
बुद्धिसागर शिर संचारी, सिद्ध बुद्ध अवतारी रे. अ० ॥ ४ ॥

अथ ९. सूरप्रभ स्तवनम्.

राग केदारो

दोष अढार रहित सुरप्रभ, अर्हन जग जयकारीरे;
हास्य अरति रति अज्ञान ने भय, शोक दुगंछा निवारीरे. दो. १
राग द्वेष अविरति काम टाळी, मिथ्या निद्रापहारीरे;
दानादिक अंतराय निवारी, देव थया सुखकारीरे. दो. २
देवनां लक्षण साचां सुजणो, वीतराग पद धारीरे;
बुद्धिसागर देव ध्यावो मे, वंदन वार हजारीरे. दो. ३

अथ १० विशाळ जिन स्तवनम्.

राग केदारो.

वंदू भावे विशाळ प्रभुजी, मेनी मीठी वाणीरे,
साकर द्राक्ष सुधाथी मीठी, पीजे मानव प्राणीरे. वं० ॥ १ ॥
कारण पंचथी कार्यनी सिद्धि, कर्मोद्यम भावीभावरे;
काल स्वभाव ए पंचथी जाणो, वननी कार्य बनावरे. वं० ॥२॥
एकान्तवादे मिथ्यावादी, समजो श्रेयक वादीरे;
पंच कारणे कार्यनी सिद्धि, माने स्याद्वाद वादीरे. वं० ॥ ३ ॥
सूत्र आगम अनुसरण थाय, मिथ्या विष दूर कीधुंरे,
बुद्धिसागर सम्यग् ज्ञान, परमानंद पद लीधुंरे वं० ॥ ४ ॥

अथ ११ वज्रंधर स्तवनम्.

राग [illegible]

वज्रंधर प्रभुजी, वेगे मुज घर आवो;
दर्शन देवाथी रे, मारुं भक्ति वधावो. ॥ १ ॥
स्वामी मुं मले रे, भवोभव भावठ भागी;
प्रभु गुण ओलखी रे, थयो मुज पद रागी. ॥ २ ॥
गुणथी जे हरयो रे, ते तो करी प्रेम छांडे;
सत्ता सब समी रे, व्यक्तिथी प्रभु मांडे. ॥ ३ ॥
तन्मयता लही रे, प्रभुनी संगे रहीए;
दुरदधि एम भणे रे, प्रभुगुण व्यक्तिथी लहीए. ॥ ४ ॥

अथ १२ चंद्राननप्रभु स्तवन.

राग [illegible]

चंद्रानन प्रभु रे, केवल ज्ञानना दरिया.
अनंतगुण पर्यायथी रे, भरिये भरिये भरिया. ॥ १ ॥
दर्शन देव प्रभुना रे, [illegible] मारुं;
[illegible] रे, [illegible] हुं वारी. ॥ २ ॥
[illegible] रे, [illegible]
[illegible] रे [illegible] ॥ ३ ॥
[illegible] रे, [illegible]
[illegible] ॥ [illegible]

गज रूपधारी गुरुनी वधारी, तव मूर्ति गुणकारी रे;
कनकरूपकळशे पृथ्वी विहारी, अकळकळा प्रभु तारी रे. अ० ॥३॥
क्षयोपशम बळ योगे ध्याने, क्षायिक वीर्य वधारी रे;
बुद्धिसागर जिन संचारी, सिद्ध बुद्ध अवतारी रे. अ० ॥ ४ ॥

अथ ९. सुरप्रभ स्तवनम्.

राग केदारो

दोष अढार रहित सुरप्रभ, भविजन भयहारीरे;
हास्य भाति रति अज्ञान ने भय, शोक दुगंछा निवारीरे. दो. १
राग द्वेष अविरति काम टाळी, मिथ्या निद्रापहारीरे,
दानादिक अन्तराय निवारी, देव थया सुखकारीरे. दो. २
देवना लक्षण साचां सुजमां, वीतराग पद धारीरे;
बुद्धिसागर देव मळो ये, वंदन वार हजारीरे. दो. ३

अथ १० विशाळ जिन स्तवनम्.

राग केदारो.

वंदु भावे विशाळ प्रभुजी, मेली मीठी वाणीरे,
साकर द्राक्षे सुधाथी मीठी, दीठे आनंद पाणीरे. वं० ॥ १ ॥
कारण संगथी कार्यनी सिद्धि, द्रव्यागम भावीवाणीरे,
[illegible] प्रमाण [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. वं० ॥२॥
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] सिद्धि [illegible] [illegible] [illegible]. वं० ॥ ३ ॥
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
बुद्धिसागर [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. वं० ॥ ४ ॥

अथ ११ वज्रंधर स्तवनम्.

साहिब सांभळोरे-ए राग.

वज्रंधर प्रभुरे, वेगे मुज घर आवो;
दर्शन योगथी रे, करशुं भक्ति वधावो. ॥ १ ॥
स्वामी तुं मळे रे, भवोभव भावठ भागी;
प्रभु गुण ओळखी रे, थइयो तुज पद रागी. ॥ २ ॥
गुणथी जे हव्यो रे, ते तो कहो केम छोडे;
सत्ता तव समी रे, व्यक्तिथी प्रभु जोडे. ॥ ३ ॥
तन्मयता लही रे, प्रभुनी संगे रहीशुं;
बुद्धयब्धि एम भणे रे, प्रभुगुण व्यक्तिथी लहिशुं. ॥ ४ ॥

अथ १२ चंद्राननप्रभु स्तवन.

राग उपरनो.

चंद्रानन प्रभु रे, केवल ज्ञानना दरीया;
अनंतगुण पर्यायथी रे, समये समये भरीया. ॥ १ ॥
उत्पत्ति व्यय ध्रुवता रे, समये समये साची;
आत्मद्रव्यमां ते कही रे, तेमां रहीयो हुं राची. ॥ २ ॥
धन्य धन्य वीतरागता रे, शुद्धामृतरस भोगी;
मारा मन वसी रे, साधु निजगुण योगी. ॥ ३ ॥
शरणुं ताहरुं रे, कीधुं ज्ञानथी साचुं;
बुद्धि दिल वस्युं रे, अहर्निश तुज गुण राचुं. ॥ ४ ॥

चउ रूपधारी सुखनी क्यारी, तत्र मूर्त्ति गुणकारी रे;
कनककमळथी पृथ्वी विहारी, अकळकळा प्रभु तारी रे. अ० ॥३॥
क्षयोपशम बळ योगे ध्याने, क्षायिक वीर्य वधारी रे;
बुद्धिसागर शिव संचारी, सिद्ध बुद्ध अवतारी रे. अ० ॥ ४ ॥

अथ ९ सूरप्रभ स्तवनम्.

राग केदारो.

दोष अढार रहित सुरप्रभ, अर्हन् जग जयकारीरे;
हास्य अरति रति अज्ञान ने भय, शोक दुगंछा निवारीरे. दो. १
राग द्वेष अविरति काम टाळी, मिथ्या निद्रापहारीरे;
दानादिक अंतराय निवारी, देव थया सुखकारीरे. दो. २
देवनां लक्षण साचां तुजमां, वीतराग पद धारीरे;
बुद्धिसागर देव लह्यो में, वंदन वार हजारीरे. दो. ३

अथ १० विशाळ जिन स्तवनम्.

राग केदारो.

वंदु भावे विशाळ प्रभुजी, जेनी मीठी वाणीरे;
साकर हारी तृणमां प्रवेशी, पीले मानव घाणीरे. वं० ॥ १ ॥
कारण पंचथी कार्यनी सिद्धि, कर्मोद्यम भावीभावरे;
काळ स्वभाव ए पंचथी जाणो, वननो कार्य बनावरे. वं० ॥२॥
एकान्तपक्षे मिथ्यावादी, त्रणसो त्रेसठ वादीरे;
पंच कारणे कार्यनी सिद्धि, माने स्याद्वाद वादीरे. वं० ॥ ३ ॥
तुज शासन अमृतरस पीधुं, मिथ्या विष दूर कीधुंरे;
बुद्धिसागर सम्यग ज्ञाने, परमानंद पद लीधुंरे. वं० ॥ ४ ॥

अथ ११ वज्रंधर स्तवनम्.

साहिब सांभळो—ए राग

वज्रंधर प्रभुजी, पेम मुज घर आवो;
दर्शन योगथी रे, करशुं भक्ति वधावो. ॥ १ ॥
स्वामी शुं मळे रे, भवोभव भावठ भागी;
प्रभु गुण ओळखी रे, प्रगटी मुज पट रागी. ॥ २ ॥
गुणथी जे रच्यो रे, ते तो वारो केम छोडे;
सफळा भव तेमां रे, ध्यावतां प्रभु कोडे. ॥ ३ ॥
तन्मयता लही रे, प्रभुनी संगे रहीए;
पुरुषविधि एम भणे रे, प्रभुगुण ध्यावतां लहीए. ॥ ४ ॥

अथ १२ चंद्राननप्रभु स्तवन.

राग हरती

चंद्रानन प्रभु रे, केवल ज्ञानना दरिया
अनंतगुण पर्यायथी रे भरिये भरिये भरिया ॥ १ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ २ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ३ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ४ ॥

चउ रूपधारी सुखनी वधारी, तव मूर्त्ति गुणकारी रे;
कनककमळथी पृथ्वी विहारी, अकळकळा प्रभु तारी रे. अ० ॥३॥
क्षयोपशम बळ योगे ध्याने, क्षायिक वीर्य वधारी रे;
बुद्धिसागर शिव संचारी, सिद्ध बुद्ध अवतारी रे. अ० ॥ ४ ॥

अथ ९ सुरप्रभ स्तवनम्.

राग केदारो.

दोष अढार रहित सुरप्रभ, अर्हन् जग जयकारीरे;
हास्य अरति रति अज्ञान ने भय, शोक दुगंछा निवारीरे. दो. १
राग द्वेष अविरति काम टाळी, मिथ्या निद्रापहारीरे;
दानादिक अंतराय निवारी, देव थया सुखकारीरे. दो. २
देवनां लक्षण साचां तुजमां, वीतराग पद धारीरे;
बुद्धिसागर देव लह्यो में, वंदन वार हजारीरे. दो. ३

अथ १० विशाळ जिन स्तवनम्.

राग केदारो.

वंदु भावे विशाळ प्रभुनी, जेनी मीठी वाणीरे;
साकर द्राक्षी तुणमां प्रवेशी, पीले मानव प्राणीरे. वं० ॥ १ ॥
कारण पंचथी कार्यनी सिद्धि, कर्मोद्यम भावीभावरे;
काल स्वभाव ए पंचथी जाणो, बनतो कार्य बनावरे. वं० ॥२॥
एकान्तपक्षे मिथ्यावादी, त्रणसो त्रेसठ वादीरे;
पंच कारणे कार्यनी सिद्धि, माने स्याद्वाद वादीरे. वं० ॥ ३ ॥
तुज शासन अमृतरस पीधुं, मिथ्या विष दूर कीधुंरे;
बुद्धिसागर सम्यग ज्ञाने, परमानंद पद लीधुंरे. वं० ॥ ४ ॥

गति प्रदेशे क्षायिक सुख अनंतथी, भरियो तुं भगवंत. वी० ॥ २ ॥
अनंत गुणधारे ध्रुवना, परपुद्गळ नहि संग;
कारण कार्यपणे समये गुण परिणमे, निर्मळ प्रभु गुण चंग. वी० ॥३॥
उपयोगी सद्‌ द्रव्यनो, लोकालोक प्रत्यक्ष;
बुद्धिसागर अंतर अनुभवे, चिदानंद गुण दक्ष. वी० ॥ ४ ॥

अथ १८ महाभद्र जिनस्तवनम्.

ऋषभ जिनेश्वर प्रीतम माहरोरे-ए राग.

महाभद्र जिनवर प्रभु उपदिशेरे, द्रव्य विशेष स्वभाव;
परिणामिकता कर्तृता तथा रे, ज्ञायकता सुख दाव. महा० ॥ १ ॥
ग्राहकता भोक्तृता जीवमां रे, रक्षणता जयकार;
व्याप्यव्याप्यकता सापेक्षथी रे, अनेकान्त मत धार. म० ॥ २ ॥
आधाराधेयता तेम जाणजो रे, जन्य जनकता बोध;
अगुरु लघुता विभुता हेतुता रे, कारकता षट शोध. म० ॥ ३ ॥
प्रभुता भावुकताऽभावुकता रे, स्वकार्यपणुं सुखकार;
स प्रदेशपणुं तेम जाणजो रे, गति स्वभाव विचार. म० ॥ ४ ॥
स्थिति स्वभाव ने अवगाहकपणुं रे, अखंडता निर्धार;
अचल असंगपणु अक्रियतारे, सक्रियता जयकार. म० ॥ ५ ॥
ध्याने धारो दिलमां भावने रे, निर्मळ रूप पमाय;
बुद्धिसागर वस्तु स्वभावमां रे, शाश्वत धर्म सहाय. म० ॥ ६ ॥

अथ १९ देवयशा जिनस्तवनम्.

अभिनंदन जिन दरीय-ए राग.

देवयशा जिन दर्शन मीठडुं, नय गम भंग विचार;
तत्त्व स्वरूपे वस्तु विचारतां, दर्शन जग जयकार. दे० ॥१॥

परिपूर्णांशेरे वस्तु देखतां, न रहे किंचित् भेद;
अल्पांशेजन देखे वस्तुने, तेना मनमां रे खेद. दे० ॥२॥
षड् दर्शन पण जिन दर्शन विषे, सापेक्षेरे समाय;
अनेकांत जिन दर्शन सेवतां, चेतन धर्म पमाय. दे० ॥३॥
स्याद्वादवादीरे धर्मने पारखे, पामे दर्शन धर्म;
बुद्धिसागर निर्मल दर्शने, अनंत शाश्वत शर्म. दे० ॥४॥

अथ २० अजीतवीर्य स्तवनम्.

निरुकारे गुण तुमतणा-ए राग.

अजीतवीर्य जिनवर नमुं, जग बंधव जग त्रातारे;
दीनदयालु दिनमणि, निष्कामी सुखदातारे. अजी. ॥ १ ॥
व्यक्तिभाव अनंतता, गुण पर्याय विलासीरे;
अगुरु लघु अवगाहना, लोकांते नित्य वासीरे. अ० ॥ २ ॥
द्रव्य भाव बे कर्मने, ध्यान थकी ते वाल्युंरे;
...तादि अनंति भंगथी, अंतर्धनने वाल्युंरे. अ० ॥ ३ ॥
...संख्य प्रदेशे निर्मली, ज्योति अनंत प्रकाशीरे;
...वल ज्ञान प्रमाणथी, वनियो हुं विश्वासीरे. अ० ॥ ४ ॥
...यो तुज दर्शने. उपयोगे घट जाग्युंरे;
...शिन श्रद्धा योगथी, जिन नगारुं वाग्युंरे. अ० ॥ ५ ॥
...भव वाजां वागीयां. ध्यान देव सुख गाज्योरे;
...दिक अंतराय तो. मनमां अतिशय लाज्योरे. अ० ॥६॥
... सुख वधामणुं. चेतन हरखे आव्युंरे
...गर ध्यानथी. शाश्वत शर्म पमायुंरे. अ० ॥ ७ ॥

कलश.

गाया गायारे विंश जिनवरना गुण गाया;
विहरमान जिनवर गुण गातां, अनुभवानंद पायारे. विं० ॥१॥
अंतरना उद्गारथकी में, जिनवर भक्ति कीधी;
नवधाभक्ति जिनवरनी छे, भक्ति शक्ति प्रसिद्धिरे. विं० ॥२॥
मन वाणी कायाना दोषो, भक्ति करंतां नासे;
रत्नत्रयीनी लक्ष्मी प्रगटे, परम प्रभुता प्रकाशेरे. विं० ॥३॥
संवत ओगणीस चोसठ साले, आषाढ पंचमी सारी;
कृष्ण पक्ष शनिवारे रचना, स्थिरता जय करनारीरे. विं० ॥४॥
विहरमाननी विंशी गाशे, ध्यावशे ते सुख लेशे;
जिन भक्ति प्रगटावे शक्ति, परम प्रभु उपदेशेरे. विं० ॥५॥
चैतन्य शक्ति भक्ति योगे, प्रगटे छे जयकारी;
शुद्ध स्वरुप रमणता योगे, आनंद मंगलकारीरे. विं० ॥६॥
माणमानगरे चातुर्मासमां, विहरमान जिन गाया;
सुखसागर गुरुयोगे शान्ति, बुद्धिसागर पायारे. विं० ॥७॥

श्री सीमंधर स्तवनम्.

श्रीरे सिद्धाचल भेटवा-ए राग.

श्री सीमंधर वंदना, भवनां दुःख हर्ता;
महाविदेह वासी प्रभु, शाश्वत सुख कर्ता. श्रीसीमंधर०॥ १ ॥
लघुता एकता लीनता, तुज ध्याने थावे;
अनुभव मंदिर दिनमणि, प्रभु तुं प्रकटावे. श्रीसीमंधर० ॥ २ ॥
निश्चय ने व्यवहारथी, शरणुं एक तारुं;
हुं तुं भेद मटाडवा, प्रभु ध्यान छे मारुं. श्रीसीमंधर०॥ ३ ॥

क्षेत्र भेदना विरहने, नव उपयोग टाळे;
तुज भक्तिमां मुक्ति छे, मोहनुं जोर गाळे. श्रीसीमंधर०॥ ४ ॥
आडा जलधि गिरि भेदीने, तुज दर्शन करशुं;
बुद्धिसागर प्रभु मळे, एक ठामे ठरशुं. श्रीसीमंधर०॥ ५ ॥

सीमंधर स्तवनम्,

राग उपरनो.

श्रीसीमंधर स्वामीनुं, शरणुं एक साचुं;
प्रेमीमां प्रेमी प्रभु, नव वण सहु काचुं. श्रीसीमंधर० ॥ १ ॥
स्मरण मनन एकताननां, करतां एक तारी;
भक्तिथी भागे आंतरो, शुद्ध चारित्र धारी. श्रीसीमंधर० ॥ २ ॥
मारा मनमां तुं एक छे, पूर्णानंदविलासी;
बुद्धिसागर वंदना, करतां सुखवासी. श्रीसीमंधर० ॥ ३ ॥

श्रीसिद्धाचल स्तवनम.

थांपरथारी साहिबा काबील मतजाजो-ए राग.

आदीश्वर अरिहंतनी, सुखना छो दरिया;
विमलाचलवासी प्रभु, रत्नत्रयी भरिया. ॥ १ ॥
आदीश्वरना ध्यानथी, घट आनंद आव्यो;
प्रभुगुणमां लीनता थतां; एकरूप सुहायो. ॥ २ ॥
अनुभव अमृत पानमां, चेतन सुख भोगी;
निर्मल शुद्ध स्वभावनो, योग साधे योगी. ॥ ३ ॥
भक्ति क्रिया ने ज्ञानथी, विमलाचल यात्र;
करशे ते जन थावशे, परमानंद पात्र. ॥ ४ ॥

गुण स्थानक पगथालीये, चढी जिनवर भेटुं;
शुक्ल ध्याननी दृष्टिथी, देखतां नहि छेटुं. ॥ ५ ॥
निज दृष्टि निजमां मळी, विमलाचल फरशी;
शत्रु सहु पाछा फर्या, देखी ज्ञाननी वरशी. ॥ ६ ॥
असंख्यप्रदेशी चेतन, थयो शक्ति विलासी;
उत्कृष्ट वीर्य प्रकाशथी, विमलाचल वासी. ॥ ७ ॥
एकपेक प्रभु भेटतां, एकरूप सुहाया;
सादि अनंत स्थितिथी, क्षायिक गुण पाया. ॥ ८ ॥
शुद्ध परिणति भक्तिथी, थया सिद्ध अनंता;
विमलाचल महिमा घणो, पापी प्राणी तरंता. ॥ ९ ॥
सिद्धाचल शिखरे चढो, चेतन गुण प्यारा;
आदीश्वर भेटी भला, अन्तरथी न न्यारा. ॥ १० ॥
शरणुं सिद्धाचल कर्युं, तेनो विश्वासी;
बुद्धिसागर भेटतां, ज्योति ज्योत प्रकाशी. ॥ ११ ॥

अथ स्थुलिभद्रनी सज्झाय.

पांचपर्वी साहिबा कार्यसिद्ध मन जाणो-ए राग

कोशा कहे स्थुलिभद्रने, विनति अलबेला;
नवरस रंगे रीझीए, आ भोगनी वेळा. ॥ १ ॥
योगिनो वेष केम धर्यो, भोगी नवरस भमरा;
वैरागी थई केम आविया, घर छाजा हमरा. ॥ २ ॥
आव्या तो आज पूरजो, विरहाग्नि समावो;
प्याला प्रेमना पीजीए. रीझीए सुरस्हावो. ॥ ३ ॥
छंडो वेषने योगीनो, प्रेम रसेन राचो;

[illegible]

संध्यानुं जेवुं वादळुं, जेवो काचनो प्यालो,
क्षणिक भोगना मेमने, केम करीए टालो. ॥ १७ ॥
छंदो वेषने बोलती, तुं मोह भरेली;
जोवनीयाना जोरमां, मोहथी बनी घेली. ॥ १८ ॥
कायानो शो गारवो, मुंझे मूढ अज्ञानी;
वचन वदतां भोळी तें, वात सत्य न जाणी. ॥ १९ ॥
तजे न साधु वेषने, जे चेतन ज्ञानी;
वगर विचार्यु बोलती, तारी बुद्धि छे पानी. ॥ २० ॥
साधु वेष धर्या थकी, दुनियाथी न्यारा;
उपाधि अळगी करी, थइया अणगारा. ॥ २१ ॥
साधु वेषने धारीने, धरीए गुरु शिक्षा;
साधु पंथने आदर्यो, करी तत्त्व परीक्षा. ॥ २२ ॥
निरुपाधि पद योगथी, ज्ञान आनन्द भोगी;
रत्नत्रयीने साधता, शुद्ध अन्तर योगी. ॥ २३ ॥
काया कलेवर कारमुं, चुंथतां थाय पीडा;
काया अशुचि कोथळी, पडता ख्वूब कीडा. ॥ २४ ॥
साधुनो वेष मोटको, दुनियाथी न्यारो;
मुक्तिनां सुख पामवा, व्यवहार अमारो. ॥ २५ ॥
भोळी तुं भरमाय छे, विषयानन्द माची,
जडमां आनन्द नहि कदी, तारी बुद्धि छे काची. ॥२६॥
भोगी नहि जड वस्तुनो, हुं चेतन योगी;
क्लेश न किंचित् योगमा, समजे शुं भोगी. ॥ २७ ॥
साकर स्वाद न जाणता, कडवा रस भोगी;
शुं तुं जाणे तेम मूर्खणी, अन्तर सुख योगी. ॥ २८ ॥
क्लेश न संयम मार्गमा, नित्य होय समाधि,

राग द्वेषने टाळतां, पाप मेल न आवे, ॥ २९ ॥
व्यापारी व्यापारमां, नक्कु फळ न जाणे;
मुनिवर संयम साधता, दोष मेल न आणे. ॥ ३० ॥
अमृतरसना घोंगाटा, अमृतना वागां;
जोगदशामां जोगीडा, अन्तर वैरागी. ॥ ३१ ॥
अन्तरना उपयोगथी, आनंद सुभागी;
क्षेत्र दशा विसरी गइ, जड प्रेम निवारी. ॥ ३२ ॥
संयम तपनी अग्निथी, कर्म काष्ट बळे छे;
अन्तरात्मना प्रेमथी, भव भ्रमणा टळे छे. ॥ ३३ ॥
काया न चळती साधुनी, चित्त अन्तर वाळे;
मुनिवर संयम धारीने, कुळ निज अजुवाळे. ॥ ३४ ॥
धोळो धोळो मेर्मीदा, ए मोहनी वाणी,
ज्ञान विना अज्ञानथी, खूब मोह भराणी. ॥ ३५ ॥
पोतानि दवे चित्तमां, जडमां केम झूले;
जड तृष्णानी भ्रान्तिमां, केम धांगड फूले. ॥ ३६ ॥
बाल्यपणे अज्ञानथी, जड संगति कीधी
सद्गुरुना उपदेशथी, वाट मोक्षनी लीधी ॥ ३७ ॥
वेश्या घर प्रतिमायजी [illegible] वाणी मारी
साधक अमन [illegible] मन [illegible] ॥ ३८ ॥
धन्य धन्य साचा [illegible] मन सत्य बनाव्यु
प्रथम प्रणाम मुदा. मन [illegible] ॥ [illegible] ॥
जड पुद्गलनी संगने, [illegible] न [illegible].
सत्य वस्तुना ज्ञानथी [illegible] मो [illegible] ॥ ४० ॥
[illegible] ब्रह्मचर्य [illegible] ॥ [illegible] ॥

कोशा श्राविका थइ, वळी शिवपुर साटे;
समकित रत्न आपियुं, वसतिनाज साटे. ॥ ४२ ॥
ब्रह्मचारी स्थूलिभद्रजी, जगमां जय पाया,
चोराशी चोविशी सुधी, नाम जगमां रहाया. ॥ ४३ ॥
सद्गुरु संगत योगथी, वेश्या सुख पामी;
रत्नत्रयीने साधतां, थइ सुख विश्रामी. ॥ ४४ ॥
सुखसागर गुरु प्रेमथी, स्थूलिभद्रने गाया;
बुद्धिसागर धन्य धन्य ब्रह्मचारी सवाया. ॥ ४५ ॥

हृदय स्फुरणा स्वाध्याय.

गझल.

मजीले देवनादेवा, करीले सद्गुरु सेवा;
कदी नहीं थायमां शांति, खरेखर थायमां भ्रान्ति. ॥ १ ॥
जगत्नी कारमी प्रीति, जगत्नी कारमी रीति;
जगत्नी कारमी भीति, जगत्नी कूड छे नीति. ॥ २ ॥
जगत्ना रंग छे रंगी, जगत्ना प्रेम बहु रंगी;
जगत् आ नाट्यभूमि छे, जीवननी आश धूमी छे. ॥ ३ ॥
जगत्मां भक्तना दरिया, जीवो नहि मोहथी तरिया;
जगत्मां स्वार्थनी प्यार, जगत्मां स्वार्थ दुःखदायी. ॥ ४ ॥
जगत्मां प्रेमना कूडा, विचारो कृत्य छे भूडां;
जगत्मां मन जे मुंझ्यो जगत्मां मुग्ध ते दुःखी. ॥ ५ ॥
जगत्नी शीखियो अवळी, कदी नहि थाय ते सवळी;
जगत्मां धर्मनी कूंची स्वभूमां शीलना ऊंची. ॥ ६ ॥
अमारुं सम्बन्धा स्मरु, अमारुं थाय नहि सपनुं.
बुद्ध्यब्धि सन्त ए मारुं, गणीने थायमां मारुं. ॥ ७ ॥

अन्तर प्रदेशमां उतरेली वृत्तिना उद्गार स्वाध्याय.

गझल.

घर नहि बाह्यमां प्रीति, तजु नहि आत्मनी रीति;
भर्यो हुं आत्मना सुखे, पडु नहि मोहना दुःखे. ॥ १ ॥
भूलुं नहि भान पोतानुं, रहुं नहि तत्त्व तो छानुं;
थयुं मन स्थिर चिरशांति, टळी गइ दुःखनी भ्रान्ति. ॥ २ ॥
अरूपी ब्रह्म में ध्यायुं, अनुभव सुख दील आयुं;
जगत्ने केम कहेवाशे, अरूपी वाणी शुं पाशे. ॥ ३ ॥
समाइ हुं रह्यो घटमां, पडु केम बाह्य खटपटमां;
करु हुं बाह्यथी कृत्यो, करे छे कृत्य जेम भृत्यो. ॥ ४ ॥
विपाकी कर्म जे आवे, खरे छे तेह निजभावे;
तटस्थ दृष्टिथी देखुं, तदन्य धर्मथी पेखुं. ॥ ५ ॥
विपाको भोगवी छूडुं, मोहारि ध्यानथी कूटुं;
निजानंदी खरो भोगी, प्रभुना ध्यानथी योगी. ॥ ६ ॥
स्वतंत्र भावथी रहेवुं, कोइने कांइ नहि कहेवुं;
बुद्ध्यब्धि सुख विश्रामी, प्रभुनी सत्यता पामी. ॥ ७ ॥

अथ कपटनी सज्झाय.

श्री रे सिद्धाचळ भेटवा—ए राग.

कपट कळा करनारनुं, कदी थाय न सारुं;
कपट ते पापनुं मूळ छे, महा दुःख थनारुं. कपट० ॥ १ ॥
हाजीहा मुख बोलतो, राखे दिलमां कातीः
कपट त्यां धर्म न संपजे, वज्र जेवी छे छाती. कपट० ॥ २ ॥
कपटी जन मीठुं बोलतो, वळी हलवे चोले;

कपटीनी रीत कारमी, थाय सत्य न रोले. कपट० ॥ ३ ॥
पक्षीमां जेम कागडो, पशुमां शृगाल;
कपट कळा राज तंत्रमां, क्यांथी धर्ममां ख्याल. कपट० ॥ ४ ॥
बहु बोले कपटी नहि, अति विनयमां काळुं;
अत्याचार अनाचारमां, तेम कपटज भाळुं. कपट० ॥ ५ ॥
कपटे रोटी ते पडे, जाय दुर्गति वेहेलो;
कपटी निंदा बहु करे, पाप कार्यमां पेहेलो. कपट० ॥ ६ ॥
आचार्यने धूर्तमां, वेश्या विद्वज्जनमां;
वळी विशेष वणिकमां, भर्युं कपट ते मनमां. कपट० ॥ ७ ॥
एकांते वात ए नहि, प्रायः वचन ए जाणो;
अल्प अधिक बहु जीवमां, पाप कपट पिछाणो. कपट० ॥ ८ ॥
कपटे कोइ न सुखीया, दुःखीया जन भारी;
कपटी नीचमां नीच छे, थाय तेनी खुवारी. कपट० ॥ ९ ॥
दुःषम पंचम काळमां, खुब कपटी धूताता,
बुद्धिसागर सरळता, सज्जन सुख पाता. कपट० ॥ १० ॥

॥ शिक्षा सज्झाय. ॥

श्री सिद्धाचळ वसीया ए राग

वचन विचारी बोलीए नहि बोलीए पापा,
मर्मान्तिक वच बोल [illegible] पाम्या नरक ते दादा.
(हित शिक्षा दिल धारीए [illegible] ए टेक)
दुर्जनथी दूर रहो [illegible] सज्जन प्रीति,
[illegible] नीति [illegible] मर्यादि हित० ॥ २ ॥
[illegible] नहि कोइ मानता, बनो विनय विकारी,

भाव मीर मन मोरला, तोडे भव पास. विषय० ॥३॥
विषय त्याग वैराग्यथी, ज्ञानभानु प्रकाशे;
शुद्ध रमणता जागती, विषयादि प्रणाशे. विषय० ॥४॥
आत्म प्रतीति भक्तिथी, चेतन सिद्ध थावे;
बुद्धिसागर ध्यानथी, देश निर्भय पावे. विषय० ॥५॥

सिद्धसमान भावनानी सज्झाय.

राग उपरनो.

निर्मल सिद्ध समान हुं, जीव जोतुं विचारी,
उपादानना भावना, शिवपुर संचारी. निर्मल० ॥ १ ॥
शुद्ध ज्ञानानंदी बने, ध्यान धारुं सारुं;
साकार उपयोग अर्थथी, निजपदमां राखुं. निर्मल० ॥ २ ॥
चेतन सत्ता ध्यावतां, प्रगटे शुद्ध व्यक्ति;
बाल दशा विणसे सहू, साची चेतन शक्ति. निर्मल० ॥ ३ ॥
असंख्य प्रदेशो निर्मला, ध्यान साधन भेदे;
शुक्ल ध्यान उपयोगथी, सर्वे कर्म उछेदे. निर्मल० ॥ ४ ॥
स्वरूप रमणता धारीने, हुं निर्मल थाउं
बुद्धिसागर ध्यानमां ज्योति निश्चय व्यापे निर्मल० ॥ ५ ॥

अनुभव सज्झाय.

राग उपरनो

अनुभवज्ञान प्रकाशथी सिद्धसम शुद्ध भासे
अनुभवज्ञान प्रकाशमां सिद्ध रूप भासे अनुभव० ॥ १ ॥
अनुभव अमृत पामतां, जिनरूप प्रकाश

अनुभव भानु ज्योतथी, ज्ञेय चेतन भासे. अनुभव० ॥ २ ॥
अनुभवामृत भोजने, भूख भवनी भागे;
अनुभवामृत पानथी, योगी घट जागे. अनुभव० ॥ ३ ॥
अनुभवनी खुमारीथी, प्रगटे सुख शांति.
ब्रह्मानंदी अनुभवी, तेने नहि मोह भ्रान्ति. अनुभव० ॥ ४ ॥
चेतनना शुद्ध ध्यानथी, शुद्धज्ञान प्रकाशे;
बुद्धिसागर अनुभवे, शिवमंदिर पासे. अनुभव० ॥ ५ ॥

स्वचेतन शक्ति सज्झाय.

राग उपरनो.

निजशक्ति निजमां भळे, शुद्ध चेतन होवे;
अनुभवज्ञान प्रतापथी, निजने निज जोवे. निज० ॥ १ ॥
निश्चयनय दृष्टि थकी, शुद्ध चेतन पोते;
गुणठाणे गुण संपजे, क्यां तुं बीजे गोते. निज० ॥ २ ॥
स्थिरता चेतनरूपमां, करतां सुख प्रगटे;
त्रणभुवनना नाथने, देखे दुःख विघटे. निज० ॥ ३ ॥
ध्यानक्रिया निज आत्मनी, शुद्ध छे व्यवहारे;
पोते पोताने ध्यावतो, पोते पोताने तारे. निज० ॥ ४ ॥
परमशुद्ध भगवाननुं, अनुभव सुख सरगुं;
बुद्धिसागर ध्याननुं, हीजो क्षणक्षण शरणुं. निज० ॥ ५ ॥

आत्म रमणता स्वाध्याय.

राग उपरनो.

आत्म रमणता [illegible] परभाव निवारी;
[illegible] आत्म० ॥ १ ॥

आतम रमणता शरण छे, निश्चयथी सुहावे;
आत्मोपयोगी विरला, कोइ योगिओ पावे. आत्म० ॥ २ ॥
भटकी बाह्य प्रदेशमां, सुख शांति हारो;
अंतरमांहि उतरो, पामो भव पारो. आतम० ॥ ३ ॥
मननी चंचलता थकी, चार गतिमां फरवुं;
मन चंचलता वारीने, एक ठामे ठरवुं. आतम० ॥ ४ ॥
बाह्य विषयथी खेंचीने, मन अन्तर वाळो;
बुद्धिसागर ध्यानथी, उच्च जीवन गाळो. आतम ॥ ५ ॥

उपयोग स्वाध्याय.

धीमा धीमा-ए राग.

नय एकांत न धारीए, वारीए वळी माया;
परमार्थना काममां, वापरीए काया नय० ॥ १ ॥
वैर न कोइमां राखीए, भाखीए सत्यवाणी;
दया धर्म केळवीए, त्रिभुवननी स्वामी. नय० ॥ २ ॥
धर्म विनयने आदरी, दृढ श्रद्धा धरीए;
संकट पडतां धर्मथी, कोइ काळे न फरीए. नय० ॥ ३ ॥
निश्चयने व्यवहारनी, सापेक्षा समजो;
साध्य साधनना आदर्शे, निजभावमां रमजो. नय० ॥ ४ ॥
गुरुगमथी ज्ञान पामीने, चित्त समता धरजो;
बुद्धिसागर ध्यानथी, शुभ आतम वरजो. नय० ॥ ५ ॥

प्रभुनी प्राप्ति स्वाध्याय.

धीमा धीमा-ए राग.

प्राप्त प्रभुनी प्राप्ति करवा, नीति रीति सम्भारो;
प्रभु प्रभुनी भक्तिथी प्रभु, अनुभवानन्द पामोरे. प्र० ॥१॥

कहेणी सरखी रहेणी राखो, साची वाणी भाखोरे;
नीच भावना दुःख वहिनां, मूळो काढी नाखोरे. प० ॥२॥
शत्रु मित्रमां समान बुद्धि, करशो मननी शुद्धिरे;
शुद्धसदागमना उपयोगी, पामो शाश्वत ऋद्धिरे. प० ॥३॥
निंदक वंदक ने सम जाणो, उच्च भाव दिल आणोरे;
आनंदामृत जीवन प्रगटे, मुक्तिपुरी सुख माणोरे. प० ॥४॥
साची शिक्षाथी लइ दीक्षा, परम प्रभुने स्मरशोरे,
बुद्धिसागर शिवपुर पामी, निर्भय थइने ठरशोरे. प० ॥५॥

कलियुगना शेठीयाओ.

छप्पयछंद

अधुना पंचमकालनणो छे महिमा मोटो.
लोभी दुर्जननोए धर्म व ज्यां गोटो;
नहीं धर्मनु भान मानना छे दुनारी.
नहीं गुरुमां प्यार लागे नो गरथी प्यारी
ज्यां त्यां जगमां देखतो बह स्वार्थोपरि छे शेठीया.
पुनह नहीं ते देवना ने नागना छे. शेठीया
पैसोनो परमेश्वर करवा मनमां प्यारे;
पुत्रादिकने माटे मनीने धर्मज हार्या.
मगन स्वार्थे मस्त देखता पैसा माटे
हवा हवा पोकारे बाजार वाट घाटे
अभिमानना जोरमां हीन कृत्योने करता ज्यां फरे.
शेठीया छे वेठीया ने जन्म जगतनुं शुं करे.
वेर मतो पड लाभ पण तेनु काचु.

लजवी जननी कूख बोल तो जे नहि साचुं;
ताळी दइने हसी पटे छे साची वाते,
राग धरे छे परनारी वेश्यानी न्याते;
भारभूत छे भूमिमां ते मगरुरीमां म्हालता,
सौ, आइ, डना पुच्छ माटे लक्ष्मी व्ययमां म्हालता. ॥३॥
धणी डर्णीने धमधम गाडी जे दोडावे,
नात जातने कुलजनोनुं भूंडुं गावे;
राग धरीने आंखो फाडी नाटक जोवे,
लक्ष्मी गयाथी अश्रु ढाळी क्षणमां रोवे.
नविन सुधारा शोखमांहि दील जेनुंज बेश छे,
धर्म मर्मने जाणता नहि, उपर उपरनो वेष छे. ॥ ४ ॥
सद्गुरु मुनिने वंदन करतां लज्जा पामे,
जलनी पेठे जावे निशदिन नीचा ठामे;
मगरुरीमां म्हाले बोली वणमां फुंके,
सत्य धर्मनुं कृत्य तेहने मनथी सूके.
कलिकाळमां शेठीया केइ वेठिया थइने फरे,
धन्य धन्य श्रद्धालुं जे जन शेठिया जगमां खरे. ॥ ५ ॥
गाडी वाडी लाडी ताडीना जे प्रेमी,
सूत्र श्रवण नहीं प्रेम नहि जे व्रतना नेमी;
पाप कृत्यमां कीर्ति माटे खर्चे लाखो,
परमाधामी सरखानी थइ गइ छे राखो.
धन्य धन्य ते शेठीया जग परोपकारी सत्य छे,
बुद्धिसागर धन्य ते नर श्रेष्ठी साचुं कृत्य छे. ॥ ६ ॥

श्री सिद्धाचल स्तवनम्.

श्री सिद्धाचल भेटीए, भवभय दुःख हरवा;
आधि व्याधि उपाधिनां, दुःख सघळां हरवा. श्री० ॥ १ ॥
सकल तीर्थ शिरोमणि, विमलाचल धारो;
शत्रुंजयने भेटतां, आवे भवदुःख आरो. श्री० ॥ २ ॥
असंख्ययोगे सेवीए, ज्ञान ध्यानमां राची;
सम्यग् दृष्टि जीवडा, रहे तीर्थमां माची. श्री० ॥ ३ ॥
शत्रुंजयगिरि दर्शने, सत्य आनंद घटमां:
चिंतामणि हस्ते चढयो, पडो शुं खटपटमां श्री० ॥ ४ ॥
त्रण पन्थथी चढाय छे, बीजा फेडक पन्थ;
आदीश्वर प्रभु भेटीए, लोकोत्तर निर्ग्रन्थ. श्री० ॥ ५ ॥
गिरिपर चढीए प्रेमथी, इर्यासमिति संभारी;
हळवे हळवे चालीए, मौनव्रतने धारी. श्री० ॥ ६ ॥
आडुं अवळुं न जोइए, चालो सूत्रत्य नुसार;
थाकतां विश्राम लेइ. आगे चढीए विचारे. श्री० ॥ ७ ॥
अप्रमत्त पन्थ संचरी. पेसो जिनवर द्वारे:
दर्शन करीए देवनुं. भवपार उतारे श्री० ॥ ८ ॥
भक्ति क्रिया ज्ञान पंथथी. विमलाचल चढीए:
अनुभव मार्गना साधवी. मोक्ष [illegible] चढीए श्री० ॥ ९ ॥
दर्शन दीठे देवनुं [illegible] [illegible] [illegible]
बुद्धिसागर [illegible] [illegible] [illegible]. श्री० ॥ १० ॥

श्री पद्मप्रभुस्तवन.

पद्मप्रभु जिन अंतरजामी, जगजीवन जगराज;
पुरुषोत्तम परमातम स्वामी, निरख्या नयणे आज,
इहडे हुं हरख्युं रे गिरुआना गुणे करी;
करजोडीने जोडीरे वंदुं हुं हर्ष धरी. (ए टेक) ॥ १ ॥
स्वर्ग थकी चवी मात कुखे जब, आवे श्री जिनराय;
तब चोसठ सुरपति हरखीने, प्रणमे प्रभुजी पाय;
हरखे माताने अतिशय भक्ति करी. करजोडीने० ॥ २ ॥
जिनपति जन्मोच्छवने काळे, प्रभुने सुरगिरी लेइ,
एकक्रोड साठलाख कळश भरी, न्हवण करे सुर केइ;
कर्मेन्द्र टाळेरे, दुःख भेम नाचे करी. करजोडीने० ॥ ३ ॥
जिनवर जननी पामे मुक्ती, नंदीश्वर सुर जाय,
जन्म कल्याणक अतिशय योगे, अजवाळुं नरके थाय;
देव पद्मा देखुंरे, हॉय भाग्य दशा खरी. करजोडीने० ॥ ४ ॥
लाड लडावे माता प्रेमे, मोटा जिनवर थाय;
भोग रोग त्यजी निज आतम, जळ पंकजने न्याय,
दीक्षाकाळे आवेरे, लोकांतिक हर्षधरी. करजोडीने० ॥ ५ ॥
दीक्षा ग्रही निःसंगी जग धणी, महीयळमां विचरंत.
कर्म खपावी केवळ पाम्या, समवसरण विरचंत;
देव कोडाकोडीरे, साथ बहु आवे हरि. करजोडीने० ॥ ६ ॥
बार गुणे बार पर्षदा आगे, हरखी देशना देई;
कर्म हणी शिवपुर पहोंच्या, परमातम पद लेइ,
नाम आलोवेरे निर्मळना नेना डरी;
बुद्धिसागर वंदेरे, शाश्वत सिद्धि वरी. करजोडीने० ॥ ७ ॥

मोहस्वाध्याय.

श्रीसिद्धाचल भेटवा-ए राग.

मोह न करीए प्राणिया, मोहथी दुःख थावे;
चारगतिमां भटकतां, जीवडा भय पावे. मोहo ॥ १ ॥
मोहे आजीजी घणी, क्लेश जगमां भारी;
वैर झेर इर्ष्या घणी, खूब थाय खुवारी. मोहo ॥ २ ॥
मोह टळे सहु दुःख टळ्युं, मोह वातो भूंडी;
मोह महामल्ल जीवनां, थाय रीते रुडी. मोहo ॥ ३ ॥
मोहे भान न आत्मनुं, मोहे पंडित भूल्या;
अशुद्ध परिणति छाकथी, झंझाळे झूल्या. मोहo ॥ ४ ॥
ज्ञाने मोह निवारीए, धारीने जिनवाणी;
बुद्धिसागर ध्यानथी, वरो मुक्ति राणी. मोहo ॥ ५ ॥

खटपट त्याग-स्वाध्याय.

राग उपरलो.

खटपटमां नहि खुंचीए, त्यागीए मोहमाया;
विषयो विष सम जाणीए, नहि जीवनी काया. खटपटo ॥ १ ॥
तन धन मंदिर मालीयां, कोइ साथ न आवे
चेतन चेतन अंगे आतमा, केम ममता धरावे खटपटo ॥ २ ॥
पुद्गलना खेल कारमा जगमां रूप पलटे
राचीए केम एहमां जेह उपजे विघटे. खटपटo ॥ ३ ॥
कायानो शो भरोसो, चेत चेतन ज्ञाने;
थया ने शिव महेलना, चडीया सोपाने. खटपटo ॥ ४ ॥

हीरो हाथ चड्यो हवे, था तुं निज गुण रागी;
बुद्धिसागर धर्मथी, जीव थनशे सौभागी. स्वरूप० ॥ ५ ॥

असार संसार स्वाध्याय.

आ संसार असार छे, जन्म मृत्युथी भरियो;
रोग शोकथी व्याप्त छे, महादुःखनो दरियो. आ० ॥ १ ॥
भरवा लेश न सुख छे, आशा तृष्णानी खाई;
क्रोधाग्नि बळतो सदा, जुओ आंख उघाडी. आ० ॥ २ ॥
विषय विषनां वृक्ष छे, ज्यां त्यां क्लेशना कांटा;
वळगे देहनुं भूतडुं, मारी शिविर आंटा. आ० ॥ ३ ॥
काम फणीधर वेगथी, मूढ जीवने करडे;
चिन्ता राक्षस मोटको, मारी जीवन मरडे. आ० ॥ ४ ॥
चिन्ता चितासम बळे, रवि अरणि शियाळ;
अज्ञान घुवड बोलतो, मोटो मोह वेताळ. आ० ॥ ५ ॥
अभिमानना पर्वतो, चोर फिर थडके;
परभाव तामस भासीओ, ज्यां निशदिन भूंके. आ० ॥ ६ ॥
काळ अगाडो वागतो, सहु प्राणी दुःखी,
परिहरतां संसारने, थाय मुनिवर सुखी. आ० ॥ ७ ॥
वैराग्य बन बारीने, सर्वांग मचकडी;
बुद्धिसागर धर्मथी, पामे मंगल मेरि. आ० ॥ ८ ॥

वर्तमानकाळ सुधारो.

वर्तमान जो काळ सुधारो, तो भावी सुधराशे रे;
वर्तमानमां उत्तम भावथी, भवनुं घट सारुं रे. वर्त० ॥ १ ॥

भूतकाळमां बगडेला पग, वर्तमानमां सुधरेरे;
चंद्रशेखर चिलाती सुधर्या, ज्ञानी वाणी उच्चरेरे. वर्त० ॥२॥
गयो वखत नहीं पाछो आवे, भविष्यमां शुं थाशेरे;
वर्तमानमां जे नहि सुधर्या, ते दुर्गति दुःख पाशेरे. वर्त० ॥३॥
भूतकाळमां बांध्यां कर्मो, वर्तमानमां टळतांरे;
वर्ते वर्तमान काळमां, प्राणी शिवपुर वळतारे. वर्त० ॥४॥
वर्तमानमां वीर प्रभुए, ध्यान करी शिव लीधुंरे;
आषाढाभूति आचार्य, वर्तमान हित कीधुंरे. वर्त० ॥५॥
भूतकाळमां अनेक जन्मो, पड्या कर्म खोटारे;
वर्तमानमां तेना ध्याने, कदी न थइए मोटारे. वर्त० ॥६॥
अशुद्ध पर्यायो चेतनना. संभारे शुं सारेरे;
वर्तमानमां ते मान्याथी, कदी न शर्म थनारेरे. वर्त० ॥७॥
अशुद्ध पर्यायो जे पूर्वे, थइया ते अवगांहिरे;
वर्तमानमां शुद्ध भावना. चेतनना अवगाहीरे. वर्त० ॥८॥
भूतकाळमां बांध्यां कर्मो, वर्तमानमां आवेरे;
उदयागत द्विविध कर्मोथी, ध्याने भिन्न सुहावेरे. वर्त० ॥९॥
शुद्ध निश्चयनयनी दृष्टि, अंतरमांहि धरीएरे;
उदयागत कर्मो भोगवतां, वर्तमान शिव वरीएरे. वर्त० ॥१०॥
भूतकाळमां कोइक शत्रु, वर्तमानमां प्यारोरे;
भूतकाळ स्थिति संभारे. आवे नहि भव आरोरे. वर्त० ॥११॥
भूतकाळ ललनानो रागी. वर्तमान वैरागीरे;
भूतकाळने संभार्याथी, पूर्व भोगनो रागीरे. वर्त० ॥१२॥
पूर्व भोगनी याद न करवी, मुनिने शिक्षा सारीरे;
शुद्ध निश्चय दृष्टि वर्तो, वर्तमान सुखकारीरे. वर्त० ॥१३॥
अप्पासो परमप्पा भावो. वर्तमानमां प्रेमेरे;

वर्तमानमां केवलज्ञानी, उंचध्याननां नेमेरे. वर्त० ॥१४॥
भूतकालनां अनंतकर्मो, वर्तमानमां जावेरे;
वर्तमानना श्वासोश्वासे, चेतन सिद्ध कहावेरे. वर्त० ॥१५॥
वर्तमान बाजी छे हाथे, मारूंथुं त्रिभुवन नाथेरे;
वर्तमानमां जे जे करशो, ते ते आवे साथेरे. वर्त० ॥१६॥
वर्तमानमां जेजे वावो, तेने फळशे आगेरे;
वर्तमानने जेह बगाडे, ते जन भिक्षा मागेरे. वर्त० ॥१७॥
भूतकाळमां जे जन भोगी, वर्तमानमां योगीरे;
भूतकाळमां जे जन रोगी, वर्तमान निरोगीरे. वर्त० ॥१८॥
गयो वखत संभारे चिंता, वर्तमानमां प्रगटेरे;
भूतकाळने संभार्याथी, वर्तमान सुख विघटेरे. वर्त० ॥१९॥
भूतकाळनो पार न आवे, कदी न जेनी आदिरे;
अंत न आवे भविष्यनो तेम,वर्तमान तो आदिरे.वर्त० ॥२०॥
वर्तमान भोगववा रूपे, करशो धर्म विचारीरे;
पाप तजीने धर्मज करजो, समजो नरने नारीरे. वर्त० ॥२१॥
प्रसन्नचंद्र राजर्षि मोटा, वर्तमान निज ध्यानेरे;
कर्म खपावी सहजानंदे, चढीया शिव सोपानेरे.वर्त० ॥२२॥
वर्तमानमां ध्यान लगावी, सिद्धया जीव अनंतारे;
वर्तमानने सफल करो जन, जिनवर एम वदंतारे. वर्त०॥२३॥
वर्तमान सुधारी पूर्वे, केइक सिद्धया प्राणीरे;
वर्तमानमां उच्च भाव पण, आवे घटमां हानिरे. वर्त० ॥२४॥
घोर कर्मना करनारा पण, वर्तमान शिव जावेरे;
वर्तमानमां उच्च थवाथी, भविष्य पण शुभ थावेरे. वर्त०॥२५॥
वर्तमानमां पाप कर्याथी, भविष्यकाळे दुःखीरे;
वर्तमानमां ध्यान विना तो, कदी न थाशो सुखीरे. वर्त०॥२६॥

करी कर्माणी भूतकाळनी, वर्तमान जीव पावेरे;
वर्तमानथी भविष्य सुधरे, समजु मनमां आवेरे. वर्त० ॥ २७ ॥
वर्तमानमां जे जन काळो, भविष्यमां पण तेवोरे;
शुद्ध रमणता वर्तमानमां, भविष्यमां सुख मेवोरे. वर्त० ॥ २८ ॥
अतीत भाविनी चिंता टाळी, वर्तमान शुभ करीएरे;
संग्रहनय सत्तार्थी चेतन, ध्याने शिव सुख वरीएरे. वर्त० ॥२९॥
प्रारब्ध भोगवतां केईक, वर्तमान भीखारीरे;
क्रियमाण संचितने त्यागी, जीवन मुक्तता धारीरे. वर्त० ॥३०॥
वर्तमानमां ज्ञानी बनवुं, वर्तमानमां ध्यानीरे;
वर्तमानमां योगी बनवुं, वात न कांइक छानीरे. वर्त० ॥ ३१ ॥
वर्तमानमां घातक कर्मो, ध्याने जीव खपावेरे;
वर्तमानमां धार्यु थावे, कोइक मनमां आवेरे. वर्त० ॥ ३२ ॥
वर्तमान स्थिति सुधर्याथी, नीच जनो पण उंचारे;
वर्तमाननुं ध्यान मजानुं, काढे कर्मना कुचारे. वर्त० ॥ ३३ ॥
वर्तमानने सुधार्या वण, नृपति पण भीखारीरे;
जुओ दशानन दुर्गति पाम्यो, मनुष्य भवने हारीरे. वर्त० ॥३४॥
यम नियमने आसन साधी, प्राणायाम अभ्यासीरे;
प्रत्याहार धारणा ध्याने, शुद्ध समाधि वासीरे. वर्त० ॥३५॥
वर्तमानमां शुद्ध विचारे, होवे शुद्धाचारीरे;
अंतरना उपयोगे रहेतां, सिद्ध बुद्धता धारीरे. वर्त० ॥३६॥
वर्तमाननुं टाणुं मोटुं, पहोंचे कदी न नाणुंरे;
वर्तमानमां धर्माचारे, होवे शिवपुर आणुंरे. वर्त० ॥३७॥
ठाठमाठमां जे जन राचे, अभिमानथी फुलेरे.
वर्तमानमां नीच भावथी, भव अटवीमां झुलेरे. वर्त० ॥३८॥
शुद्ध भाव चेतननो जे छे, उच्च भाव ते जाणोरे

नीच भाव छे जड रमणता, समजु मनमां आणोरे. वर्त० ॥३९॥
मायामां सपडातां नीचा, उंचा आत्म स्वभावेरे;
नीच उच्चनो अंतर समजी, उच्च भाव जन लावेरे. वर्त० ॥४०॥
उच्च भावना उच्च थवामां, साची छे जयकारीरे;
नीच भावना नीच बनावे, समजो तत्त्व विचारीरे. वर्त० ॥४१॥
दुःख भोगवतां वर्तमानमां, उच्च भावना भावोरे;
उच्च भावना कर्म विदारे, युक्ति मनमां लावोरे. वर्त० ॥४२॥
शाताशाता वेदनी आवे, शुद्ध दृष्टि नहीं चूकोरे;
कर्मोदयथी दुःखो पडतां, उच्च भाव नव मूकोरे. वर्त० ॥४३॥
दुःखनां वादळ शीर चढे पण, उच्चभाव नव त्यागोरे;
दुनिया लोको भूंडा कहेवे, तोपण अंतर जागोरे. वर्त० ॥४४॥
व्यभिचारीनुं आळ चढावे, कोइक द्वेषी प्राणीरे;
तोपण दीलमां उच्चभावना, राखो समजी वाणीरे. वर्त० ॥४५॥
एक मुनिवर ध्याने रहीया, लोको निंदा करतारे;
वर्तमानमां उज्ज्वल भावे, केवळ कमळा वरतारे. वर्त० ॥४६॥
मास उपर जन कोइक पापी, वर्तमानमां दीक्षारे;
वर्तमानमां शुद्ध स्वभावे, पामे अनुभव शिक्षारे. वर्त० ॥४७॥
कोइक चोरे पाप कर्याबाद, दीक्षा लीधी भावेरे;
वर्तमानमां उच्चभावथी, शाश्वत सुखडां पावेरे. वर्त० ॥४८॥
गइ तिथी ब्राह्मण नव वांचे, न्याय विचारी चालोरे,
वर्तमानमां शुद्ध विचारे, शाश्वत सुखमां म्हालोरे. वर्त० ॥४९॥
कर्यां कर्म जे भूतकाळमां, वर्तमानमां नासेरे;
वर्तमानमां विशुद्धभावे, केवल कमळा पासेरे. वर्त० ॥५०॥
विषय विकारो नीच भावना, त्यागो हिंमा टेकोरे,
श्रद्धा भक्ति विनय भावथी, गुरुपद पंकज सेवोरे. वर्त०॥५१॥

परनिन्दा करवानी बूरी, त्यागो टेव नठारीरे;
संग्रहनयथी सिद्ध समाना, देखोने संसारीरे. वर्त० ॥५२॥
पापी जीवोने देखी मन, क्रोध जरा नव करवोरे;
धर्मिसज्जन जीवो देखी, मनमां आनंद धरवोरे. वर्त० ॥५३॥
परनुं बुरु कदी न चिंतो, लेश्या उज्ज्वल थाशेरे;
उच्चभावथी मनडुं निर्मल, शुद्ध गुणो प्रगटाशेरे. वर्त० ॥५४॥
वेरझेरना अशुभ विचारो, कदी न मनमां करीएरे;
पर भुंडुं चिंतववुं हिंसा, रौद्रध्यान परिहरीएरे. वर्त० ॥५५॥
जेजे सद्गुणने चिंतवशो, तेनी वृद्धि थाशेरे;
उच्चभावना कदीन मूको, तेथी उच्च थवाशेरे. वर्त० ॥५६॥
खातां पीतां हरतां फरतां, उच्चभावना राखोरे;
अशुभ विचारो पापी जाणी, जल्दी मारी नाखोरे. वर्त० ॥५७॥
गपसप अशुभ विचारो मनमां, आवंताने वारोरे;
अन्तरना उपयोगी प्यारा, शिक्षा मनमां धारोरे. वर्त० ॥५८॥
धर्मोद्यम करवाथी सर्वे, परम प्रभुता पामेरे;
वर्तमानमां उच्चभावथी, त्रणभुवन जन नामेरे. वर्त० ॥५९॥
आस्रवना विचारो नीचा, संवर उच्च विचारोरे;
भव मुक्ति पोताना हाथे, जाणी चेतन तारोरे. वर्त० ॥६०॥
नित्यानियमथी सदाय करीए, उच्च विचारो भावेरे;
नित्यनियमथी उच्चभावना, करतां शिवसुख थावेरे. वर्त० ॥६१॥
लटपट खटपट झटपट त्यागी, धीर वीरता धारीरे;
उच्चभावना क्षणक्षण करीए,अनुभव अमृत क्यारीरे. वर्त० ॥६२॥
कोई नहि जग मारु द्वेषी, द्वेषी कोई न मानोरे;
जीवो सर्वे सिद्ध समा छे, उच्चभाव जयकारोरे. वर्त० ॥६३॥
अनंतशक्ति स्वामी हुं छुं, उच्च भावना सारीरे;

वृक्षोद्भव जेम बीज थकी तेम, उच्चाशय बलिहारीरे. वर्त० ॥६४॥
सोहं सोहं उच्च भावना, तत्त्वमसि पण प्यारीरे;
अर्थ विचारी समजी सेवो, शुद्ध धारणा धारीरे. वर्त० ॥६५॥
जेवा जेवा मन विचारो, तेवा छे उच्चारोरे;
विचार सरखा छे आचारो. समजी तत्त्वने धारोरे. वर्त० ॥६६॥
उच्च भावना उत्तम करशे, दोषो सर्व मणाशेरे;
उच्च भावना उत्तम भक्ति, प्रभु समो जीव थाशेरे. वर्त० ॥६७॥
सिद्ध समो हुं पण आत्मा, पर पुद्गलथी न्यारोरे;
वर्तमानमां शुद्ध भावना, टाळे कर्म विकारोरे. वर्त० ॥६८॥
मन वचन कायाथी न्यारो, शुद्धरूप जयकारीरे;
वर्तमानमां उच्च भावना, आपे शिव सुख भारीरे. वर्त० ॥६९॥
रत्नत्रयीनो स्वामी भोक्ता, निर्मल निजगुण कर्तारे;
परम शुद्ध निरंजन योगी, परपरिणतिनो हर्तारे. वर्त० ॥७०॥
औदयिक भावो मुजथी न्यारा, अनंत सुखनो भोगीरे;
निजगुण योगी कर्म वियोगी, नहीं शोकी नहि रोगीरे. वर्त० ॥७१॥
चिदानंदनो भोक्ता हुं छुं, शुद्ध भावना उंचीरे;
परम प्रभुने माथ धरावो, ए छे साची कुंचीरे. वर्त० ॥७२॥
पुरुषोत्तम चेतननी व्यक्ति, करवा भावो भक्तिरे;
अट्ठावीश लब्धि घट प्रगटे, वर्तमानमां युक्तिरे. वर्त० ॥७३॥
वर्तमानमां उपयोगी मन, प्रगटे केइ बहु शक्तिरे;
वर्तमानमां अनर् वर्गो, उच्च थवानी युक्तिरे. वर्त० ॥ ७४ ॥
दशा प्रमाणे नय संयममां, उच्च भावना भावीरे,
पुद्गलस्पृह इच्छा टाळी, थाजो परोपकारीरे. वर्त० ॥ ७५ ॥
पलना मागमां निज भाव, उत्तम बुद्धि राखीरे;
वर्तमानमां शुद्ध परिणामिथी, अनुभव अमृत चाखीरे. वर्त० ॥७६॥

आर्तध्यानने रौद्रध्यानने, त्यागी धर्मने धरीएरे;
शुक्लध्यानथी केवल पामी, शिवमंदिर संचरीएरे. वर्त० ॥७७॥
दुनियानो भय त्यागी धर्मे, भाव थकी धसमसीएरे;
दुनिया शुं कहेशे भय राखे, मोह थकी नहि खसीएरे. वर्त० ॥७८॥
साहसगुणथी वीर्य प्रगटशे, साहसथी शिव मळशेरे;
साहसगुणथी धर्म पन्थमां. चळतां दुःखो टळशेरे. वर्त० ॥७९॥
आत्मप्रेमथी चेतन मळशे, अभिमान झट गळशेरे;
सर्व जगत्ने कुटुंब सरखुं, माने सुखडां मळशेरे. वर्त० ॥८०॥
परना दोषो कदी न देखो, दोष दृष्टिथी दोषीरे;
सद्गुण दृष्टिथी गुण लेतां, बनशो निजगुण पोषीरे. वर्त० ॥८१॥
अपकारि दुर्जनने देखी, करुणा दिलमां लावोरे;
उच्चभावथी सज्जन मोटा, चेतन प्रेम जगावो रे. वर्त० ॥ ८२ ॥
औदयिक दृष्टिथी देखोतो, जगत् लागशे भूंडुंरे;
सद्गुण दृष्टिथी देखोतो, जगत् लागशे रुडुंरे. वर्त० ॥ ८३ ॥
टीपे टीपे सरः भरानुं, उच्चभावना एवी रे;
हळवे हळवे उच्च कोटीमां, वृत्ति क्षण क्षण देवीरे. वर्त० ॥ ८४ ॥
आत्मभावथी उच्च सदा छुं, घरमां के जंगलमां रे;
एवी रटना अंतर रटशो, भाव प्रभु मंगलमां रे. वर्त० ॥८५॥
शुद्ध स्वभावे सहुथी मळवुं, भजन प्रभुनुं करवुं रे;
अंतरना उपयोगे रहेवुं, गुरु चरण अनुसरवुं रे. वर्त० ॥८६॥
अनेक जननी सोबत थातां, मोह पाश नव पडवुं रे;
क्रोधावशोने झट त्यागी, वचन वदो नहि कडवुं रे. वर्त०॥८७॥
दुःख समयमां अंतरथी झट. सुख भावना भावो रे;
टळशे दुःखो मळशो सुखो. वर्तमान त्यो ल्हावो. रे वर्त० ॥८८॥
उच्च भावथी क्लेशज टळशे. ज्यां त्यां शांति प्रसरशे रे;

उच्च भावथी क्षणमां सुधरी, चेतन धार्युं करशे रे. वर्त० ॥८९॥
अडग वृत्तिने उच्चाशयथी, क्षण क्षण शुद्ध थवाशे रे;
चेतन श्रद्धा साची थाशे, कर्म कलंक कटाशे रे. वर्त० ॥९०॥
शांति स्थळ चेतनने जाणी, समता सत्य पमाशे रे;
जीवनकळा बहु उच्च थवाथी, चेतन ऋद्धि कमाशे रे. वर्त०॥९१॥
वर्तमान परिणति जो निर्मल, निर्मल चेतन कहीए रे;
मलीनता मायानी त्यागी, सरल भावथी रहीए रे. वर्त० ॥९२॥
मनने सत्तामां राखीने, अशुभ विचारो हरीए रे.
हृदय स्थानमां ध्यान लगावी, अन्तर्मुख संचरीएरे वर्त० ॥९३॥
जडतो जडभावे परिणमशे, चेतन चेतन भावे रे;
भेद ज्ञानथी निजमां वर्ती, भव्यो शिव सुख पावे रे. वर्त० ॥९४॥
उत्पत्ति स्थिति ध्रुवताने, वर्तमानमां वरवी रे;
षड्गुण हानि वृद्धि धारी, अंतर्मुखता करवी रे. वर्त० ॥९५॥
पररमणता ज्ञाने त्यागी, थइए निजगुण रागीरे;
निजगुण रागी जन सौभागी, वर्तमान वडभागीरे. वर्त० ॥९६॥
अंतर्मुखता राखी ध्याने, परमब्रह्मने ध्यावोरे;
निज शक्ति निजमां परिणमतां,क्षायिक लब्धि पावोरे.वर्त० ॥९७॥
संयमथी शक्ति बहु प्रगटे, जो जो चित्त विचारीरे;
जीव अनंता पाम्या मुक्ति, स्वरुप साचुं धारीरे. वर्त० ॥९८॥
विषयकषाये शक्ति घटती, अनुभवथी ए भाल्युं रे;
पर पुद्गल परिणामी चेतन, पर स्वभावे दाल्युं रे. वर्त० ॥९९॥
ज्ञान ध्यानथी मोहावरणो, क्षणमां भव्य निवारोरे;
धैर्य धरीने प्रव्रज्याओ, भव्यो समय केम हारोरे. वर्त०॥१००॥
जेवुं धारो तेवुं करशो, सुधरवुं निज हाथेरे,
परम प्रभु सत्ताने ध्यावो, कहुं त्रिभुवन नाथेरे. वर्त०॥१०१॥

मारा खोटा थायुं हाथे, नहीं नाखो पर माथेरे;
मनमांपकल्याओ शुं माणी, शुभकृत्य निज हाथेरे, वर्त० ॥१०२॥
पोते प्रभुछो सदुद्यमथी, करशो तेवुं पाशोरे;
रत्न द्वीप मनुभवने पामी, खरी कमाणी कमाशोरे. वर्त०॥१०३॥
पूर्वे भवनी करी कमाणी, वर्तमान भोगवनारे;
खरी कमाणी वर्तमाननी, भावदया मार्दवनारे. वर्त० ॥१०४॥
ममतानां फळ मीठां जाणी, शुद्ध विचारो सेवोरे;
सदाचारथी उत्तम थाशो, पामो निज सुख मेवोरे. वर्त० ॥१०५॥
उत्तम नीति उत्तम रीति, निर्मल मनडुं करीएरे;
संकट पडतां धैर्य धरीने, जय लक्ष्मी झट वरीएरे. वर्त० ॥१०६॥
जडथी तृप्ति नाहि चेतनने, उपभावथी शांतिरे;
चेतनभावे चेतन शांति, जाते दूरनी भ्रांतिरे. वर्त० ॥१०७॥
बोइक निंदे कोइ वखाणे, उपभाव नहि त्यागोरे
उपभावथी वर्तन करवुं, मनडुं साधुं जागोरे. वर्त० ॥१०८॥
मूर्खपणाथी कोइक भांडे, तोपण क्रोध न करशोरे;
तेनुं पण सारु चिन्तवधुं, मानीने वळी मरशोरे. वर्त० ॥ १०९ ॥
करड करीने कोइ पजावे, तोपण दीन न थाडुंरे.
उपभाव आतमनो प्यारो, दुःखमां सुख वताडुंरे. वर्त० ॥११०॥
कोइक क्रोधी कदी थाते, करवा भेद न ठंडोरे;
क्रोध वखतथी त्यागो चेतन, उपभाव नहि छंडोरे. वर्त० ॥१११॥
कोइक दाखवी करीने दण, क्रम न दुःखी थइएरे;
[illegible] चेतन त्यागो, उपभाव मन वहीएरे. वर्त० ॥ ११२ ॥
[illegible] दण धैर्य धरीने, भावो हुं निर्मोहीरे;
[illegible] हुं [illegible] निर्मोही, अनेक गुण गुण सोहीरे. वर्त० ॥११३॥
[illegible] [illegible] [illegible], जीव [illegible] नहि [illegible]

ज्ञानादिक लक्ष्मीनो भोगी, उच्चभावना वरीएरे. वर्ते० ॥११४॥
मित्रो पण जो शत्रु थावे, तोपण समता धरशोरे;
मित्रभावना खरा हृदयथी, भावी मंगल वरशोरे. वर्ते० ॥११५॥
अशुभ विचारोना प्रतिपक्षी, शुभ विचारो करवारे;
कोइक देव डगावे तोपण, पग पाछा नहीं धरवारे. वर्ते० ॥११६॥
अदेखाइथी कोइक भूंडुं, दुर्जन करवा धारेरे;
एवानी पण दया चिंतववी. प्रेमभावथी भारेरे. वर्ते० ॥ ११७ ॥
सर्व जगत्मां भाव शांतिथी, भव्यो शिव सुख वरशोरे;
आत्मभावथी भव्यो सर्वे, शिव सन्मुख संचरशोरे. वर्ते०॥११८॥
जीव करु सहु शासन रसिया, उच्च भावना सारी रे;
तरतम योगे उच्च भावने, भावो नरने नारीरे. वर्ते० ॥११९॥
पडता जनने साय करीने, उच्च भावमां स्थापो रे;
परम करुणा दृष्टि धारी, संकट वल्लिकापोरे. वर्ते० ॥१२०॥
आ मारो आ मुजथी जुदो, भेद भावना त्यागीरे;
पोताना सम सर्वे जीवो, भावो थइ गुण रागीरे. वर्ते० ॥१२१॥
सत्ताथी सहु परम ब्रह्म सम, जीवो सहु संसारीरे;
ब्रह्म दृष्टिथी जोतां क्षण क्षण, बनो शुद्ध ब्रह्मचारीरे.वर्ते०॥१२२॥
शुद्ध ज्ञानने ध्यान प्रतापे, कर्मनो पडदो चीरेरे;
उच्च भावथी नजरे निरखो, साचो चेतन हीरोरे. वर्ते० ॥१२३॥
उच्च भावथी अन्तर शुद्धि, प्रगटे उत्तम बुद्धिरे;
अशुभ लेश्याकर्मो नासे, प्रगटे शाश्वत ऋद्धिरे. वर्ते० ॥१२४॥
असंख्य प्रदेशी चेतन व्यक्ति, साची छे निज भक्तिरे,
षट्कारक निजमां परिणमतां, सकळ कर्मथी मुक्तिरे.वर्ते०॥१२५॥
आत्मोन्नतिमां उद्यम करवो. परनी ईर्ष्या वारीरे;
परोन्नतिमां शुभ पोतानुं, बनो शिक्षा धारीरे वर्ते० १२६॥

सावधान दुनियामां रहेवुं. मर्म वचन नहि कहेवुं रे:
खरो वखत आवे मनमांहि. उच्च भावथी रहेवुं रे. वर्त० ॥१२७॥
उच्च भावनाना अभ्यासे. चिदानंद जयकारीरे:
पग हेठळ रुद्धि छे परगट. जाशो नहीं जन हारीरे. वर्त० ॥१२८॥
चोरी जारी चुगली त्यागी, सद्गुण माला वरीएरे;
कदी न हलको परने पाडो, दुःखि जन उद्धरीएरे. वर्त०॥१२९॥
उच्चभावथी सुधरे छे जन, सहु जनने सुधरवुंरे;
क्षायिक भावे निजगुण पामी, परम आत्मपद वरवुंरे. वर्त०॥१३०॥
आश्रवते संवरनुं कारण, उच्चभावथी थावे रे:
ज्ञानिजनने संवर शुद्धि. साची मनमां भावेरे. वर्त०॥१३१॥
अमुक क्रोधी अमुक पापी, एवुं दील न धारोरे;
सत्ताथी निर्मल छे सर्वे. मनमां नित्य विचारोरे. वर्त०॥१३२॥
ज्ञानदानने अभयदानथी. उत्तम जीवन करीएरे;
परोपकारे मननी शुद्धि. निर्भय स्थाने ठरीएरे. वर्त०॥१३३॥
परमदया कारक योगीनी. पासे सिंह जो जावेरे:
क्रूरभावने दूर करीने. दया हृदयमां लावेरे. वर्त०॥१३४॥
जाति वैर तजीने पशुओ. योगी पासे बेसेरे:
उच्चभावनो अद्भुत महिमा. समजु चित्त बेसेरे. वर्त०॥१३५॥
उच्चभावथी मुनिवर ज्ञानी. शांति जग फेलावेरे:
अनार्यने पण आर्य करीने. शान्ति पुरी लई जावेरे. वर्त०॥१३६॥
योगीजनना शरीर वायुथी. सर्पादिक विष नाशेरे:
उच्चभावनो अद्भुत महिमा. समजुने समजाशेरे. वर्त०॥१३७॥
तप जप दानादिक आचरणो. उच्चभावथी प्रगटेरे:
विषयवासनना दर्पादिक दोष उच्चभावथी विघटेरे वर्त०॥१३८॥
उच्चभावथी मुनिवर धारे. उच्च आचरणे वर्तोरे:

उच्च भावथी अवधूत योगी, शुद्ध भाव मस्तानीरे. वर्त० ॥१३९॥

उच्च भावथी जन छे राणा, उच्च भावथी शाणारे;
अनुभवामृत पीवुं प्रेमे, योगी जन मस्तानारे. वर्त० ॥ १४० ॥

उच्च भावथी अजरामर पद, सुख अनंतुं वरवुंरे;
सादि अनंति स्थिति पामी, कदी न मरवुं खरवुंरे. वर्त०॥१४१॥
वर्तमानमां धर्माभ्यासे, जीवन सर्वे गाळोरे;
केवळ ज्ञान अने दर्शनथी, मुक्तिपुरीमां म्हालोरे. वर्त० ॥१४२॥

उच्च भावना भेद घणा छे, अनुक्रमे सहु लहीएरे;
अनुभव मंगल माळा पामी, परम महोदय वहीएरे. वर्त०॥१४३॥
क्षायिक शुद्ध स्वरूप मजानुं, पोतानुं झट वरीएरे;
उच्च भावना निशदिन ध्यावो, केम परने करगरीएरे.वर्त०॥१४४॥
वर्तमानमां शुभ कृत्यो थाशो, उच्च भावने माटेरे;
उच्च भावनी शुद्धि मोटी, युक्ति सद्गुरु हाटेरे. वर्त० ॥१४५॥

उच्च भावनी वृद्धि थाशे, गुरु प्रतापे घटमां रे;
मन मर्कट भटके नहि टोडी, घटमां केवळी पटमां रे. वर्त०॥१४६॥
मनथी भवने मनथी मुक्ति, नीच उच्च आशयथीरे;
खराभावथी वर्तो ज्यां त्यां, भव्यो उच्च हृदयथीरे.वर्त० ॥१४७॥
किसायी जे कक्को घुंटे, तेपण बी. ए. थावेरे;
उच्च भाव तेम निशदिन ववेसे, ज्ञानी मनमां आवेरे.वर्त०॥१४८॥

बार भावनाना अभ्यासे, संयम शिखरे चढीएरे;
अशुभ विचारो जे जे आवे, तेनी साथे लढीएरे वर्त० ॥१४९॥
बाह्यभावथी कदी न ऊंचा, अन्तरमांहि समजोरे;
अन्तरंग परिणामे ऊंचा निशदिन तेमां रमजोरे वर्त० ॥१५०॥
आत्मभावमां क्षण क्षण रहेवुं, कोइने काइ न कहेवुं रे;
सद्गुरु चरण कमळमां रहेवुं, गुरु वचनामृत पीवुंरे. वर्त० ॥१५१॥

कहेणी सम रहेणीने राखी. सदाचारथी रहीएरे:
अन्तरना उपयोगे जागी. परम प्रभुने लहीएरे. वर्त० ॥ १५२ ॥
सद्वर्तनथी उच्चकोटीमां. वर्तमान परिणमीएरे:
उच्चभावथी उच्चशक्ति छे,मोह वने नहि भमीएरे. वर्त० ॥ १५३ ॥
एक समयरूप वर्तमाननुं, वर्णन अत्र न कीधुं रे:
व्यवहारे लौकिक रुढीथी, वर्तमान फल लीधुंरे. वर्त० ॥ १५४ ॥
अनुमोदन जे धर्म कृत्यनुं. भूतकाळनुं ग्रहीएरे:
भूत पापना पश्चात्तापे, वर्तमान गहगहीएरे. वर्त० ॥ १५५ ॥
सदाचार जे धर्म पन्थना. निशदिन तेने पाळोरे:
पापकर्मनी वृत्ति टाळी. धर्मपंथ अजुवाळो रे. वर्त० ॥ १५६ ॥
जे जे हेतु धर्मपंथना, व्यवहारे शुभ धार्यारे:
तेनुं खंडन कदी न करीए. वीरजिने सहु भाख्यारे. वर्त० ॥१५७॥
उच्चभावना जे हेतुथी, थावे तेने ग्रहीएरे:
खंडन मंडनमां नहि पडीए, सुगुरु शरणमां रहीएरे. वर्त० ॥१५८॥
सद्गुरु मुनिवर आज्ञा धारी, धर्म कृत्य सहु करीएरे:
गुरुविना नहि ज्ञान कदापि. भवपाथोधि तरीएरे. वर्त० ॥१५९॥
स्वरछंदतानी टेवो त्यागी, गुरुशरण चित्त धरीएरे:
सद्गुरु मुनि कृपाथी सहेजे. मुक्ति पंथ अनुसरीएरे. वर्त०॥१६०॥
संवत् ओगणीश चोसठ साले. श्रावणवद सुखकारीरे:
पंचमीने दीन रविवार शुभ. रचना कीधी सारीरे. वर्त०॥१६१॥
समय प्रहरमां रचना पुरी. करतां मंगल माळारे:
नगर माणसा चोमासामां. अनुभव सुख विशाळारे वर्त०॥१६२॥
सुखसागरजी सद्गुरु मोटा. धर्म पंथमां धोरीरे:
समता संगे निशदिन सुखी. अनुभव हाथे दोरीरे वर्त०॥१६३॥
गुरु कृपाथी मनमां आवी. स्फुरणा अत्र प्रकाशीरे.

बुद्धिसागर अनुभव आने, शाश्वत सुख विलासीरे. वर्ते०॥१६४॥
मन्ना गगननी माणिकमा छे, धर्म पंथमां गाजेरे;
मस्तक धारे भणशे गणशे. ते चिदमंदिर म्हालेरे. वर्ते०॥१६५॥
भेदधारणी ते जन थाशे. धर्म ग्रंथ जयकारीरे;
तेना वांचे अनुभव प्रगटे, भणजो नर विचारीरे. वर्ते०॥१६६॥
अनुभवामृत सागर झीलो. पामो शिव सुख भावेरे;
पुरपार्श्व सांगनी पडे जगमां, थाशो ग्रंथ प्रसिद्धिरे. वर्ते०॥१६७॥

— —

आत्मप्रेमानन्द.

आत्मप्रेम आनन्द विनानुं. जीवन तुच्छ छे जगमां;
आत्मप्रेमानन्दथी अनुभवीने. आनंद व्याप्यो रगरगमां. ॥ १ ॥
सर्व वासनाने पोषाता नष्ट. देखो व्यापी जग भोगी;
अनुभवामृत फळने प्यारी. कदी न थाय ते रोगी. ॥ २ ॥
उग पातषमां ज्यां त्यां बनी, विषय विनाशी भेद धरो;
आत्म प्रेमनां ज्योत प्रगट थाय. कोतर ज्यां त्यां प्रेम फर्यो ॥३॥
आत्म प्रेमथी जीवन दीठुं अनुभवथी नक्की दीठुं;
आत्म प्रेम वण दांत दशानां, जगत् छे दुःख पीठुं. ॥ ४ ॥
आत्म प्रेमथी मुक्ति थाय, आत्म प्रेमथी शांति;
आत्म प्रेमथी सकलां थाय, आत्म प्रेम नेता शांति ॥ ५ ॥
आत्म प्रेमनुं अमृत काय. इच्छाओं नर्याद नर्यु;
आत्म प्रेमथी दुःखी पार थाय, आत्मप्रेमथी मन पार्यु. ॥६॥
श्रद्धा भक्ति बंधि बने, आत्म प्रेम प्रगटी जाणी;
आत्म प्रेमथी प्रगट प्रकाशथी, आत्म प्रकाशे अमृतवाणी. ॥ ७ ॥
आत्म प्रेमनी नर्य सुवासी. विषयानंद नहि आवे;

आत्म प्रेम सरवरमां झीली, अनुभव सुख योगी माणे. ॥८॥
आत्म रमणता आत्म प्रेम छे, आत्म प्रेमनी बलिहारी:
आत्म प्रेमथी वर्ते शांति, आत्म प्रेम छे जयकारी. ॥ ९ ॥
आत्म प्रेमथी सुखनी ल्हेरो, आत्म प्रेमथी क्रोध गळे;
आत्म प्रेमथी उज्ज्वल लेश्या, मुक्ति दशामां जीव भळे.॥१०॥
आत्म प्रेममां जे रंगाशे, अनुभव तेने झट थाशे:
आत्म प्रेमनी वातो मोटी, पाम्या ते मन हरखाशे. ॥ ११ ॥
आत्म प्रेम छे सुखनो दरियो. द्वेषादिक दोषो खाळे:
आत्म प्रेमनी खामीथी बहु दुनिया क्लेशो कलिकाळे. ॥ १२ ॥
वेरझेर निंदानी टेवो. आत्म प्रेमथी शिघ्र टळे:
साधुओ मित्रो झट थावे, अकळ कळाने कोण कळे. ॥ १३ ॥
सुखदृष्टिथी दुनिया सघळी, सुखवाळी भासे छे अहो:
आत्म प्रेमनो अद्भुत महिमा,आत्म प्रेममां लीन रहो. ॥ १४ ॥
सुखनी लीला भरपूर भासे, आत्म प्रेमथी सत्य लहो:
आत्म प्रेमथी जीवनना मर्मो,समजी भव्यो लीन रहो. ॥ १५ ॥
आत्म प्रेमथी सज्जन जीवो. धर्म पंथमां दोराशे
जाति वेर पण आत्म प्रेमथी.जोतां झट निर्मूळ थाशे. ॥ १६ ॥
आत्म प्रेमथी सुंदर दुनिया, आत्म प्रेमनी टेव खरी:
वीर प्रभुए आत्म प्रेमथी, शाश्वत सिद्धि शीघ्र वरी. ॥ १७ ॥
दुर्गुनजन पण आत्म प्रेमथी. सज्जनताने झट धारे:
वीर प्रभुए धर्मोधर बोध्यो. आत्म प्रेम सुखनी धारे. ॥ १८ ॥
आत्म प्रेमथी एकदृष्टा छे. सम्यग्दृष्टि जन समजे:
स्याद्वादक आत्मस्वरूप छे. माने ते ज्ञानी आत्म लहे ॥ १९ ॥
आत्म प्रेमथी उज्ज्वल ध्यान. चिदानंदना पद भोगी:
आत्म प्रेमीनी निष्कामता. [illegible] ॥ २० ॥

आत्मप्रेमथी सर्व सरीखा, शिवमंदिर सज्जन पावे;
त्रणभुवननो नाथ बनेछे, ज्ञानी जन जगमां गावे. ॥ २१ ॥
आत्मप्रेमथी प्रफुल्ल मुखडुं, नीच भावने दूर करे;
त्रस थावर जीवोना रक्षक, आत्म प्रेमीओ शांतिवरे. ॥ २२ ॥
दया धर्मनुं मूळ खरु एम, सज्जनना मनमां आवे;
सदाचारनी शुद्धि धारे, आत्मिक प्रेमे जय थावे. ॥ २३ ॥
चेतननी श्रद्धा यथार्थी. आत्म प्रेम मनमां आवे;
आत्म प्रेमथी भक्ति प्रगटे. ध्यान दशा मनमां भावे. ॥ २४ ॥
आत्म प्रेमवण पुद्गल ममता. कदी न छूटे बात खरी;
आत्म प्रेमथी धननी ममता, नासे भाख्युं सत्य धरी. ॥ २५ ॥
मारो जीव मुजने जेम व्हालो, तेम अन्यनो मन धरवो;
आत्म प्रेमनो अर्थ गुणीने. सत्य पंथ ए अनुसरवो. ॥ २६ ॥
दोष दृष्टिनो नाश खरेखर, सद्गुण दृष्टि बहु खीले;
आत्म प्रेमथी नवधा भक्ति, अनंतभव पातिक पीले. ॥ २७ ॥
आत्म प्रेमीजन कीर्ति पामे, आत्म प्रेमी छे उपकारी;
आत्म प्रेमनी छे बलिहारी, समजो मनमां नरनारी. ॥ २८ ॥
मिथ्या झघडा धर्म भेदना, आत्म प्रेमथी सहु नासे;
आत्म प्रेमथी धर्म फेलावो, मिथ्यादृष्टि दूर थाशे. ॥ २९ ॥
शुद्ध निश्चयनयथी आतम, निर्मल परमातम सरखो;
चेतननी सत्ताना प्रेमी, भविकजन मनमां हरखो. ॥ ३० ॥
सातनयोथी चेतन जाणी, चेतननी प्रीति करवी;
आत्म प्रेमथी पुद्गल प्रीति, क्षणीकने सहेजे हरवी. ॥ ३१ ॥
आत्म प्रेम प्रशस्य कह्यो छे, उच्च भावने करनारो,
हिंसा जूठुं चोरी मैथुन, ममतादिकने हरनारो. ॥ ३२ ॥
देव गुरुने धर्म राग सम, आत्म रागने प्रेम कहो;

सर्व जीवोपर आत्म प्रेमथी, सद्गुण दृष्टि सद्य वहो. ॥३३॥
आत्म प्रेमथी गंभीर दृष्टि, मोटुं मन तो झट थावे;
चिदानंद चेतनमय मूर्त्ति, परखे हरखे सुख पावे. ॥ ३४ ॥
बाह्य विषयमां मन नहीं भटके, चंचळता मननी नासे;
शुद्ध दशामां स्थिरोपयोगे, अनुभव मंदिर सुख भासे. ॥३५॥
क्षांति मार्दव आर्जव मुक्ति, तप संयमने सत्यपणुं;
शौच आकिंचन ब्रह्मचर्यदश, आत्म प्रेमी पामे एम भणुं ॥३६॥
पंच महाव्रत आत्म प्रेमथी, धारे सद्गुरुनी शिक्षा;
ब्रह्मदृष्टि खीले छे निशदिन, शिक्षार्थी पाळे दीक्षा. ॥ ३७ ॥
अन्य जनोपर गुस्सो थातां, आत्म प्रेम मनमां लावो;
हिंसानी बुद्धि थातां पण, आत्म प्रेम मनमां भावो. ॥ ३८ ॥
अशुभ विचारो परिहरवाने. आत्म प्रेम औषध मोटुं;
चिंतामणि सम तेनो महिमा, वचन जाणशो नहि खोटुं.॥३९॥
कल्पवृक्षने काम कुंभ सम, आत्म प्रेम महिमा सारो;
आत्म प्रेमथी मुक्ति मळे छे, अनेकांत मत निर्धारो. ॥४०॥
संवत ओगणीश चोसठमांहि; नगर माणसा चोमासुं;
श्रावण वद पांचम रविवारे, वर्णन कीधुं छे खासुं. ॥ ४१ ॥
भणी गणीने आत्म प्रेममां, वर्ते ते पामे ऋद्धि;
पुष्यार्क योगनी पेठे पामो, बुद्धिसागर सुखसिद्धि. ॥ ४२ ॥

मंगल.

मङ्गलपद अरिहन्त छे, मङ्गलपद छे सिद्ध;
मङ्गलपद आचार्य छे, उपाध्याय गुण ऋद्ध. ॥ १ ॥
पंचम मङ्गल साधु छे. परमेष्ठी एपञ्च;

गातां ध्यातां प्रेमथी, कर्म रहे नहि रज. ॥ २ ॥
नमस्कारना ध्यानथी, प्रगटे शक्ति अनन्त;
सर्वोत्तम मङ्गल सदा, करे कर्मनो अन्त. ॥ ३ ॥
शाश्वत सुख देनार छे, मङ्गल पद नवकार;
सर्वमन्त्रनुं सार छे, जगमां जय करनार. ॥ ४ ॥
कामकुम्भ चिन्तामणि, कल्प वल्लिसम एह;
नमस्कार महामन्त्रने, स्मरतां गुण गणगेह. ॥ ५ ॥
चार निक्षेपे ध्याइए, महामन्त्र नवकार;
चिदानन्द पद उत्तम, होवे भवजल पार. ॥ ६ ॥
चउद पूर्वनुं सार छे, स्मरतां नासे दुःख;
बुद्धिसागर ध्यानथी, होवे शाश्वत सुख. ॥ ७ ॥

आत्मज्ञान.

दुहा

आत्मज्ञान करीए सदा, चिदानन्द गुणधाम;
आत्मज्ञानथी मार्गीए, नहीं रूपके नाम. ॥ १ ॥
आत्मा सत्ता नित्य छे, कर्म ग्रहण करनार;
कर्म हरण पण ते करे, निज पर्यायाधार. ॥ २ ॥
रत्नत्रयि मार्गी सदा, धारे शाश्वत ध्यान;
आत्म प्रभुनी धारणा, करतां प्रगटे ध्यान. ॥ ३ ॥
अन्तर्दृष्टि भावना, सारक शुद्धि थाय;
ज्योति निर्मल झळहळे, अजरामर पद पाय. ॥ ४ ॥
अन्तर्दृष्टि उपासना, क्षायिक गुण उपाय;
बुद्धिसागर साध्य ते, सत्यानन्द पद थाय. ॥ ५ ॥

स्याद्वादना ज्ञानथी, जाणे सहु परमार्थ;
स्याद्वादना ज्ञान वण, भटके मन वाह्यार्थ. ॥ २ ॥
स्याद्वादना ज्ञानथी, हठ कदाग्रह त्याग;
स्याद्वादना ज्ञानथी, प्रगटे मन वैराग्य. ॥ ३ ॥
स्याद्वादना ज्ञान वण, तत्त्वग्रहे एकान्त;
स्याद्वादना ज्ञान वण, कदी टळे नहि भ्रान्त. ॥ ४ ॥
स्याद्वादना बोधथी, नासे मिथ्या गर्व;
रत्नत्रयिनी साधना, ऋद्धि प्रगटे सर्व. ॥ ५ ॥
सूक्ष्म तत्त्वना ज्ञान वण, अन्तरमां अन्धेर;
सूक्ष्म तत्त्वना ज्ञानथी, चिदानन्दनी ल्हेर. ॥ ६ ॥
रमवुं आत्म स्वभावमां, वागे मङ्गलतूर;
बुद्धिसागर ध्यानथी, चिदानन्द भरपूर. ॥ ७ ॥

चिदानन्द ल्हेर घटमां.

चिदानन्दनी ल्हेरो घटमां, केम पडुं हुं खटपटमां,
बाह्य भावमां कदी न शान्ति, केम पडुं हुं लटपटमां. ॥ १ ॥
अन्तरमां शांति छे साची, श्रद्धा तेनी खरी ठरी.
चेतन गुणनी अनन्त लीला, अनुभवी में दील खरी. ॥ २ ॥
स्थिरोपयोगे खुरता लागी, भूलाणी दुनियादारी;
रंगायो अनुभवना रंगे, प्रगटी ज्योति जयकारी. ॥ ३ ॥
शान्तदृष्टिथी सघळे शान्ति, भास्यो अनुभव अन्तरमां;
आतम ते परमातम पोते; माग्युं साचुं भणतरमां. ॥ ४ ॥
लय लागी अन्तरमां प्यारी, अकळकळा प्रभुनी भारी;
प्रगटयुं अजवाळुं अन्तरनुं, नाठे मिथ्यातम भारी. ॥ ५ ॥

देखुं ते पोते हुं निश्चय, स्वपर प्रकाशी सुखकारी;
अनुभव प्याला पीधा प्रेमे, कदी न उतरे खुमारी; ॥ ६ ॥
बीजाने कहेवुं शा माटे, वाणी अगोचर निर्धार्यो;
प्रारब्ध योगे कथवुं लखवुं, पण सहुथी हुं छुं न्यारो. ॥ ७ ॥
समजे समजु मस्तानो कोइ, अवधूत योगी खेलाडुं;
बाह्य भावनी भ्रान्ति टाळी, अन्तर सद्गुण अजवाळुं. ॥ ८ ॥
अलख देशमां निशदिन रहीशुं, निराकार पदने वरशुं;
बुद्धिसागर अलख ध्यानथी, निर्भय ठामे झट ठरशुं. ॥ ९ ॥

विनयस्वरूप.

भलो विनय छे भलो विनय छे, विनये विद्या झट आवे;
विनयहीन मानव मन गंदु, निर्मळ शी रीते थावे. ॥ १ ॥
वैरियो पण विनय मन्त्रथी, वशमां थावे छे जाणो;
विनय देवनुं साधन करतां, सहु ऋद्धि घटमां मानो. ॥ २ ॥
मोटा जननो विनय करंतां, यशडंको जगमां वागे;
विनयवन्तने मंत्र फळे छे, नरजनो पाये लागे. ॥ ३ ॥
मन वाणी कायाथी करीए, विनय प्रभूनो सुखकारी;
विनय विनानी विद्या वंध्या, फळ आपे नहि उपकारी. ॥ ४ ॥
विनयवन्तने मान मळे छे, आत्मज्ञान पण ते पावे.
विनय विनानो मनुष्य गांडो, दुःख पावे ठामो ठाम ॥ ५ ॥
[illegible]
विनयहीनने विद्या आवे, ते [illegible] ॥ ६ ॥
[illegible]
सद्गुरुनी आज्ञाने [illegible]

फणिधरने जेवुं पयपानज, अविनयिने विद्या तेवी;
विनयहीनने विद्या देतां, दुर्गतिनी वाटज लेवी. ॥ ८ ॥
विनय मजानो विनय मजानो, विनय शिष्यो सुख पावे;
काचा घटमां जलनी पेठे, अविनयिने विद्या भावे. ॥ ९ ॥
विनय भक्ति श्रद्धालु जनने, आत्म ज्ञान देवुं सारुं;
बुद्धिसागर द्रव्य भावथी, विनयभावमांहि राचुं. ॥ १० ॥

परमार्थ वाणी.

मोहदशा उपशान्त थया वण, साचो रस्तो नहि सुझे;
तीव्रकषायो मंद पड्या वण, सदुपदेशे नहि बुझे. ॥ १ ॥
सन्त मळ्या पण अक्कड रहेवे, आत्महित ते नहि साधे;
दास थनीने गुरु सेव्या वण, सदुपदेशे नहि वाधे. ॥ २ ॥
श्रद्धा भक्ति जे जे अंशे, ते ते अंशे धर्म लहे;
गुरु कृपाथी धर्म मळे छे, जिनेन्द्र वाणी एम कहे. ॥ ३ ॥
तन मन गुरुने अर्पण करतां, गुरुवाणी मनमां उतरे;
जाग्रत गुरुनी सेवा करतां, भवपाथोधि भव्यतरे. ॥ ४ ॥
शंकाकांक्षानुं मूळ बळनुं, गुरुवाणी मनमां धरतां;
मन आनन्दी प्रफुल्ल मुलई, सद्गुरुनी आज्ञा वरतां. ॥ ५ ॥
जंगमतीर्थ मुनीश्वर गुरुना, चरणे रहीए दास बनी;
गुरुकृपाथी करमां परखो, शाश्वत चेतन भव्यमणि. ॥ ६ ॥
अध्यातम ज्ञानोदधि मुनिगुरु, चरण सेवना सुखकारी;
एवा गुरुना दास बन्याथी, ज्ञानकळानी तैयारी. ॥ ७ ॥
निष्कामपणाथी सद्गुरु सेवा, जे करशे ते भव तरशे;
अचळ महोदय शुद्ध सनातन, रत्नत्रयी प्रेमे वरशे. ॥ ८ ॥

आत्मतत्त्व लक्ष्यार्थ ग्रहीने, तन्मय चित्ते धर्म करो;
बुद्धिसागर परम प्रभुता, प्रगटावी आनंद वरो. ॥ ९ ॥

धर्म सूत्रमां स्वार्थ त्यागः ॥

धर्मसूत्रने भणो भणावो, पैसा माटे फोक अरे;
स्वार्थतणी फांसीने माटे, धर्म न प्रणमे दील खरे. ॥ १ ॥
परमार्थपणामां स्वार्थ कर्याथी, स्वार्थतणी स्थिरता थाती;
स्वार्थ टळ्या वण धर्म न प्रणमे, मोटी स्वार्थतणी काती. ॥ २ ॥
जो प्रगटे आत्मार्थ प्रेम तो, पैसानी त्यां वात नहीं;
अमृत पण जो विष बने तो, धर्मवासना दूर रही. ॥ ३ ॥
परमार्थ कृत्यमां स्वार्थपणानी, हृदयवासना दूर करो;
परम धर्म प्रगटशे तेथी, शाश्वत शिवपद ठाम ठरो. ॥ ४ ॥
पैसा आदि लालच छोडी, धर्म कृत्य दीलमां धरवुं;
निष्कामपणाथी उच्चकोटीमां, प्रेमे झट पगलुं भरवुं. ॥ ५ ॥
उदर पोषण धर्म कृत्यना, नामे करवुं ते भूंडुं;
धर्म प्रेम जागे नहि तेथी, थातुं नाहि मनडुं रुडुं. ॥ ६ ॥
धर्माध्यापक शिक्षक आदि, पदवी जे पैसा माटे;
अन्ते तेथी थाय न सारु, जीव वळतो अवळी वाटे. ॥ ७ ॥
धन आदिनो स्वार्थ तजीने, निष्कामपणाथी धर्म करो;
उच्चभावना प्रगटे तेथी, वीर जिनेश्वर धर्म धरो. ॥ ८ ॥
धन्य धन्य मुनिवर सद्गुरुजी, स्वार्थ तजी परमार्थ करे;
सफळ मुनिनां धर्म कृत्य सहु, शुद्ध हृदयमां धर्म धरे. ॥ ९ ॥
स्वार्थतजीने धर्मपन्थमां, अधिकारे पगलुं भरवुं;
बुद्धिसागर धर्मसूत्रना, उद्देशोने अनुसरवुं. ॥ १० ॥

आत्मज्ञानिना उद्गार.

शुद्ध चेतना स्वरूप रमणमां, अनुभव योगे रंगायो,
भूल्यो मिथ्या दुनियादारी, स्वरूप म्हारु हुं पायो. ॥ १ ॥
दुनियानी खटपट सहु छोडी, जोडी सुरता अन्तरमां;
यन्त्र तन्त्रनी तजी कल्पना, भमुं न माया भणतरमां. ॥ २ ॥
निन्दो कोइक वंदो कोइक, दुनियानी परवाहनथी;
मनमां आवे तेवुं मानो, त्यो शुं अमृत वारि मथी. ॥ ३ ॥
अळहळ ज्योति दर्शन करशुं, बाह्य दशामां नहि फरशुं;
तरशुं भवजलधिने सहेजे, अन्तरनी वातो करशुं. ॥ ४ ॥
अलखनी अवधूत दशामां, जगनुं स्वमुं भूलायुं;
हुं तुं नो सहु भेद गयो दूर, भूल्यो सहु मिथ्या गायु. ॥५॥
प्रगटयो विजळीनो चमकारो, झळहळ झगमग अजवाळुं;
कहुं न कोने जानुं मुखथी, अन्तर आंखोथी भाळुं. ॥ ६ ॥
दुनिया मानो के नहि मानो, जरुर तेनी शुं मारे;
समज्या तेने सान मळी छे, पोताने पोते तारे. ॥ ७ ॥
मूढ कहो के बुध कहो कोइ, तेथी कंइ न जावानुं;
ज्ञान ध्यानमां रहेशुं रंगे, भावि भाव ते थावानुं. ॥ ८ ॥
अनुभवामृत पीशुं प्रेमे, विषयाशा दूरे वारी;
बुद्धिसागर अलखधूनमां, चिदानन्दपद जयकारी. ॥ ९ ॥

आत्म देशमां अनन्त सुख.

आत्म देशमां सुख अनंतु, मळ्या पछी नहि टळवानुं;
आत्म देशनी लीला न्यारी, परम रूपमां भळवानुं. ॥ १ ॥

आत्म देशनी अकळकळा छे, झळहळ झगमग ज्यां ज्योतिः
अंतरमां उतरी जोवाथी, चेतन ज्ञाने विलोति. ॥ २ ॥
आत्म देशमां जोगी जागे, परमातम पदने परखेः
आप स्वरूपे आप प्रकाशे, समजी हंसा मनहरखे. ॥ ३ ॥
जन्म जरा मृत्युथी न्यारो. आत्म देश घटमां न्यारोः
मायाना देशो जुदेरी. आत्म देशमां झट आवो. ॥ ४ ॥
एकाकार सघला त्यां भासे, भेदभाव नहि रहेवानोः
अलखदेश पोतानो सत्यो. ज्ञान चक्षुथी जोवानो. ॥ ५ ॥
अलखदेशमां जात भात नहि, निराकार छे अविकारीः
अनंत गुण पर्यायनुं आश्रय, शुद्ध महापद सुखकारी. ॥ ६ ॥
दुःख देनारा माया देशो. माया दुःखनी छे क्यारीः
गुरुना साथे अलख देशमां. अलखदेशनी बलिहारी. ॥ ७ ॥
अलखदेशना गुणो अनंता. पावे तेनी हुंशियारीः
बुद्धिसागर आत्म देशमां. जावो भव्यो नरनारी. ॥ ८ ॥

देह नगर.

देह नगरमां शेः हुं विचारी. कोण आवीने रह्या अहीं:
अनंत आत्मा अनंत काळथी. मन पण माया अंगी गही देह०॥१॥
[illegible]
[illegible] देह० ॥ २ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

काया नगरीना वसनारा, चेत चेत चेतनराया;
बुद्धिसागर अवसर पामी, जाग्रत था चिद्घनराया. दे० ॥ ५ ॥

रीस.

दुहा.

रीस फदी नहि कीजीए, रीस थकी सन्ताप;
वेर झेर प्रगटे बहु, प्रगटे बहुलां पाप. ॥ १ ॥
अवळी बुद्धि उपजे, हठ कदाग्रह जोर;
रीस थकी बहु शोक छे, डरे न जेवुं ढोर. ॥ २ ॥
रीस सर्पिणी मन डसे, प्रगटे मिथ्या घेन;
प्रेम सम्प टाळे अरे, पडे न रीसे चेन. ॥ ३ ॥
अकृत्य कृत्य कराय छे, अवाच्य पण बोलाय;
व्हालां पण द्वेषी बने, अवळे पन्थ जवाय. ॥ ४ ॥
अमृत शिक्षा झेर सम, रीसे ऋद्धि विनाश;
विवाहनी वरसी बने, रीसे कार्य हणाय. ॥ ५ ॥
ज्ञानी ध्यानी मोटका, रीसे वाळे दाट;
रागी पण द्वेषी बने, बेसे उंधे खाट. ॥ ६ ॥
रीसे सन्मति वेगळी, रीसे दूरे धर्म;
पग पग रीसे दुःख छे, रीसे बांधे कर्म. ॥ ७ ॥
तप जप संयम सहु टळे, मळे नहि सुखधाम;
क्षमा धर्याथी सन्मति, सिद्धे सघळां काम. ॥ ८ ॥
रीस तज्याथी शान्तता पामे सहु कल्याण,
बुद्धिसागर सज्जनो, पामे शिवपुर स्थान. ॥ ९ ॥

चिन्ता.

दुहा

चिन्ताथी चतुराइ घटे, चिन्ता चित्त मझार;
पंडित पण चिन्ता थकी, चित्त भूलथी ब्हार ॥ १ ॥
चिन्ताथी नहि चैन छे, घट घट दुःख अपार.
चिन्ता करवी ते वृथा, आयुष्य ओछुं थाय. ॥ २ ॥
चिन्ताथी शक्ति घटे, बलनो थाय विनाश;
ब्रह्मचर्य निर्बल थता, ज्ञान ध्याननो नाश. ॥ ३ ॥
आर्त रौद्रनुं मूल छे, चिन्ताथी संसार.
धर्म कर्म सूझे नहि, चिन्ताथी बहु वार. ॥ ४ ॥
चिन्ता छे कल बालनी, क्षण क्षण दुःखे प्राण;
सत्यानन्दने हारवी, अंधारा मम प्राण. ॥ ५ ॥
चिन्ता त्यां आनन्द नहि, सुखी विचारी चित्त;
महामलीन चिन्ता अरे, होय न मन पवित्र. ॥ ६ ॥
शाश्वत सुख न सम्पजे, पग पग होवे दुःख;
चिन्ता बलनाशा अहो, म्हेल सात्ता सुख. ॥ ७ ॥
रोग शोक मन ऊपजे, चिन्ताथी संसार;
चिन्ता टालो सहु हवे, बुद्धिसागर धार. ॥ ८ ॥

धर्म रहस्य शोधक.

[illegible] वर्नोदा [illegible] अन्तरमां नाद थारो [illegible] निर्णाद [illegible] आनन [illegible] ज्ञान [illegible] नाद पाना [illegible] पड [illegible] [illegible]

साधु संतनी निन्दा करतो, धर्मरत्न दूर नाखे. मोहे० ॥ २ ॥
पैसा माटे सूत्र भणावे, शिक्षक नाम धरावे;
श्रावक एवुं नाम धरावे, ज्ञान द्रव्यने खावे. मोहे० ॥ ३ ॥
पैसा माटे भाषण करीने, लावे घरमां नारी;
कलिकाळमां सुधारो आ, वाणी बोले प्यारी. मोहे० ॥ ४ ॥
आजीविका श्रावक चलसे, धर्म पन्थथी भूंडा;
उपर सारा अंदर काळा, धर्म धूतारा कूडा. मोहे० ॥ ५ ॥
धर्म नामनां फंड करीने, अवळी वात चलावे;
गणधर वाचक वचन विराधे, कलिकालमां फावे. मोहे० ॥ ६ ॥
मुनिवर गुरुनी आण न माने, मनमां आव्युं करता;
श्रावक एवा अर्धदग्ध केइ, चतुर्गतिमां फरता. मोहे० ॥ ७ ॥
धर्म द्रव्यनुं रक्षण करता, श्रावकनां व्रत पाळे;
बुद्धिसागर सद्गुरु आज्ञा, पाळी धर्मे चाले. मोहे० ॥ ८ ॥

प्रासंगिक बोध.

श्रद्धा भक्ति वण अंधारु, खूले कदी न मुक्ति बारु;
वर्णी ठणीने धमधम चाल्यो, मगरुरीमां म्हालो,
फकड फांको थाशे वांको, सज्यो ठाठ सहु ठालो. श्रद्धा० ॥ १ ॥
शिरपर टोपी करमां सोटी, चश्मां आंखे घालो;
बीडीनो धुमाडो पीतो, पण अंते तो चालो. श्रद्धा० ॥ २ ॥
जमण भ्रमणमां निशदिन रातो, खातो कुल्टा लातो;
पाप कर्मनी पोठी बांधी, मरी नरकमां जातो. श्रद्धा० ॥ ३ ॥
टापटीपमां दीवस गाळो, धर्म पन्थने साळो;
गप्पां मारो मनमां आव्यां, भरवो पडे उचाळो. श्रद्धा० ॥ ४ ॥

गुरुविना तो ज्ञान न मळतुं, भापानुं भणतर काचुं;
गुरु विनय वण मान नटळतुं,समजी त्यो मन साचुं. श्रद्धा० ॥ ५ ॥
स्वच्छंद छोकरवादी टाळी, गुरु भक्ति दिल धरीए;
गुरुविनयथी ज्ञानज पामी, मुक्ति वधू झट वरीए. श्रद्धा० ॥ ६ ॥
कंचनदारा त्यागी गुरुना, पगपर मस्तक धरीए;
बुद्धिसागर गुरु कृपाथी, भवसागर झट तरीए. श्रद्धा० ॥ ७ ॥

माया स्वरूप.

जगमां माया छे धुतारी, माया अनन्त दुःख देनारी,
माया सारी माया प्यारी, माया कामणगारी;
अंधी छे मायाथी दुनिया, माया विपनी क्यारी. ज० ॥ १ ॥
कुमतिनी जननी छे माया, प्रगटे चोरी जारी;
मायानां विप दृसो ज्यां त्यां, माया शक्ति भारी. ज० ॥ २ ॥
माया कामण माया डुंमण, माया नाच नचावे;
मायाना अंधारामांहि, फरतां पार न आवे. ज० ॥ ३ ॥
माया दरियो कोइक तरियो, माया शुद्ध करावे;
मायामां म्हारु जे माने, ते दुर्गतिमां जावे. ज० ॥ ४ ॥
मायानी पूजारी दुनिया, ज्यां त्यां नरने नारी;
बुद्धिसागर सन्तो साचा, सुरता अन्तर धारी. ज० ॥ ५ ॥

अनुभव.

अनुभवामृत स्वादथी. अजर अमर सुख थाय;
अनुभव शिव सुख वानगी. परम प्रभु परखाय. ॥ १ ॥
अनुभव केवल ज्ञाननो. लघुभ्रात छे भव्य.

अनुभव निश्चय धर्मनो, सर्व थकी कर्तव्य. ॥ २ ॥
अनुभव रङ्ग मजीठनो, उतरे नहि तलमात्र;
अनुभव पाम्या जे जना, तेनां अन्यज गात्र. ॥ ३ ॥
अनुभव ताळी लागतां, दर्शन जिननुं थाय;
रवि किरणो प्रगटया थकी, नजरे सर्व जणाय. ॥ ४ ॥
निश्चय श्रद्धा अनुभवे, शुद्ध रमणता थाय;
जे पाम्या ते त्यां रम्या, परने नहीं जणाय. ॥ ५ ॥
गुरुगम ज्ञानाभ्यासथी; प्रगटे अन्तर दृष्टि;
अन्तर्दृष्टि प्रगटतां, देखे निजगुण सृष्टि. ॥ ६ ॥
उदासीनता त्यां टळे, वदन प्रफुल्ल जणाय;
थाय फरे प्रारब्धथी अन्तर भिन्न सदाय. ॥ ७ ॥
अन्तरना उपयोगथी, अखण्ड निजगुण भोग;
बुद्धिसागर सिद्ध छे, रत्न त्रयिनो योग. ॥ ८ ॥

द्रव्यभाव विहार.

वहेतुं जल निर्मल रहे, मलीन थिर जल थाय;
गामो गाम विहारथी, निर्मल मुनि सदाय. ॥ १ ॥
सर्व सङ्गना त्यागमां, निमित्त हेतु जे विहार;
ममत्व टळतुं वेगथी, उत्तम मुनि व्यवहार. ॥ २ ॥
निर्जन स्थान विहारथी; ज्ञानी मन वैराग्य;
वैराग्ये मन वर्तनां, प्रगटे छे सौभाग्य. ॥ ३ ॥
मुनि गीतार्थ विहार छे, गीतार्थ निश्रित धार;
अल्पागमना ज्ञानथी, एकीलो न विहार. ॥ ४ ॥
अन्तरना उपयोगथी, अन्तरमांहि विहार;

उपशमादिक भावथी, निश्चयनय अनुसार. ॥ ५ ॥
अन्तरना सापेक्षथी, साचो बाह्य विहार;
अन्तरथी निश्चल रहे, भाख्युं शास्त्राधार. ॥ ६ ॥
पवन फेरवे पर्णने, तेम प्रारब्धे देह;
देश विदेशे भटकतुं, निश्चयथी निजगेह. ॥ ७ ॥
प्रारब्धे विचरे मुनि, स्थिरता निजगुणमांहि;
बुद्धिसागर सन्तने, सदानन्द घटमांहि. ॥ ८ ॥

सत्यबोध.

वसे ज्ञान त्यां मान नहि, दामवसे त्यां काम;
बुद्धिसागर रवि अने, रजनी एक न ठाम. ॥ १ ॥
पर ललना परधन तजे, सेवे सज्जन संग;
बुद्धिसागर अनुभवे, परमानन्द तरंग. ॥ २ ॥
मन पाराने मारवा, उत्तम औषध जाण;
शान्ति जननी सेवना, बीजुं अनुभव ज्ञान. ॥ ३ ॥
वैरमूल वाणी बुरी, प्रेममूल उपकार;
दया धर्मनुं मूल छे, मोक्ष मूल अनगार. ॥ ४ ॥
विनयमूल विद्या कही, सहु मूलजे क्रोध;
क्षमा मूल सद् सद्गति, गुरु मूल छे बोध. ॥ ५ ॥
विवेक मूल सज्जनपणुं, धर्म मूल विश्वास.
व्यसन मूल इच्छा कही, रोग मूल छे आश. ॥ ६ ॥
आत्मज्ञान शिव पन्थ छे, बुद्धिसागर जाण;
अनुभवथी जे लहे, ते पामे सुख खाण. ॥ ७ ॥

सिद्धान्तामृत.

कर्यां कर्म छूटे नहि, भोगववां निर्धार;
नरपति सुरपति रंक सहु, कर्माधीन संसार. ॥ १ ॥
निकाचितजे बांधियां, अष्ट कर्म दुःखकार;
भोगववां नक्की पडे, कदी न आवे पार. ॥ २ ॥
कर्म करे ते भोगवे, राग द्वेष प्रयोग;
चतुर्गतिमां भटकयुं, कर्म तणो सहु भोग. ॥ ३ ॥
उदयागत करणी करे, ज्ञानी अन्तर भिन्न;
नविन कर्म बांधे नहि, अन्तरमां लयलीन. ॥ ४ ॥
उपशमादिक धर्ममां, ज्ञानि जन उपयोग;
बाह्यभाव राचे नहीं, बाह्यभाव छे रोग. ॥ ५ ॥
ज्ञानदशा विरतिपणुं, करे कर्मनो नाश;
स्याद्वादना ज्ञानथी, होवे शिवमां वास. ॥ ६ ॥
आत्मज्ञाननी तीव्रता, भाव चरणनो योग;
बुद्धिसागर भोगवे, शाश्वत सुखनो भोग. ॥ ७ ॥

शुद्धस्वरूप.

दुहा.

शुद्ध स्वरूपाधारमां, वर्ते जो उपयोग;
परमानन्द पद अनुभवे, निश्चय निज गुण भोग. ॥ १ ॥
चिदानन्दनी लहेरियो, प्रगटे आत्मप्रकार;
निश्चय निज चारित्रमां, सिद्ध शुद्ध निर्धार. ॥ २ ॥
निश्चय गुण उपयोगमां, सर्व सङ्ग परित्याग;
शुद्ध ध्यान आलम्बने, शुद्ध रमणता लाग. ॥ ३ ॥

टळे मोहनी वासना, झळ हळ जागे ज्योत;
निश्चय धर्म दशावरे, थावे धर्मोद्योत. ॥ ४ ॥
अनेकान्तना ज्ञानथी, ध्यावो चेतनराज;
परम महोदय पद वरो, अखण्ड शिव साम्राज्य. ॥ ५ ॥
सर्वोपाधि त्यागथी, परमानन्द जणाय;
अनुभवी ए अनुभवे, परम प्रभुता पाय. ॥ ६ ॥
अनुभवीए अनुभव्युं, ए पद स्थिरता पाय;
बुद्धिसागर आत्मनुं, प्रभुपणुं परखाय. ॥ ७ ॥

योग विषय.

नाभिकमलमां सुरता साधी, गगन गुफामां वास कर्यो;
भूलाणी सहु दुनियादारी, चेतन निज घरमांहि ठर्यो ॥ १ ॥
चिदानन्दनी ल्हेरि घटमां, अनुभवी नहि जाय कहीः
हाडमींज रंगाणी रङ्गे, झळहळ ज्योति जागी रहीः ॥ २ ॥
इन्द्रासननी पण नहि इच्छा, वन्दन पूजन मान टळ्युं;
अलख निरञ्जन स्वामी मळीयो, जलबिन्दु जलधिमां भळ्युं।३।
नहि कोइ रागी नहि कोइ द्वेषी, द्दष्टा साक्षीभूत रह्यो;
नाम रूपथी न्यारो परख्यो, वाणीथी नहि जाय कह्यो ॥४॥
अनन्त शक्ति स्वामी भेटयो, ज्यां जोवुं त्यां अजवाळुं;
उलट आंखथी आव्यो घटमां, अनन्त लक्ष्मी घर भाळुं. ॥५॥
मन वाणी कायादिक रचना, प्रारब्धे ते बनी रहीः
साक्षी भूत हुं तेनो रहियो. अकळ कळा नहि जाय कही ॥६॥
उलटयो शाश्वत सुखनो दरियो. पण पार पण नहि पावे.
बुद्धिसागर धन्य जगतमां. शाश्वत शिव मन्दिर जावे. ॥ ७ ॥

वैराग्यामृत.

धनी धणी शुं फूल्ये फूलण, छेवट सहु चाल्युं जाशे;
अमर रह्या नहि कोइ आजगमां, पाछळथी तुं पस्ताशे. ॥ १ ॥
म्हारुं माने फोगट प्राणी, रहारु कोइ न थानारु;
सगा संबंधी गाडी लाडी, अन्ते सर्वे जानारु. ॥ २ ॥
जेजे इच्छे ते सहु जाशे, माया वाडी करमाशे;
मरडी मूछो मन शुं म्हाले, पाछळथी खत्ता खाशे. ॥ ३ ॥
मगरुरीथी मन शुं म्हाले, केम अवळे रस्ते चाले;
अणधार्यो अरे काळ पकडशे, छानि आंखि केम नथभाळे. ॥ ४ ॥
बडाइनां शुं धणगां फूंके, भवाइनी भूंगळ वागे;
समज समज चेतन मनमांहि, वाळ हवे मन वैराग्ये. ॥ ५ ॥
दुनियानी खटपट सहु खोटी, जीवननी आशा मोटी;
अन्ते तो अणधार्युं जावुं, साथे आवे नहि लोटी. ॥ ६ ॥
दुनियामां सुखनी आशा नहि, तजो विषयनी पिपासा;
साचुं सुख चेतननुं शाश्वत, माया संगि जन दासा. ॥ ७ ॥
आव्यो अनुभव रहे न छानो, अंतरमां साचुं मानो;
बुद्धिसागर सिद्ध निरंजन, दशा स्वाथी मस्तानो. ॥ ८ ॥

अलख फकीरी.

अलखफकीरीमां सुख शान्ति, बाकी दुनियामां भ्रान्ति;
अलखफकीरी मांहि रहेवुं, दुनियानुं करवुं सहेवुं. ॥ १ ॥
अलखफकीरी धून ध्यानमां, परम प्रभु दर्शन होवे;
अनुभव दर्शन पामी दृष्टा, पोताने पोते जोवे. ॥ २ ॥
स्याद्वाद नय अलखफकीरी, वैर त्यां नहि दीलगीरी;

अन्तर दृष्टि लीला प्रगटे, लोह संग तेजंतुरी. ॥ ३ ॥
स्पृहा नहि तलभार जगत्‌नी. नामरूपथी हुं न्यारो;
कोइक निन्दो कोइक वंदो, समभावे घट उजियारो. ॥ ४ ॥
दुनियानी खटपट लटपटमां, मुजनुं चिन्ह न देखातुं;
पोताने पोते देख्यो त्यां, कांइ न जातुं नहि थातुं. ॥ ५ ॥
जुओ विचारी जुओ विचारी. देह देवलमां संन्यासी;
सन्यासीनी अकळकळाने, देखंतां नहि उदासी. ॥ ६ ॥
ध्याने ध्यावुं अन्तर गावुं, सुरताथी दीलमां लावुं;
परम प्रभुनुं दर्शन दीठुं. बाह्यभावमां नहि जावुं. ॥ ७ ॥
अलखफकीरी भोगववामां. सान थातनो रंगाणी;
बुद्धिसागर अलखफकीरी. आनंदकारी मस्तानी. ॥ ८ ॥

आत्मज्ञानप्रकाश.

आपस्वरूपे आप प्रकाश्यो. तारुं मारुं हुं ने मारुं;
वद्दुं व्यवहारे हुं मारुं. शुद्धनय निश्चय न्यारुं. ॥ १ ॥
औदयिकयोगे परखुं रहवुं, अन्तरथी न्यारा रहेवुं;
भिन्न भिन्न जड चेतनवृत्ति. निजपद तो निजने देवुं. ॥ २ ॥
अन्तरदृष्टिथी सहु जोवुं, परिणमुं नहि परभावे;
ध्यान धारणामां हुं पोते. पोते पोताने ध्यावे. ॥ ३ ॥
चेन पडे हुं दुनिया संगे. आतमसांहि रंगातां;
चेन पडे नहि बाह्यदेशे. बंधुं अन्तरमां जातां. ॥ ४ ॥
सब रागमां पोते गमता हुं. अन्तरथी निश्चय धार्यो;
शरीरमांहि वास कर्यो पण. निश्चयथी हुं तो न्यारो ॥ ५ ॥

स्याद्वादनयदृष्टि देखुं, वस्तुरूप साचुं भासे;
नाम कहुं तो नाम न तेनुं, गुरुगमथी ते परखाशे. ॥ ६ ॥
अनुभव आव्यो टळे न टाळ्यो, सिद्धबुद्ध हेतु थाशे;
पापपाप विसारी देतां, साचो अनुभव परखाशे. ॥ ७ ॥
सत्तार्थी छे सिद्ध समोवड, नवधा भक्तिथी पूजो;
अकळकळा जगजीवननी छे, समजे तेहिज नहि बीजो. ॥८॥
परम महोदय शाश्वत लक्ष्मी, समय समय तेनो भोगी;
बुद्धिसागर गाओ ध्यावो, सात्विक शाश्वतपद योगी. ॥ ९ ॥

तर्कवितर्क.

तर्कवितर्को करो करोडो, पर्वतथी मस्तक फोडो;
अहंवृत्तिघोडा पर बेसी, मनमां आवे त्यां दोडो. ॥ १ ॥
विषय विचारो करो हजारो, पण आवे नहि भवपारो;
दुनियानी खटपटमां खुंची, फोगट मानवभव हारो. ॥ २ ॥
देह बंगलो जीव मुसाफर, अणधार्यो अन्ते जाशे;
भोग भोगवाए कशुं न हाथे. पाछळथी तो पस्ताशे. ॥ ३ ॥
स्वप्नासमी जगनी माया, पाणीमांना पडछाया;
मारां मंदिर मूकी भागुं. गौ धन पुत्र अने काया. ॥ ४ ॥
तेनो अटपट एनो झगड, छोडी दो दुनियादारी;
बाह्यभावनी तृष्णा छोडी, अन्तरमां रहेजो राची. ॥ ५ ॥
मोहभावनी खटपट छोडी, आतमने सेवो ध्यावो;
बुद्धिसागर शाश्वत लक्ष्मी, सेवानो मळीयो ल्हावो. ॥ ६ ॥

चितिशक्ति.

चेतिशक्तिने ओळखवाथी, समजाशे घटमां ऋद्धि;
चेतिशक्तिना पूर्णपणाथी, क्षायिक भावेछे सिद्धि. ॥ १ ॥
आत्मज्ञान वण जग अंधारु, आत्मज्ञान अर्पे सारु;
आत्मज्ञान वण बाह्यदशामां, निशदिन जाणो अंधारु. ॥ २ ॥
आत्मज्ञान वण कदी न शान्ति, टळे नहि भवभय भ्रान्ति;
आत्मज्ञान उपयोग दशा वण, प्रगटे नहि अन्तर कान्ति. ॥ ३ ॥
आत्मज्ञान रविना उद्योते, मिथ्यातम झट अळपाशे;
सोहं सोहं रटना योगे, परगट पोते परखाशे. ॥ ४ ॥
आत्मज्ञान वण अंधो मानव, भटकेछे भवमां भारी;
आत्मज्ञान वण कदी न टळती, जोशो आ दुनियादारी ॥ ५ ॥
हरिहर ब्रह्मा खुदा स्वयंभु, पोते पोताने देखे;
आतम ते परमातम साचो, बाकी सघळुं उवेखे. ॥ ६ ॥
तपजप किरिया दीक्षा भिक्षा, आतम ज्ञान वण छे काची;
आत्मज्ञानथी मुनिपणुं छे, भव्यो रहेशो त्यां राची. ॥ ७ ॥
सकळ सूत्रनुं सार प्रकाश्युं, आत्मज्ञान वरवुं साचुं;
मत कदाग्रह तेथी टळशे, ते वण भणतर सहु काचुं; ॥ ८ ॥
म्हारे तो चिन्तामणि फळीयो, आत्मज्ञान घट परखायुं;
बुद्धिसागर अनेकान्त नय, समजी म्हारु में पायुं. ॥ ९ ॥

॥ ब्रह्मचर्य ॥

पर परिणतिथी त्याग रहव, निश्चयथी ते ब्रह्मचारी,
निश्चयथी जे ब्रह्मचारि छे, तेनी जगमां बलिहारी

आत्मज्ञानथी परपरिणतिना, त्यागी निश्चय ब्रह्मचारी;
आत्मज्ञान पण वृषभ विगेरे, बाह्यशीलना आचारी. ॥ २ ॥
द्रव्य थकी ब्रह्मचारी होवे, मिथ्यात्वी जे अज्ञानी;
परपरिणतिथी भवमां भमता, वात जरा नहिछे छानी. ॥ ३ ॥
भाव थकी ब्रह्मचारी होवे, अनेकान्त मतनो ज्ञानी;
भाव ब्रह्म ते उपादान छे, भाखेछे जिनवर वाणी. ॥ ४ ॥
भाव ब्रह्मनुं कारण साचुं, द्रव्यब्रह्म ते ज्ञानीने;
समजण साची शास्त्रे भाखी, सुज पडे नहि मानीने. ॥ ५ ॥
द्रव्य शीयल ते रंकसमुं छे, भाव शीयल सुरपति सरखुं;
द्रव्य थकी पण अनन्त महिमा, भाव शीयल जाणी हरखुं. ॥ ६ ॥
भावथकी ब्रह्मचारी थातां, मुक्ति करतलमां साची;
भाव ब्रह्ममां अनन्त शक्ति, रहेनो ज्ञानी त्यां राची. ॥ ७ ॥
भाव ब्रह्मव्रत शून्य हृदय जन, द्रव्यब्रह्मथी मन फूले;
भाव ब्रह्मनी प्राप्ति पण ते, भवभ्रमणमांहि झूले. ॥ ८ ॥
द्रव्यभावथी जे ब्रह्मचारी, जगमां तेनी बलिहारी;
सापेक्षाए सर्वे साचुं, समजे समकित अवतारी. ॥ ९ ॥
द्रव्यशीयलथी भावब्रह्मनी, अलखदशामां रंगायो;
बुद्धिसागर भाव ब्रह्मनो, अनुभव घटमांहि पायो. ॥ १० ॥

लक्ष्मीसत्तानी उपाधि.

लक्ष्मी सत्तानी उपाधि, मगजावे व्याधि आधि;
लक्ष्मी सत्तापी प्यारा छे, जल्दी घटमां स्यो साधी. ॥ १ ॥
विश्रामम दुनियाना माने, वर्त्युं न कांइक हु मानुं;
लक्ष्मी ललनानी व्यालचर्या, ब्रह्मतत्त्व रहियुं छानुं. ॥ २ ॥

अनेक वांचो नवरस ग्रन्थो, मायाना ए सहु पन्थोः
रहे वासना जडनी दीलमां, काचा एवा सहु ग्रन्थो. ॥ ३ ॥
जड संगी ते खरा कुरंगी, जड वस्तुना भीखारी;
लक्ष्मीदासो ते कहेवाना, ए पण मिथ्यातम भारी. ॥ ४ ॥
करो हजारो करो हजारो, उद्यम लक्ष्मीना माटेः
तन धन मूकी अंते जावुं, वहेती चतुर्गति वाटे. ॥ ५ ॥
खावो पीवो हसो सुवो पण, आंख मिंचाए अंधारु;
जोयुं सघळुं चाल्युं जाशे, फूले नुं शाने सारुं. ॥ ६ ॥
त्वरित चेतो त्वरित चेतो, काळ झपाटा शिर देतोः
केइक चाल्या केइक चाले, परभवनो पन्थज वहेतो. ॥ ७ ॥
धर्म करो झट धर्म करो झट, मळीयुं नरभवनुं टाणुंः
प्रपंच मायाना सहु छोडी, ध्यावो गावो जिनगाणुं. ॥ ८ ॥
अमूल्य अवसर अमूल्य अवसर, पामी प्राणी शीघ्र वरोः
बुद्धिसागर अलखनिरंजन, ध्याने शाश्वत सिद्धि वरो. ॥ ९ ॥

आत्मज्ञान महत्ता.

अनेक भाषा भणतर बोले, जगमां पंडित कहेवाशोः
साहित्यनो अभ्यास करो तो, शेक्सपिअर जेवा थाशो. ॥ १ ॥
जेवी वृत्ति तेवा थाशो, करी कमाणीने खाशोः
नूतनवस्तु शोधो जगमां, मायाथी नहि मलकाशो. ॥ २ ॥
आत्मज्ञाननी खामी जो, आत्मोन्नति न थनारीः
उद्यमभावना आत्मज्ञानथी परम महोदयकर भारी. ॥ ३ ॥
सर्वदेशना सर्वकालमां, आत्मज्ञानवण अंधारः
आत्मज्ञानवण कदी न टळशे, मोहतणुं [illegible] ॥ ४ ॥

शोधो घटमां शोधो घटमां, सातनयोना ज्ञानवडे;
चउनिक्षेपा सप्तभंगीथी, सम्यक् चेतन तत्त्व जडे. ॥ ५ ॥
चेतन परखो चेतन परखो, चेतनने जाणी हरखो;
देह सृष्टिनो कर्त्ता हर्ता, चलवे छे तनुनो चरखो. ॥ ६ ॥
असंख्यभानु चंद्रतेजपण, जेना तेज थकी भासे;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, झळहळतो घटमां पासे. ॥ ७ ॥

मन चंचळता.

ज्यां सुधी मननी स्थिरता नहि, त्यां सुधी चंचळ चेळा;
मननी चंचळता भवहेतु, मळे नहि अनुभव मेळा. ॥ १ ॥
क्षण क्षण मांहि नव नव रंगो, मननी चंचळता योगे;
मन चंचळता चेतन चंचळ, योगी चंचळता रोके. ॥ २ ॥
ध्वजिकर्णवत् ठरे नहि मन, त्यां सुधी भवमां भमवुं;
चतुर्गतिमां मन भटकावे, बाह्य दशामांहि रमवुं. ॥ ३ ॥
आत्मज्ञानवण चित्त ठरे नहि, करो उपायो सो कोटी;
योगाष्टक अभ्यास कर्याथी, उपशमीवन आशा मोटी. ॥ ४ ॥
ज्ञानाभ्यासे मन वाळवाथी, मन पाछो ठरशे ठामे;
आतममां उपयोगे रमतां मननी निश्चलता जामे ॥ ५ ॥
वैराग्ये मनडुं वाळवाथी, बाह्यविषयथी मन मटके;
श्री सद्गुरुनी श्रद्धाभक्ति, योगे मनडुं नांहि भटके. ॥ ६ ॥
श्री सद्गुरुनी पाद कृपावण, मन चंचळता नहीं टळे;
आलंबन सद्गुरुनुं सांचुं, गुरुकृपाथी मर्म मळे ॥ ७ ॥
गुरु भक्तिथी ज्ञान प्रगटसे, ज्ञाने शुद्ध क्रिया होवे,
आप स्वरूप आप प्रकाशे, योगे योगानंद जोवे. ॥ ८ ॥

गुण स्थानकमां नीपजशे गुण. अनुक्रमे मननी स्थिरता:
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, योगे परम प्रभु वीरता. ॥ ९ ॥

कइवस्तुमां राचुं.

शुं राचुं हुं ललनातनुमां. गंदी छे स्त्रीनी काया:
शुं राचुं हुं धन सत्तामां. जूठी छे तेनी माया. ॥ १ ॥
शुं राचुं हुं वाडीमांहि, वाडीनी छे नश्वरता:
जे जन जेमां राचे तेमे, तेमां ते जन अवतरता. ॥ २ ॥
शुं हुं राचुं शरीरमांहि. शरीर पण जुदुं थानुं:
शुं हुं राचुं भोग भरमामां, तेमां सुख न परखानुं. ॥ ३ ॥
शुं हुं राचुं मिष्टभक्षणमां, मिष्टभक्षण विष्टा थानी:
शुं हुं राचुं स्नान करणमां. शरीर शोभा करनारी. ॥ ४ ॥
शुं हुं राचुं सुवासनामां. चार घडीनुं चांदरणुं:
शुं हुं राचुं स्मर गमनमां. परभव जातां नहि शरणुं. ॥ ५ ॥
शुं हुं राचुं हवा दवामां. हवा दवा दूरी जावुं:
शुं हुं राचुं निद्रान्दमां, अंते तो न्यारा थावुं. ॥ ६ ॥
शुं हुं राचुं स्वजन कुटुम्बी, अंते कोइ न छे बेली:
शुं हुं राचुं मान ज्ञानमां. जूठां वचन बहु छे ली: ॥ ७ ॥
शुं हुं राचुं शिष्य वर्गमां. तेथी चेतन छे न्यारो:
शुं हुं राचुं सन्मानमां. अने चेतन तो प्यारो. ॥ ८ ॥
शुं हुं राचुं बाह्यभावमां. कोइ न अंते सुख थानुं:
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर. पामे साचुं परखानुं. ॥ ९ ॥

सद्गुरु बोध.

कृपा करी सद्गुरुए बोध्यो, विवेक वस्तुनो आप्यो;
जड वस्तुथी भिन्न बनावी,जिन पदमां निजने थाप्यो. ॥ १ ॥
बाह्य विषयमां दुःख बताव्युं, अन्तरमां सुख समजाव्युं;
मोहभावमां भय दर्शाव्यो, स्थिरतामां मनडुं आव्युं. ॥ २ ॥
स्याद्वाददर्शननो अनुभव, गुरुकृपाए घट पायो;
नामरूपथी न्यारो भास्यो, ब्रह्म तेजमय परखायो. ॥ ३ ॥
चित्तवृत्तिना शम्या उछाळा, मारग्ये बोलुं चाल्युं;
गुणस्थानक शिखरपर चडवा, अभ्यासे मनडुं माल्युं. ॥ ४ ॥
अनुक्रमे अभ्यास करीने, परम महोदयपद वरशुं;
गुणपर्याय स्वरूप रमणता, अन्तरना ध्याने करशुं. ॥ ५ ॥
स्पृहा नथी तलभार जगत्नी, कीर्तिआशा परिहरी;
अन्तरने बाहिरमां समता, अन्तरमांहि दृष्टि धरी. ॥ ६ ॥
असंख्यप्रदेशो मांहि वसवुं, सहजस्वभावे अवधार्युं;
सर्व संग परित्यागावस्था, शुद्ध चरण पदमां धार्युं. ॥ ७ ॥
जड स्वभावे जडता रहेशे, चेतन चेतनता लेशे;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, योगे साचुं परखाशे. ॥ ८ ॥

मन मळवाथी अन्तर वातो थाय.

चित्त मळ्या वण दिलनी वातो, बीजाने नहि कहेवानी;
चित्त दळ्या वण प्रेम थया वण.मरी वातनो नहि थानी. ॥ १ ॥
निष्काम प्रेमथी चित्त मळे छे, श्रद्धाना योगे वहेलुं;
भक्ति योगे चित्त मळेछे, ए वण मार्गो नहि म्हेलुं. ॥ २ ॥

आत्म प्रेमथी ज्ञान मळे छे, प्रेम विना नहि उच्च दशाः
श्री सद्गुरुनुं मन मेळववा, उत्तम उपायो दील धरवा. ॥ ३ ॥
विनय विना नहि विद्या मळती. विनये प्रसन्न गुरु होवेः
मन निर्मलता तेथी थाती. पोते पोताने जोवे. ॥ ४ ॥
उच्च ज्ञानवण उच्च भाव वण, अनुभवदर्शन नहि थातुंः
सूत्रसार छे अनुभव दर्शन, ज्ञानिथी ते परखातुं. ॥ ५ ॥
सूत्रतत्त्वनी गहन शैलीनो, अनुभव ज्ञानिओ जाणेः
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, योगे ज्ञानी सुख माणे. ॥ ६ ॥

चेतनशक्ति खीलवणी.

सार सार सहु सूत्रतणुं छे. चेतन शक्ति खीलववीः
खीले छे संयमथी शक्ति. ध्याने निज शक्ति भजवी. ॥ १ ॥
असंख्य योगे शक्ति खीलती. अन्तरमांहि अवधारोः
परम महोदय जीवनी सत्ता. आविर्भावे भव्य करो. ॥ २ ॥
निमित्त हेतु अनेक दाख्या. उपकारकने आदरवाः
आत्मतत्त्वने साध्यगणीने, निमित्त हेतुने वरवा. ॥ ३ ॥
निमित्त हेतु नय व्यवहारे, ज्ञानी ज्ञान थकी जाणेः
अन्तरनी शक्ति खीलववा, पोतानो मत नहि ताणे. ॥ ४ ॥
चित्त प्रेम भक्तिनी स्फुरणा. प्रगटे निमित्त तेह वरोः
क्षयोपशमथी जेमां रुचि. निमित्त साचां अनुसरो. ॥ ५ ॥
समज्यावण शुं निमित्त करशे. ज्ञानविना औषध खावुंः
सद्गुरुवचनश्रद्धाथी वर्तो. अभ्यासे शिवपुर जावुं. ॥ ६ ॥
सद्गुरुवैद्य सलाह विनानुं. औषध भक्षण दुःखकारीः
सद्गुरुनी आज्ञा प्रवर्तनथी निमित्त कारण उपकारी ७

हठ कदाग्रह तेमां निमित्तने, अनुसरवुं मेमे माह;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, प्रगटे परमात्मुं प्याह. ॥ ८ ॥

शाश्वत सुख अभ्यास.

शाश्वत सुख अभ्यास कर्याथी, शाश्वत सुखडो प्रगटाशे;
सर्वसंग परित्याग कर्याथी, अनुभव अन्तरमां थाशे. ॥ १ ॥
सर्वसंग परित्याग हेतुने, आदरवा समजी मेमे;
व्यवहार धर्मादिक हेतुछे, अवलंबो सधर्मा नेमे. ॥ २ ॥
जे जे अंशे निरुपाधित्व, ते ते अंशे धर्म स्मरो;
आत्मज्ञानथी टळे उपाधि, समजी साधुं सत्यवरो. ॥ ३ ॥
सर्वत्र जो समानदृष्टि, ज्ञानादिक प्रगटे सृष्टि;
सर्वत्र जो दया भावना, धर्म मेघनी ए वृष्टि. ॥ ४ ॥
उच्चभावना जो सर्वत्र, उच्चपणुं अन्तर प्रगटे;
धर्मक्षमा गुण प्रगटे त्यारे, मोहारि शक्ति विघटे. ॥ ५ ॥
सर्व देशमां सर्व कालमां, चिदानंद संगी थावुं;
परपरिणतिनो त्याग करीने, शिवपुरमांहि झट जावुं. ॥ ६ ॥
अनुभवामृत स्वाद लह्याथी, मनडुं अन्तरमां ठरशे;
अन्तरमां ठरयाथी सन्धो, परमब्रह्मपद अनुसरशे ॥ ७ ॥
सर्व जीवोमां निर्वाभावथी, वरे छे पद जयकारी.
ज्ञानाभ्यासे आविर्भावे प्रगटे ऋद्धि सुखकारी ॥ ८ ॥
हठ कदाग्रह ममता त्यागी सत्य तत्त्व संगी थावुः
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, योगे शाश्वत पद ध्यावु ॥ ९ ॥

अल्पज्ञान हानि.

अल्प ज्ञान त्यां हानि आवे छे. अल्पज्ञान भावन खोटुं;
अल्पज्ञानथी तत्त्व न मळे. अर्धदग्ध थायुं छोटुं. ॥ १ ॥
अल्पज्ञानथी अवळी वाटे. मनुष्यनुं मनडुं जागे;
जेहुं हरायुं ढोर भमे छे, तेहुं मनडुं भटकावे. ॥ २ ॥
अल्पज्ञानथी मन चंचळता. सत्य असत्य न परखावे;
भमे भमाव्यो अल्पज्ञानथी, समजु मनमां ममतावे. ॥ ३ ॥
आत्मतत्त्वना सूक्ष्म ज्ञानने. मर्म न जाणे अज्ञानी;
अल्पज्ञानथी वाद्विवादो. करे माया मस्तानी. ॥ ४ ॥
जेवी अवस्था त्रिशंकुनी. अल्पज्ञानथी छे तेवी;
चक चकावे अल्पज्ञानथी, समजी ज्ञानदशा जेवी. ॥ ५ ॥
अनेकनयनी सापेक्षाने. समज्याथी सहु समजावे;
मिथ्या ममता त्यारे जावे. परमब्रह्म पद परखावे. ॥ ६ ॥
त्रिदोषिनुं जेवुं मनडुं. अल्पज्ञानिनुं छे तेवुं;
समजी ज्ञानदशा आदरवी. सद्गुरुथी ज्ञानज लेवुं. ॥ ७ ॥
गुरुकृपा सेवनथी विनये. गुरुकृपाथी ज्ञान मळे.
सद्गुरुपद पंकजना सेवक. मुक्तिपुरीमां जइ भळे ॥ ८ ॥
अल्प ज्ञानथी निश्चय नहि रे [illegible] भमतो मनमां
बुद्धिसागर [illegible] ॥ ९ ॥

चेतवना

[illegible]
[illegible]
[illegible]

हठ कदाग्रह मनथी निवारीने, अनुभवनुं लेवे बाण;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, प्रगटे परमात्मनुं ध्यान. ॥ ८ ॥

शाश्वत गुण अभ्यास.

शाश्वत गुण अभ्यास करीजी, शाश्वत गुणरंगी मनराखी;
सर्वसंग परित्याग करीथी, अनुभव अन्तरमां भावे. ॥ १ ॥
सर्वसंग परित्याग हेतुने, भावदशा समजी लेवे,
व्यवहार परिकारिक हेतुने, अन्तरथी समजी लेवे. ॥ २ ॥
जे जे धर्मो निजसाधिन, ते ते अंश थवे रागे;
आत्मज्ञानथी हठे उपाधि, समजी साधु अनुसरशे. ॥ ३ ॥
सर्वत्र जो समानदृष्टि, ज्ञानादिक प्रगटे शक्ति;
सर्वत्र जो दया भावना, धर्म मेरनी ए दृष्टि. ॥ ४ ॥
उपशमभावना जो सर्वत्र, उपशमनुं अन्तर प्रगटे;
धर्मध्यान गुण प्रगटे त्यारे, मोहादि शक्ति विघटे. ॥ ५ ॥
सर्व देहमां सर्व आत्मा, चिदानंद संगी थानुं;
परपरिणतिनो त्याग करीने, शिवपुरमांहि झट जानुं. ॥ ६ ॥
अनुभवामृत स्वाद चखाथी, मनडुं अन्तरमां ठरशे;
अन्तरमां ठरवाथी भवी, परमब्रह्मपद अनुसरशे ॥ ७ ॥
सर्व जीवोमां निराधारथी, ... पद लघवाना
ज्ञानाभ्यास आविर्भाव प्रगटे शुद्धि गुणकारी ॥ ८ ॥
हठ कदाग्रह मनना त्यागी सत्य तत्त्व रागी थानुं;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, पाम शाश्वत पद ज्यां ॥ ९ ॥

अल्पज्ञान हानि.

अल्प ज्ञान त्यां हाण अति छे. अल्पज्ञान भाषण खोटुं;
अल्पज्ञानथी तत्त्व न मळशे, अर्धदग्ध थायुं छोटुं. ॥ १ ॥
अल्पज्ञानथी अवळी वाटे, मनुष्यनुं मनडुं जाशे;
जेवुं हरायुं ढोर भमे छे, तेवुं मनडुं भटकाशे. ॥ २ ॥
अल्पज्ञानथी मन चंचळता, सत्य असत्य न परखाशे;
भमे भमाव्यो अल्पज्ञानथी, समजु मनमां समजाशे. ॥ ३ ॥
आत्मतत्त्वना सूक्ष्म ज्ञाननो, मर्म न जाणे अज्ञानी;
अल्पज्ञानथी वादंवादा, वळगे माया मस्तानी. ॥ ४ ॥
जेवी अवस्था त्रिशंकुनी, अल्पज्ञानथी छे तेवी;
बक बकाटो अल्पज्ञानथी, समजी ज्ञानदशा लेवी. ॥ ५ ॥
अनेकनयनी सापेक्षाने, समज्याथी सहु समजाशे;
मिथ्या ममता त्यारे जाशे, परमब्रह्म पद परखाशे. ॥ ६ ॥
त्रिदोषिनुं जेवुं मनडुं, अल्पज्ञानिनुं छे तेवुं;
समजी ज्ञानदशा आदरवी, लघुताथी ज्ञानज लेवुं. ॥ ७ ॥
गुरुकृपा मेळववी विनये, गुरुकृपाथी ज्ञान मळे;
सद्गुरुपद पंकजना सेवक, मुक्तिपुरीमां जइ भळे. ॥ ८ ॥
अल्प ज्ञानथी निश्चय नहि छे, भव्यो समजशो मनमां;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, आनन्दघन छे अन्तरमां. ॥ ९ ॥

योग्यता.

भण्या गण्या पण ज्ञान न ठरतुं. भूल पडी त्यां भणतरमां
महेल चणाव्यो पण जो हाले. भूल पडी त्यां चणतरमां ॥ १ ॥
सिंहणनुं पय ठाम न ठरतुं. कनकपात्र विण भूल खरी;

साधु थइ क्रोधे धगधगतो, क्षमा विनानी भूल ठरी. ॥ २ ॥
औषध खाधुं रोग वध्यो त्यां, विना वैद्यथी भूल पडी;
नित्य शान्ति यदि थइ नहीं, तीव्रावस्था केम वरी. ॥ ३ ॥
पुनः विचारो पुनः विचारो, स्थिरोपयोगे ध्यान धरो;
श्रद्धा भक्ति धैर्य प्रयोगे, भवसागरने शिघ्रतरो. ॥ ४ ॥
असद् विचारोना गोटाळा, टाळी शुद्ध विचार करो;
मनोद्रव्य उज्ज्वलता थाशे, अनुक्रमे आनन्द वरो. ॥ ५ ॥
शुद्धानन्द विनानो उद्यम, शा माटे नाहक करवो;
भव तृष्णानो पार न आवे; लोभ दोषने परिहरवो. ॥ ६ ॥
द्रव्य क्षेत्र ने काल भावथी, उत्तम अवलंबन सेवो;
वैराग्ये मन वाळी भव्यो, पामो शाश्वत सुख मेवो. ॥ ७ ॥
उपशम क्षयोपशम अभ्यासे, क्षायिक गुण घट प्रगटाशे;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, शशमगनी ज्योति भासे. ॥ ८ ॥

उपाधि.

उपाधिमां चित्त न ठरतुं, जंजाळे मनडुं भटके;
आडुं अवळुं मनडुं दोडे, मर्कटवत् मनडुं सटके. ॥ १ ॥
अनेकजन संसर्गे मनडुं, अंतरमांहि केम वळे;
बाह्यभावमां मन चंचळता, स्थिरतामांहि नहि भळे. ॥ २ ॥
बाधकयोगो त्याग कर्यार्थी, पामो सुसाधक योगो;
उपाधिथी दूर रह्यायी, पामो शाश्वत सुख भोगो. ॥ ३ ॥
उपाधिमां उच्च दशा शी, समता योगो अळपाशे;
उपाधि छे महा डाकिनी, उपाधिथी सुख जाशे. ॥ ४ ॥
बाह्योपाधिमां नहि शान्ति, उपाधिथी अळग रहो;

उपाधि छे विषना प्याला, तजी उपाधि सुख लहो. ॥ ५ ॥
अन्तरमांहि सुख सदा छे, बाह्य जगत्मां दुःख सदा;
अन्तरमांथी ममता त्यागी, ध्याने रहेशो भव्य मुदा. ॥ ६ ॥
खावुं पीवुं प्रारब्धे पण, अन्तरथी न्यारा रहेवुं;
बाह्योपाधि ममता त्यागी, समताए सर्व रहेवुं. ॥ ७ ॥
जेणे पीधा समता प्याला, तेणे अनुभवथी दीठुं;
अन्तरमांहि सुख सदा छे, ज्ञानिजन मनमां मीठुं. ॥ ८ ॥
भूली भान जगत्नुं खोटुं; परम प्रभुनुं ध्यान धरो;
बुद्धिसागर अनुभवामृत, पान करीने शर्म वरो. ॥ ९ ॥

उपाधिपीडाना उद्गार.

अरे उपाधि केम तुं वळगी, मारथी थाने अळगी;
खरे उपाधि तुं छे होळी, शाने माटे तुं वळगी. ॥ १ ॥
हडकवायु कुत्तर पेठे, संगत लागी हडकाइ;
परम प्रभुनुं भान भूलावे, कदी न थाती तुं टाढी. ॥ २ ॥
अरे उपाधि तुजथी आधि, व्याधि पण तुं प्रगटावे;
शिवोमरीने छुंदल तुं ते, दुःखना खता खवरावे. ॥ ३ ॥
राजन साजन महाजन दीठा, तुं वारे तेना गीठा;
पार्मी कुलाधी पण तुं ते धीरे दुःखना धोधा. ॥ ४ ॥
उपाधि न करी [illegible] अन्तमां [illegible] रहेली.
[illegible] ॥ ५ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ६ ॥
[illegible]

कोण तेडवा आव्युं हतुं के, जेथी तुं मुजने वळगी. ॥ ७ ॥
उपाधिनां वचन सुणीने, चेतन अन्तरमां वळीयो;
बुद्धिसागर शांति पामी, परम ज्योतिमां झट मळीयो. ॥ ८ ॥

तत्त्वमसि.

तत्त्वमसि महावाक्य श्रवणथी. अनेकान्तनय ज्ञान करो;
स्याद्वादीने मणमे सम्यक्, चिदानन्दपद चित्त धरो. ॥ १ ॥
तत् शब्दे श्रीसिद्ध बुद्ध ते, त्वं शब्दे छे तुंहि खरो;
असि क्रियामां अन्वय करीने, तत्त्वमसिनुं ध्यान धरो. ॥ २ ॥
तत्त्वमसिपद वाच्य सिद्ध तुं, संग्रह नय सत्ताथी छे;
तत्त्वमसिपद वाच्य सिद्ध तुं, शब्दादिक नयथी तुं छे. ॥ ३ ॥
सत्ता व्यक्ति सापेक्षाए, तत्त्वमसि सिद्धालयमां;
ज्ञानदशाथी सम्यक् जाणे, पडे नहि ते भवभयमां. ॥ ४ ॥
उपर उपरना नयथी अत्र, व्यक्तिप्रभावे तत्त्वमसि;
जे जे अंशे निरुपाधित्व, ते ते अंशे तत्त्वमसि. ॥ ५ ॥
एवं भूतथी केइक सिद्धया, समभिरूढथी सिद्धया कोइ;
शब्द थडे तेम-सिद्धज कोइ, तत्त्वमसिपद घटमां जोइ. ॥ ६ ॥
व्यवहृति संग्रह नैगमथी, सिद्ध बुद्ध पण कहेवाता;
तत्त्वमसिना सम्यग् ज्ञाने, परम प्रभु घट परखाता. ॥ ७ ॥
शब्दनयोथी तत्त्वमसिने, अर्थ नयोथी तत्त्वमसि;
जीवद्रव्य ते तत्त्वमसि छे, श्रद्धा साची दील वसी. ॥ ८ ॥
नित्य निरंजन परमेश्वर तुं, माया ममता दूर खसी;
बुद्धिसागर ज्ञान दिवाकर, सोहं सोहं तत्त्वमसि. ॥ ९ ॥

ज्ञानदशा जीवन.

ज्ञानदशामां जीवन जातुं, लेखे ते जगमां आवे;
ज्ञानदशामां रमणा कर्याथी, ध्यान दशा स्हेजे थावे. ॥ १ ॥
ज्ञानदशामां अनंत आनंद, सहजपणे घट प्रगटे छे;
अहंवृत्तिनुं जोरज टळतुं, मिथ्यातम झट विघटे छे. ॥ २ ॥
ज्ञान दशामां सामायक छे, ज्ञान दशामां पूज्यपणुं;
श्वासोश्वासे सर्व कर्म क्षय, ज्ञान दशाथी धर्म पणुं. ॥ ३ ॥
ज्ञान दशाथी अनन्त शक्ति, चेतननी झट खीले छे;
ज्ञान दशाथी समतासरमां, जीव हंसलो झीले छे. ॥ ४ ॥
ज्ञानदशाथी अन्तर स्थिरता, ज्ञानदशानी बलिहारी;
शत ज्ञानिनो अभिप्राय एक, ज्ञानदश जग जयकारी. ॥ ५ ॥
आत्म ज्ञानथी परम प्रभुता, परखे छे चेतन घटमां;
चेतनमांहि अनन्तऋद्धि, भूले नहि ते खटपटमां. ॥ ६ ॥
ज्ञान दशाथी निःसंगी थइ; अन्तरदृष्टि वाळेछे;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, पामी सुखमां म्हाले छे. ॥ ७ ॥

आत्मध्यान.

नित्य निरंजन निराकार हुं, अजरामर निर्मल योगी;
असंख्य प्रदेशी चेतन हुं छुं, अनन्त सुख गुणनो भोगी. ॥ १ ॥
अनंत गुण पर्याय स्वरुपी, निजपर ज्ञेय तणो ज्ञाता;
अनन्त केवल ज्ञान स्वरुपी, ध्येय ध्याननो हुं ध्याता. ॥ २ ॥
तनु मन वचनातीत हुं छुं. सिद्ध बुद्ध भगवान् सदा:
अखंड निर्भय अविनाशी हुं. हरिहर ब्रह्मा इश खुदा.

व्यापक ज्ञाने व्याप्य स्वरूपी, अनन्त क्षायिक शक्ति धणी;
परम महोदय परम प्रभु हुं, आनंदघन चेतन दिनमणि. ॥ ४ ॥
अज स्वयंभु परमेश्वर हुं, जगन्नाथ जग जयकारी;
विभु अकलने अलख रूप हुं, अनन्त रत्नत्रयी धारी. ॥ ५ ॥
नाम रूपथी न्यारो हुं छुं, जड सृष्टिथी भिन्न न्यारो;
चेतन सृष्टिनो हुं माळी, अनन्त, समता जलनो क्यारो. ॥ ६ ॥
विश्वेश्वर हुं नित्यनियंता, त्रिभुवनाचल पदमां वासी;
बाह्य भावनो नहि हुं कर्त्ता, शत्रुंजय गंगा काशी. ॥ ७ ॥
स्थिरमुक्ति ध्येयपद धारी, समय समयमां हुं भोगी;
निरागीने निर्द्वेषी हुं, अविकारी ने निर्योगी. ॥ ८ ॥
पोतानामां पोते हुं छुं, अरिहंत सत्ता धारी;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, पामी परख्यो सुखकारी. ॥ ९ ॥

देहतंबुरो.

देहतंबुरो सात धातुनो, रचना तेनी बेश बनी;
इडा पिंगला सुषुम्णा, नाडीनी शोभा अजब घणी. ॥ १ ॥
मन तारनी गेबी रचना, मन आंगुलीथी वागे;
अनुभवानथी नाद उठावे, मन मोहन मीठुं लागे. ॥ २ ॥
अनेक रागने अनेक रागणी, चेतन तेनो गानारो;
रजस्तमोगुण सत्त्वभावना, जे भावे ते गानारो ॥ ३ ॥
पिंड अने ब्रह्मांड भावने, देहतंबुराथी गावे;
वैखरीथी बहिर सुणावे, पश्यन्ती अंतर थावे. ॥ ४ ॥
परापश्यन्तीथी गानारो, अलख अलख उच्चारो;
भुवनयोगे परापश्यंती, भावना ते गानारो. ॥ ५ ॥

देह तंबुरो अलखधूनमां. परापश्यंतीथी वागे;
जाग्रत् तुर्यावस्थामांहि, चेतन यथाक्रमे जागे. ॥ ६ ॥
देह तंबुरो श्री तीर्थंकर, वगाडता वैखरी योगे;
शब्द सुणीने भव्यजीवो तस, ज्ञान करे अनुभव योगे. ॥ ७ ॥
देह तंबुरो वगाडनारो, चिदानन्द घटमां जागे;
बुद्धिसागर अलख धूनमां, अनन्त सुख छे वैराग्ये. ॥ ८ ॥

कर्तव्यकृत्य.

धाम धूममां हसाहसीमां, मन चंचळता वधे अति;
गप्पां सप्पां आडां अवळां, मारे ते तो मूढमति. ॥ १ ॥
रूप रागमां भटके मनडुं, त्यां सुधी छे बाह्य दशा;
आत्मभावमां चित्त रमणता, त्यारे प्रगटे धर्म दशा. ॥ २ ॥
गुरु गीतार्थाज्ञाए वर्तो, अशुभ संकल्पोने हरो;
उच्च भावना वधशे निशदिन, आनन्दघन घटमांहि वरो. ॥ ३ ॥
उच्च भावना करवाथी झट, मनोद्रव्य निर्मल थाशे;
मनोद्रव्यनी उज्ज्वलताथी, उच्चदशा वधती जाशे. ॥ ४ ॥
उच्च दशा जीवनमां चेतन, अनुभव अमृत पान करे;
देह छतां पण विदेहवृत्ति, अन्तरमांहि भव्य वरे. ॥ ५ ॥
सत्यानन्द खुमारी योगे, अलख धूनमां नित्य रहे;
परम प्रभुनां दर्शन देखी, त्रण भुवननुं राज्य लहे. ॥ ६ ॥
अकथ्य कथनी शुं कहेवाशे. समजु मनमां समजाशे;
ज्ञान ध्याननी वातो न्यारी. गुरुकृपाथी परखाशे. ॥ ७ ॥
मुंगाए तो गोळज खाधो. बीजाने शुं तेह कहे;
जेणे अनुभव प्यालो पीधो. ते जन तेनो स्वाद लहे. ॥ ८ ॥

अगम्य वातो अटपटी छे, ज्ञानी योगी पार लहे;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, योगे स्थिरता भव्य वहे. ॥ ९ ॥

सारांश बोध.

करो विचारो भले हजारो, बाह्यभावना छे खोटा;
बाह्यभावमां नीच दशा छे, कदी न थाशो जन मोटा. ॥ १ ॥
खीलेली फुलवाडी अंते, जल विनानी करमाशे;
कुटुंब ललना गाडी वाडी, सोनां रूपां सहु जाशे. ॥ २ ॥
वस्त्र पेटीमां भले भरेशो, काळ झपाटो ज्यां वागे;
अन्तरदृष्टि स्वीकार्याथी जन, धर्मदशामांहि जागे. ॥ ३ ॥
जुवो घाल्यो टोपी पहेरो, राख्यो विलायती चहेरो.
न्हावो धुवो कपडां पहेरो, पण अंते तो अंधेरो. ॥ ४ ॥
छाकी नारी जुओ अंगना, मनमां आवे ते बोल्यो;
काळ कोळीआ करशे अन्ते, मरतां काळ नहि चोळो. ॥ ५ ॥
मनमां मान्युं ज्यां तो म्हाल्यो, पाप पन्थमांहि चाल्यो;
दाडा दमडा वगाड्यो पण, मरतां पडशे उगाळो. ॥ ६ ॥
करोड लाखो धनियो थानो, पण अंते खाली जानो.
पाप कर्मने करो भले पण, छेडो थाशे पस्तानो. ॥ ७ ॥
दुनियामां सपनानी माया, बाळे छे अवळी वाटे;
ज्यां त्यां मायानां धींगाणां, मुक्तिमार्ग छे शिर माटे. ॥ ८ ॥
मनुष्य जन्मने पामी भव्यो, धर्मकृत्यथी सफळ करो;
बुद्धिसागर सद्धर्मीत्वा, आत्म गुणोमां ठरो. ॥ ९ ॥

करवा लायक शिष्य.

विना विचारे शिष्य करो नहि, शिखामण नहि घो दीक्षा,
विनेय शिष्यो कोइक विरला, पुनः पुनः करनो ईक्षा. ॥ १ ॥
दुःखना मार्या शिष्यो थावे, पाळे नहि गुरुनी आणाः
विनय विनानां ढोर दरायां, जेवा ज्यां त्यां छवराणा. ॥ २ ॥
निर्धन कोइक मुंड मुंडावे, समजे नहि शुं केळवणी;
स्वारथनी ज्यां मारामारी, दाहिरागनी केळवणी. ॥ ३ ॥
स्वार्थ सर्यो के गुरुजी आघा, गुरुद्रोही जगमां फरता;
लवरी निन्दा ज्यां त्यां करता, उन्मादी थइने फरता. ॥ ४ ॥
उपर उपरथी गुरु धरावे, मनमां श्रद्धा नहि जरा;
गुरुथकी उपरांठा चाले, सर्पसमाना भयंकरा. ॥ ५ ॥
गरज पडे त्यां लटपट करता. मनमांहि लोकरवादी;
गुरु कहे ते कान न धरता, अज्ञानीने उन्मादी. ॥ ६ ॥
आडां अवळां गप्पां मारे. द्रोही खटखट हसता:
क्रोधे जे क्षणमां धगधगता. विना विचार्युं शुं भसता. ॥ ७ ॥
शिष्योना लोभे जे अंधा. विना विचारे शिष्य करे;
सर्व ठामठो स्वयं उठावे. ते शुं धर्मोन्नति करे. ॥ ८ ॥
करी परीक्षा दीक्षा देवी, मूलमार्ग साचो ए खरे;
शिष्यो करवामां जोखम छे. बहु विचारी सत्य अरे. ॥ ९ ॥
योग्य शिष्यने शिक्षा दीक्षा. नहि तो पस्तावो थावे;
सद्गुरुवचन आराधन करता, परमपदं दूरे जावे. ॥ १० ॥
आत्मज्ञानना आचार्योंने [illegible]
बुद्धिसागर [illegible] ॥ ११ ॥

आत्मखुमारी.

दुनिया जाणीने शुं जाण्युं, आत्मतत्त्व जो नहि जाण्युं.
ग्रही ग्रहीने ग्रहण कर्युं शुं, शुद्धरूपने नहि आण्युं. ॥ १ ॥
सात नयने सप्त भंगीथी, आत्मतत्त्व जे जन जाणे;
समकित दर्शन ते जन पामे, परम सुखने मन आणे. ॥ २ ॥
चउ निक्षेपा चार प्रमाणे, आत्मतत्त्व जे मन ध्यावे;
तत्त्व प्रतीते मन विश्रामे, अनुभव ज्ञानदशा थावे. ॥ ३ ॥
निर्मलता व्यापकता भोगी, परम ब्रह्म पदमां वासी;
देखे जाणे निजने पोते, शुद्ध रमणता विश्वासी. ॥ ४ ॥
अनंतगुण पर्याय विलासी, स्थित्युत्पत्ति व्ययधारी;
समये समये नव परिणामी, शक्ति व्यक्तिनो छे धारी. ॥ ५ ॥
ऋद्धि सिद्धि घटमां भासी, शुद्ध रूपमां रंगायो;
कर्मभावथी भिन्न ग्रहीने, अद्वैतता घटमां पायो. ॥ ६ ॥
अद्वैत पोताना रूपे छे, अनुभव ज्ञाने परखायुं;
जडभावे जड सत्यपणे छे, पोतानुं पोते पायुं. ॥ ७ ॥
सच्चिदानंद रसमां झीली, अनुभव्युं पद पोतानुं;
परा पश्यंतीमां जे भाख्युं, कदी न रहेतुं ते छानुं. ॥ ८ ॥
पोते पोताने भेट्यो त्यां, पोताने दृढ वाधाथी;
बुद्धिसागर गुरुकृपाथी, तत्त्वमसि पदमां वासी. ॥ ९ ॥

रागद्वेष त्याग.

राग द्वेष ज्यां सुधी मनमां, लाख चोराशी त्यां सुधी;
ज्यां सुधी मिथ्यात्व दशा छे, त्यां सुधी अवळी बुद्धि. ॥१॥
ज्यां सुधी मन ग्रंह ने छंडे, त्यां सुधी नहि मुख शान्ति;

मन विश्रामे भव विश्रामे, नासे मिथ्या भवभ्रान्ति. ॥ २ ॥
ज्यां सुधी मन विषय रागमां, ज्ञानतणुं फल नहि लीधुं;
नवरसमां जेनुं मन वर्ते, तेणे अमृत नहि पीधुं. ॥ ३ ॥
जेनुं मन छे बाह्य भावमां, अन्तरमां ते शुं जाणे;
विकथामां जेनुं मन वर्ते, ते शुं आतमहित आणे. ॥ ४ ॥
जेटलुं जेणे जाण्युं दीठुं, वातो तेटली तेहि करे;
बाकी सघळुं जूठुं जाणे, कहो शुं तेनुं कार्य सरे. ॥ ५ ॥
केवलीए जे जाण्युं दीठुं, साचुं साचुं तेह खरे;
तेने जाणी श्रद्धा करशे, भवसागरथी तेह तरे. ॥ ६ ॥
जिनवाणीमां लीन थइने, अनुभव अमृतपान करो;
गुरुगम परंपरागम सेवी, मुक्तिवधूने शीघ्र वरो. ॥ ७ ॥
सत्यहेतु जिनवाणी सेवो, अधिकारी थइने तेना;
सत्यपणे परिणमशे तेने, श्रद्धा भक्ति मन जेना. ॥ ८ ॥
श्रुतोपयोगे ध्यान दशाथी, परम प्रभु दर्शन थाशे;
बुद्धिसागर मंगलमाला, परम महोदय परखाशे. ॥ ९ ॥

उत्तबोध.

जेना मनमां परमदया छे, परमामृत रस ते चाखे;
समता संगे ते जन झीले, जिनवरनी वाणी भाखे. ॥ १ ॥
दुःख पडे पण साचुं बोले, वचन सिद्धि ते नर पामे
द्रव्यभावथी चोरी करे नहि, तेनी कीर्ति जग जामे.
द्रव्यभावथी मैथुन त्यागी, ब्रह्मचर्यव्रत जे पाळे;
अनेक सिद्धि ऋद्धि पामे, मनुष्य जन्मने अजवाळे
परिग्रह ममताने त्यागे, अनन्त लक्ष्मी ते पामे;

अनन्त शक्ति व्यक्ति भावथी, करतो शाश्वत पदठामि. ॥ ४ ॥
जे जन जगमां पर उपकारी, तेनी जगमां बलिहारी;
नाम दईने करे न निन्दा, ते जन जगमां जयकारी. ॥ ५ ॥
अवगुण उपर गुण करे जे, जगमां सज्जन कहेवाता;
दोषदृष्टिथी दोष ग्रहे जे, दुर्जनो जगमां ख्याता. ॥ ६ ॥
अशुभ विचारे परनुं भुंडुं, जे जन करतो ते दोषी;
शुभभावथी परनुं रुडुं, करतो ते सद्गुण पोषी. ॥ ७ ॥
स्वार्थ कृत्यमां जे लपटाया, ते मुंझाणा नीच रहे;
निष्कामपणाथी धर्म करे ते, भवोदधिने शीघ्र तरे. ॥ ८ ॥
अन्तरमांथी न्यारा रहीने, ज्ञानीजन शोभे पामे;
रागद्वेषमां लपटातो नहि, ते जन शिवपुरमां म्हाले. ॥ ९ ॥
मनवाणीनो संयम करीने, शोधे अन्तर सुख साचुं;
बुद्धिसागर चेतन रंगे, धारीने तेमां राचुं. ॥ १० ॥

अधिकार.

श्रद्धा विरति समता आगळ, आत्मज्ञाननी शी वातो;
मीठा विनाना भोजन पेठे, मधुरत्व न देखातो. ॥ १ ॥
अधिकारीनी जेवी योग्यता, उपदेश देवुं साचुं;
एम तेमां अधिकारी जन, क्यां न कांई मानवुं. ॥ २ ॥
दैविक क्रिया गुरु आज्ञाथी, अधिकारी रूपी देवी;
अधिकारी जन घटावाय छे, ममती शिक्षा मन लेवी. ॥ ३ ॥
संवेग मानव सद्गुणमयता, तेने न मनने मूर्खाई;
मूढ कुवृत्ती जप तप थावे, आत्मज्ञाननो ज्ञान नहि. ॥ ४ ॥
हांसे संगतथी पां मजले, इतरो ते मधु नाश्ति मळे;

योग्य थयाथी उच्च कोटीमां, चेतन वेगे जई भळे. ॥ ५ ॥
गंभीर क्षमा दमादि सद्गुण, धारे तेने योग्य कहो;
श्रद्धा भक्ति पक्वमतिजन, योग्य कह्यो मनमां सद्दहो. ॥ ६ ॥
सद्गुण दृष्टि जे जन धारे, शाश्वत सुख लीला पावे;
बुद्धिसागर परम भक्तिथी, चेतन निज घरमां आवे. ॥ ७ ॥

सिद्धान्तवाणी.

धर्म करे ते सुखिया जगमां, धर्म विना नहि सुख कदी;
ज्ञान विना नहि गुरु कदापि, जल विना नहि होय नदी. ॥ १ ॥
दया विना नहि धर्म कदापि, क्षमा विना नहि सन्तपणुं;
गुरु विना नहि ज्ञान कदापि, समकितथी होय भव्यपणुं. ॥ २ ॥
धर्म कर्याथी पाप टळे छे, धर्म कर्याथी सुख शान्ति;
धर्म कर्याथी उच्च जीवननी, वधती निशदिन बहु कान्ति. ॥ ३ ॥
धर्म कर्याथी सुखनी लीला, धर्म कर्याथी दुःख टळे;
अष्ट सिद्धि नव निधि प्रगटे, जे जोइए ते तुर्त मळे. ॥ ४ ॥
धर्म कर्याथी मनुष्य सुरगति, पंचमी गति पण थावे छे;
धर्मे जय पापे क्षय कहेणी, वर्धमान जिन गावे छे. ॥ ५ ॥
धर्म मित्र सम कोइ न बंधु, धर्म पिता माता भ्राता;
परभव जातां धर्म विना नहि, जाणो कोइ रक्षण कर्ता. ॥ ६ ॥
अपूर्व महिमा धर्म मर्मनो, धर्म थकी जीवो तरिया;
रत्नत्रयिनी लक्ष्मी पामी, अनंत जीवो सुख वरिया. ॥ ७ ॥
द्रव्यभाव बे भेद धर्मना, चउ निक्षेपे धर्म खरो;
सात नयोथी धर्म विचारो. समजी शाश्वत शर्म वरो. ॥ ८ ॥
गुरुगमथी करो धर्मकृत्यने. गुरुकृपाथी बहु ऋद्धि;
बुद्धिसागर गुरुकृपाथी. परम गति शाश्वत सिद्धि ॥ ९ ॥

योगविषय.

म्हारो बालुडो सन्यासी-ए राग.

योगी देहदेवळनो वासी, वैरागी सन्यासी. योगी०
यमनियम आसन करी सिद्धि, प्राणायाम अभ्यासी;
रेचक पूरक कुंभक साधी, केवळ कुंभकवासी. योगी०॥ १ ॥
द्रव्यभाव बेभेद प्राणायाम, कुंडली शक्ति उजाशी;
मूलद्वारथी मेरुदंडनो, अवघट मार्ग प्रकाशी. योगी०॥ २ ॥
मत्याहार धारणा धारी, चमत्कार बतलावे;
पद्मचक्रोनेभेदी प्रणवे, ब्रह्मरन्ध्रमां आवे. योगी०॥ ३ ॥
शून्यशिखरपर साहिबवासा, होवे त्यां थिरवासा;
आपस्वरूपे आपप्रकाशे, उज्ज्वल ध्यानाभ्यासा. योगी०॥ ४ ॥
प्रगटे चेतन सुखमीलाली, सुख प्रफुल्ल सुख छाया;
सालंबन निरालंबनध्याने, चेतन निजघर आया. योगी०॥ ५ ॥
लागी समाधि टळी उपाधि, ज्योति ज्योत मिलावी;
चिदानंदमां हंसाखेले, परमप्रभुता पावी. योगी०॥ ६ ॥
क्षयोपशममां आतमभान एक, बाकी भान न होवे;
क्षायिकभावे केवलज्ञाने, लोकालोकने जोवे. योगी०॥ ७ ॥
क्षयोपशममां चेतन अद्वैत, क्षायिक सर्व प्रकाशे;
बुद्धिसागर सापेक्षाथी, समजे साधु भासे. योगी०॥ ८ ॥

मनःशक्ति.

मन मुक्ति ने मन संसार, मन थंडु ने मन हुंशियार;
मन तारु ने मन अवतार, मन नपुंसक मन नरनार. ॥ १ ॥
मन माता ने मन छे भाइ, मन वियोगी दील सगाइ;

मन वाडी ने मन ठकुराइ, मन व्यापारी चित्त ठगाइ. ॥ २ ॥
मन आवे ने मनडुं जाय, मन रोवे ने मन हरखाय;
मन म्हाले ने मन गभराय, सारा लोकमां मन जाय.॥ ३ ॥
मन दोडे ने मनडुं स्थिर, मनडुं भोगी ने मन धीर;
मन शोकीने दीलफकीर, मन जीते ते जगमां वीर. ॥ ४ ॥
मन ज्ञात ने मन छे जात, मनथी थावे छे परघात;
मन मर्कटने मन छे भ्रात, मन पिता ने मन छे मात.॥ ५ ॥
मनथी राजा मनथी रंक, मन शंकी ने मन निःशंक;
रागी द्वेषी मनडुं पंक, मन काशी ने मनडुं लंक. ॥ ६ ॥
जेवुं जेवुं मनडुं थाय, तेवारूपे मन केहेवाय;
आर्तरौद्र पण मनडुं ध्याय, धर्मध्यान मनथी ध्यावाय.॥ ७ ॥
विचित्र मननी वाजी कही, ज्ञानियोए ते मन सद्दही;
बुद्धिसागर समता वही, मन जीते योगे गहगही. ॥ ८ ॥

एक जिज्ञासुपर लखेलो बोध.

देह छतां जेनी दशा, वर्ते शरीर भिन्न;
व्यवहारे व्यवहारमां, निश्चय स्वरूप लीन. ॥ १ ॥
संयम धारि सद्गुरु, व्यवहारे केहेवाय;
निश्चयथी सहु भाखिया, गुरुपणे सोहाय. ॥ २ ॥
पंचांगीमां परखसो, मुनिवर सद्गुरु होय;
गुरु गृहस्थी नहि कया, करो न संशय कोय. ॥ ३ ॥
अन्तरथी सद्गुण भर्यो, साधु वेष न होय;
भद्रबाहु गुरु बोलिया, ते नहि सद्गुरु जोय. ॥ ४ ॥
पंचांगी साची कही, तेनुं ज्ञान जो थाय;
दर्शन मोह वियोगथी, समकित रत्न प्रहाय.

द्रव्य भाव बे भेदथी, माख्युं समकित सार;
आप मति नहि पारखे, शुं निश्चय व्यवहार. ॥ ६ ॥
दर्शन चरित्र मोहना, भेद न जाणे मूढ;
विपर्यय समज्या थकी, जाणे नहि शुं गूढ. ॥ ७ ॥
वीर वचन सापेक्षता, समजे मुनि गीतार्थ;
समजी सम्यक्तत्त्वने, पामो शुभ परमार्थ. ॥ ८ ॥

हितवाणी.

बहु विचारी बोलीए, वदीए सारा बोल;
मुखथी वाणी नीकळतां, करशे दुनिया तोल. ॥ १ ॥
दुनिया आरीसा समी, करे परीक्षा सार;
सत्यासत्य चरित्रनुं, प्रतिबिंब धरनार, ॥ २ ॥
आत्मप्रेम भक्ति दया, श्रद्धा पर उपकार;
उच्च भावनाभ्यासमां, शाश्वत सुख निर्धार. ॥ ३ ॥
श्वासोश्वासे ध्यानमां, रमो सदा नरनार;
चिदानन्द मेळो मळे, जिन भाखे निर्धार. ॥ ४ ॥
अनुभवीने अनुभवो, बाह्य दशामां दुःख;
अनुभवीने अनुभवो, अन्तर वर्ते सुख. ॥ ५ ॥
आशा तृष्णा परिहरी, बाळी ममतामूळ;
आत्माऽसंख्य प्रदेशमां, ध्यानदशा अनुकूल. ॥ ६ ॥
ध्यानाभ्यास विशुद्धिथी, प्रगटे लब्धि अनेक;
बाह्य भावमां नहि रमे, धारी चिद्घन टेक. ॥ ७ ॥
निजभावे चेतन रमे, करी उपाधि दूर;
बुद्धिसागर संपजे, चिदानन्द भरपूर. ॥ ८ ॥

तत्त्वज्ञान.

अत्यंत नाश न वस्तु कोइनो, वस्तु विनाशी पर्याये;
अगुरुलघुथी हानि वृद्धि, समयविषे द्रव्ये थावे. ॥ १ ॥

अचिन्त्यशक्ति अगुरुलघुनी, केवलज्ञानी ते देखे;
उत्पत्ति व्यय ध्रुवता त्रिपदी, षड् द्रव्योमां जिन पेखे ॥ २ ॥

सर्ववस्तु पर्याये विनाशी, द्रव्यपणे ते अविनाशी;
त्रणेकालमां तजे न ध्रुवता, अनाद्यनन्तपणे वासी ॥ ३ ॥

अनेक आकारो धारे पण, मूळरूपने नहि छोडे;
द्रव्यपणुं ते शाश्वत भाख्युं, समजे जे गुरुगम जोडे. ॥ ४ ॥

ध्रुवता समये उत्पत्ति व्यय, उत्पत्ति समये व्ययता;
व्यय समयमां उत्पत्ति छे, व्यय समयमां अक्षरता. ॥ ५ ॥

द्रव्यगुण पर्याय विषयमां, त्रिपदीनो अवतार थतो;
अनेक भंगो ज्ञाने देखी, ज्ञानी अन्तरमांहि जतो. ॥ ६ ॥

हेय ज्ञेयने उपादेयता, विवेकथी समजो ज्ञाने;
उपादेय चेतनने समजी, पडो न पुद्गल तोफाने. ॥ ७ ॥

जीव पर्यायनो तिरोभाव जे, तेनो आविर्भाव करो;
जीव द्रव्यपर्याय शुद्धि ते, सिद्ध बुद्धता चित्त धरो. ॥ ८ ॥

द्रव्यार्थिक पर्यायार्थिकथी, नित्यानित्य विचार करो;
परद्रव्योमां सदाय समजो, स्याद्वादशासन मन धरो. ॥ ९ ॥

सद्रूपथी वस्तु विचारी, अन्तरमां उपयोग धरो;
बुद्धिसागर गुरुगम ज्ञाने, अनन्त चेतन शक्ति वरो ॥ १० ॥

आत्मबोध.

आत्मज्ञानने उच्चभावथी, पर पुद्गलनो नहि कर्ता;
साक्षित्व तेनुं छे बाकी, आश्रवभाव तणो हर्ता. ॥ १ ॥

देह वचन मननो हुं साक्षी, जाणुं पण परिणमवुं नहीं;
उपशम क्षयोपशम साधनथी,क्षायिक सिद्धि कर्ता सहि. ॥ २ ॥

अन्तरदृष्टि अमृत दृष्टि, प्रगटावे निजगुण सृष्टि;
चिदानन्दनी लहेरो प्रगटे, प्रगटे चेतन गुणव्यष्टि. ॥ ३ ॥

बाह्य भावमां सुख न भास्युं, अन्तरमां सुखनी केलि;
आपस्वरुपे प्रगटे शान्ति, महानन्दवर्षा हेली. ॥ ४ ॥

आत्म भावमां सुरतालागी, अन्तरदृष्टि घट जागी;
निजपदमां रंगायो रागी, बाह्य भावथी वैरागी. ॥ ५ ॥

स्वरुप म्हारु शोधी लीधुं, निजधननो निजने दीधुं;
अनुभवामृत प्रेमे पीधुं, मनुष्यभव जीवन सिध्युं. ॥ ६ ॥

अरूप अजरामर अविनाशी, चिद्घन चेतन विश्वासी;
गुणपर्याय विलासी सोहं. तत्त्वमसिध्याने वासी. ॥ ७ ॥

आवागमन गमन पुद्गलनुं, पुद्गलयोगे चेतननुं;
चेतनशक्ति स्वयं प्रकाशे, त्यारे चाले नहि मननुं. ॥ ८ ॥

टळे विकल्पोने संकल्पो, आत्मभावमां परिणमतां;
परपरिणमता टळे छे त्यारे,निज परिणमना उद्भवतां. ॥ ९ ॥

गुणस्थानक निःसरणि चढतां, योगी अमृत रसभोगी;
बुद्धिसागर परिपूर्णता, क्षायिकभावे गुणयोगी. ॥ १० ॥

आत्मपुरुषार्थसाध्य.

पुरुषार्थने प्रेमे पकडो, धर्मोद्यम जग जयकारी;
धर्मोद्यमथी मळशे शान्ति, धर्मोद्यमनी बलिहारी. ॥ १ ॥
अक्रिय अरुपी चेतन निश्चय, अक्रियतापदने वरवुं;
पूर्णानन्दपणुं पामीने, भवसागरने झट तरवुं. ॥ २ ॥
बाह्यभावमां नहि कदीहुं, बाह्यभाव ममता तजवी;
अनन्तज्ञानादिक लक्ष्मीने, अन्तर उपयोगे भजवी. ॥ ३ ॥
बाह्यभावथी जे पूरावुं, पूर्णपणुं ते नहि म्हारु;
वर्णगंधरस स्पर्श थकीपण, चिदानन्दपद छे न्यारु. ॥ ४ ॥
अपूर्वशांति प्रगटे ध्याने, चेन पडे नहि भववनमां;
त्यारे रंगाशे निजपदमां, नहि ममता तनधन मनमां. ॥ ५ ॥
हर्षशोक समयमां समता, गुणठाणे गुण नीपजशे;
योग्यदशाथी गुणठाणानी, उपरतणी स्थितिवधशे. ॥ ६ ॥
अपूर्व भावे अपूर्वशांति, निश्चय शुद्ध दशा जागे;
उपशमक्षयोपशमना करणे, घनघाती कर्मो भागे. ॥ ७ ॥
अन्तररमण सदा करवाथी, चेतन निश्चय परखाशे;
ध्यानक्रिया उद्यमने पकडो, क्षायिक लब्धि प्रगटाशे. ॥ ८ ॥
सद्‌गुरुगमथी समजो वाणी, पुरुषार्थ मनमां आणी;
बुद्धिसागर गुरु कृपाथी, पुरुषार्थ पकडे प्राणी. ॥ ९ ॥

हेतुबोध.

शुभपरिणामे पुण्यबंध छे अशुभ परिणामे पापी;
शुद्धोपयोगे आ[illegible] व्यापी. ॥ १ ॥

यावत् वेदोदय तावत् तो, ब्रह्मचर्य गुप्ति धरवी;
थइ मरणीया लटवुं टेके, मोहनाश मुक्ति वरवी. ॥ ७ ॥
देवतणो पण देव सदा जे, ब्रह्मचर्य धारो वीरा;
द्रव्य भावथी ब्रह्म पर्यायी, पामो इष्ट चेतन हीरा. ॥ ८ ॥
ज्ञान ध्यान वैराग्ये भर्यो, ब्रह्मचर्य धारण करशो;
मोह हेतुओ तजी सदा मन, वार भावनाने वरशो. ॥ ९ ॥
पुद्गल भिक्षा त्याग करीने, शुद्ध रमणता आदरशो;
बुद्धिसागर शुद्ध रमणता, शुद्ध समाधि पद वरशो. ॥ १० ॥

व्यवहारधर्म.

व्यवहार धर्म अवलंबन करवुं, व्रत नियम पालन करवुं;
राजमार्ग व्यवहार धर्म छे, समजी तेमां मन धरवुं. ॥ १ ॥
व्यवहार धर्मथी पाप पलातुं, संवरनी करणी आवे;
व्यवहार धर्मना भेद दोय छे,मुनिवर श्रावक गुण दावे. ॥२॥
व्यवहार धर्मथी शासन चाले, धर्म कृत्यनी छे खाणी;
व्यवहार धर्म छे प्रथम पगथियुं, एवी जिनवरनी वाणी. ॥३॥
निश्चयथी पडता प्राणीने, अवलंबन व्यवहारतणुं;
व्यवहार हेतुने निश्चय कार्य, जिन सूत्रे समजीने भणुं. ॥ ४ ॥
संघ चतुर्विध छे व्यवहारे, अडतालीश गुणनो दरियो;
व्यवहार धर्मथी उंचा आवे, वीरप्रभुए ते वरियो. ॥ ५ ॥
सेवा भक्ति परोपकार सहु, व्यवहारे ते चाले छे;
व्यहार धर्मथी उपदेशादिक क्रियाधर्म जन पाळे छे. ॥ ६ ॥
व्यवहार धर्म महत्ता माटे, तीर्थंकर दीक्षा लेवे;
केवल प्रगटे श्रुतज्ञानना, व्यवहारे भीक्षा लेवे. ॥ ७ ॥

आत्मधर्म उपयोग ग्रहो पण, खावुं पीवुं व्यवहारे;
साचुं समजी सत्य ग्रहे ते, जल्दी पोताने तारे. ॥ ८ ॥
हठ कदाग्रह त्याग करीने, निमित्त साचां आदरवां;
गुरु साक्षी व्यवहार धर्मनां, यथायोग्य कृत्यो करवां. ॥ ९ ॥
अनेक हेतु व्यवहारधर्मथी, निश्चय शुद्ध दशा रमवुं;
बुद्धिसागर अनुभवामृत, भोजन प्रेम करी जमवुं. ॥ १० ॥

श्री मल्लिनाथस्तवनम्.

विमलाचलनावासी माराव्हाला-एराग.

प्रभु मल्लिजिनेश्वर पाय नमुं, नित्य पाय नमुं पाय नमुं;
प्रभु आणधरु शिर प्रेमे सदा, बहु दुःख वमुं दुःख वमुं,
हरिहर ब्रह्मा विष्णु तुं छे, राम अने रहेमान;
खुदा स्वयंभू जगन्नाथ तुं, त्रणभुवन भगवान. जि०॥ १ ॥
अढार दोषो नाश करीने, पाम्या केवलज्ञान;
त्रणभुवननो तारक व्हालो, सिद्ध बुद्ध सुलतान. जि०॥ २ ॥
भवदुःखभंजन अलखनिरंजन, अडवडीयां आधार;
साचुं शरणुं ग्रह्युं तमारुं, तार तार मुज तार. जि०॥ ३ ॥
मोटा वहेला पण तुम तारक, हवे करो शीद वार;
तुम हि त्राता माता भ्राता,करशो सेवकनो उद्धार. जि०॥ ४ ॥
जे जे मारा मनमां ते ते, जाणो दीनदयाल;
बुद्धिसागर वंदे निशदिन,करशो सेवकनी संभाल, जि०॥ ५ ॥

मल्लिनाथस्तवनम्.

मल्लिजिनेश्वर चरणमां, नित्य शीर्ष नमावुं;
विनय भक्ति श्रद्धा थकी. चित्त पंकज ध्यावुं. मल्लि०॥ १ ॥

यथाप्रवृत्ति करणमां, वीत्यो काळ अनादि;
तोपण पार न आवीयो, टळी आधि ने व्याधि. म० ॥ २ ॥
अपूर्वकरणमां आवीने, अनिवृत्ति ग्रहायुं;
सम्यक् प्रभु गुण दर्शने, शुद्धरूप जणायुं. प्र० ॥ ३ ॥
दर्शन चारित्रमोहनो, नाश थातां प्रभुता;
केवलज्ञाने ज्ञेयनी, भासनमां विभुता. प्र० ॥ ४ ॥
क्षायिक नव लब्धि जगे, पूर्णानन्द विकासे,
सिद्ध बुद्ध परमातमा, ज्योति परम प्रकाशे. प्र० ॥ ५ ॥
निज दृष्टि निज देखतां, सहि जिनवर मळीया;
बुद्धिसागर भक्तिथी, म्हारा मनोरथ फळीया. प्र० ॥ ६ ॥

गुरुभक्ति.

सद्गुरु मुनिनी भक्ति करतां, लक्ष्मी लीला प्रगट थशे;
जे जोइए ते आवी मळे सहु, आधि उपाधि दूर जशे. ॥ १ ॥
आहार पाणीथी मुनिवर भक्ति, करतां कर्म कलंक टळे;
नरगति सुरगति शिवगति सुखडां, जे इच्छे ते सर्व मळे. ॥ २ ॥
वैयावृत्य करतां मुनिनुं, बोधिबीजनी छे प्राप्ति;
वैयावृत्य गुण अप्रतिपाती, गुरुथी मुक्ति छे व्याप्ति. ॥ ३ ॥
वैयावृत्ये केवल प्रगटे, वैयावृत्ये छे मुक्ति;
वैयावृत्य मुनिनुं करतां, तीर्थंकर पदवी उक्ति. ॥ ४ ॥
मुनि सम्युं नहि पात्र जगत्मां, मुनि तीर्थ जगमां भारी;
मुनि भक्तिथी मुक्ति पासे, समजो जगमां नरनारी. ॥ ५ ॥
मुनिनी सेवा अमृत मेवा, मुनि सेवामां छे ऋद्धि;
मंगळ माळा सुमना हारा, प्रगटे छे शाश्वत सिद्धि. ॥ ६ ॥

महामंत्र मुनिवरनी सेवा, कामकुंभ मुनिवर सेवा;
कल्पवृक्ष मुनिवरनी सेवा, पुण्योदये भक्ति देवा: ॥ ७ ॥
एक टेकने पूर्णभावथी, गुरु सेवा सुखडां आपे;
आ भवमां पण सुखनी वाडी, दुःखनी जाळने कापे. ॥ ८ ॥
सम क्षेत्रमां मुनि गुरुनुं, क्षेत्र घणुं जग जयकारी;
बुद्धिसागर सद्गुरुसेवा, करतां तरशे नरनारी. ॥ ९ ॥

ईर्ष्या.

ईर्ष्याना करनारा पापी, निंदा करवामां शूरा;
ईर्ष्याना करनारा पापी, पाप करंतां छे पूरा. ॥ १ ॥
ईर्ष्याना करनारा पापी, आळ अवळुं दोषे रे;
ईर्ष्याना करनारा पापी, मर्म अन्यना खोले रे. ॥ २ ॥
ईर्ष्याना करनारा पापी, परनुं सारुं जोई बळे;
ईर्ष्याना करनारा पापी, नरकगतिमां जइ पडे. ॥ ३ ॥
ईर्ष्याना करनारा दुर्जन, आर्त्तध्यानमां [illegible];
ईर्ष्याना करनारा दुर्जन, अवगुण [illegible]. ॥ ४ ॥
ईर्ष्याना करनारा दुर्जन, करे कूड कपटां [illegible]
ईर्ष्याना करनारा दुर्जन, करे कूड [illegible] ॥ ५ ॥
ईर्ष्याना करनारा दुर्जन, [illegible];
ईर्ष्याना करनारा [illegible]. ॥ ६ ॥
ईर्ष्याना करनारा [illegible];
ईर्ष्याना करनारा [illegible] ॥ ७ ॥
ईर्ष्याना करनारा [illegible]
[illegible]

ईर्ष्या करतां तप जप संयम, उच्चभावना दूर टळे;
बुद्धिसागर सद्गुणदृष्टि, मन धार्याथी सुख मळे. ॥ ९ ॥

खटपट.

दुनियानी खटपटमां दुःखडां, महामोह ज्वाळा सळगे;
परनी पंचातोमां पडतां, भवपरिणति राक्षस वळगे. ॥ १ ॥
आडी अवळी वातो करतां, अथडायुं भवमां थाशे;
आत्मतत्त्वनी वात कर्याविण, शाश्वत सुख न परखाशे. ॥ २ ॥
धर्मध्यानमां स्थिरता करवी, विकथा निन्दा परिहरवी;
चेतनशक्ति खीलववामां, एक टेक मनमां धरवी. ॥ ३ ॥
परपरिणतिनी वात त्यजीने, समताना भावे रहेवुं;
कोइक निंदे कोइक वंदे, तोपण समभावे रहेवुं. ॥ ४ ॥
कदाग्रहीनी वात त्यजीने, समताए साचुं करेवुं;
सद्गुण दृष्टि धरी हृदयमां, ज्यां त्यांथी साचुं लेवुं. ॥ ५ ॥
चिदानन्दमां रहेवुं ध्याने, दुर्जननुं बोल्युं खमवुं;
सत्समागम धरी हृदयमां, उपभाव नहि रमवुं. ॥ ६ ॥
विना प्रयोजन बोल न बोलो, संयम भेदो आदरवा;
निमित्तमांहि बाद न करवो, सापेक्षए सहु धरवा. ॥ ७ ॥
युक्ति प्रयुक्ति आगमवादे, न्यायमार्गने अनुसरवो;
तटस्थभावे सहु करी परीक्षा, तत्त्वधर्म दिलमां धरवो. ॥ ८ ॥
यावत् सापेक्षए वचनो, नयवादो तावत् समजो;
बुद्धिसागर सापेक्षार, अनेकान्तधर्मे रमजो. ॥ ९ ॥

जिनवरवाणी.

जिनवरवाणी गुणनी खाणी, श्रद्धा भक्तिथी भजवी;
गुरुगम विनय धरीने समजो, कुश्रद्धा मनथी तजवी. ॥ १ ॥
अनेकान्तनय जिननीवाणी, सांभळशो प्रेमे प्राणी;
मोहातीत थये उपदेशे, परमप्रभु केवलज्ञानी. ॥ २ ॥
जिनवाणी समज्यार्थी समकित, योगाष्टकनी छे प्राप्ति;
जिनवाणीथी अनेक सिद्धया, रत्नत्रयिनी छे आप्ति. ॥ ३ ॥
जिनवाणीना अर्थ अनंता, समजे समजु भव्य जीवो;
भक्ष्याभक्ष्य पदार्थ प्रकाशक, जिनवाणी जगमां दीवो. ॥ ४ ॥
जिन वचनामृत प्रेमे पीतां, अजरामर चेतन थावे;
कर्मवर्गणा अनन्त नासे, क्षायिक भावे गुण आवे. ॥ ५ ॥
सप्तभंगीने सात नयोथी, जिन वचनो समजो साचां;
रागद्वेष रहित जिनवाणी, बाकी वचनोछे काचां. ॥ ६ ॥
सद्गुरु मुखथी जिनवाणीने, विनय धरीने सांभळवी;
विरीत ज्ञानतणुं फळ भाख्युं, यथा योग्य श्रद्धा वरवी. ॥ ७ ॥
गुरु गीतार्थ सदुपदेशे, संयम मार्गे.छे मुक्ति;
बाह्य उपाधि दूर करीने. आदरशो संयम युक्ति. ॥ ८ ॥
अनेक आशय जिनवाणीना, आराधनथी जन तरशे;
बुद्धिसागर मंगलमाळा, परमामृत चेतन वरशे. ॥ ९ ॥

पुद्गलममतात्याग.

रे नहि मन जड पुद्गलथी. शामाटे जडमां राचुं;
जडथी न्यारो असंख्यप्रदेशी, चेतन ज्ञानमयी साचुं. ॥ १ ॥
हुं तुं शुं जडमांहि करतुं. जडमां जडना रही ।

ममता हेतु दुश्मन बहु छे, ममता जन्ममरण खाणी. ॥ ५ ॥
ममता मोह अरिनी बेटी, महाडाकिनी दुःखकारी;
ममतानुं अंधारुं मोटुं, समजो मनमां नरनारी. ॥ ६ ॥
आधि उपाधि व्याधि ममता, पुत्र पुत्री जननी बापा;
तनमां ममता धनमां ममता, ममताना ज्यां त्यां छापा ॥७॥
कुगुरुधर्म कुदेव ममता, वंशपरंपरनी ममता;
ममतामां भुंडली दुनिया, ममताना त्यागे समता. ॥ ८ ॥
युद्ध भयंकर ममता योगे, सगपण सहु ममता योगे;
ममतानो मोटो छे दरियो, ममता छे कुमति ढोंगे. ॥ ९ ॥
आशा तृष्णा ममता त्यागी, समताथी सन्तो जागे;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर प्रगटे मनडुं वैराग्ये. ॥ १० ॥

परमबोध.

देव गुरुनी श्रद्धा पक्की, भव्यमनो प्रेमे राखे;
शुभश्रद्धाना धारक जीवो, अनुभवामृतरस चाखे. ॥ १ ॥
श्रद्धाथी संयम प्रगटे छे, भव्यपणुं श्रद्धा योगे;
श्रद्धाथी भक्ति प्रगटे छे, सत्य ज्ञान श्रद्धायोगे. ॥ २ ॥
षट् स्थानकनुं ज्ञान यथार्थ, शुभश्रद्धा समकित प्रगटे;
जड चेतननो भेद पडे छे, अनन्त मिथ्यातम विघटे. ॥ ३ ॥
जीवमां जीवपणुं भासे ने, अजीवमां जडता भासे;
जडनो कर्ता नहि पण साक्षी, अमरपणुं त्यारे भासे. ॥ ४ ॥
भूत कर्मनो कर्ता चेतन, वर्तमान तेनो भोक्ता,
भोक्ता साक्षिन्व समभावे, नवीन कर्मनो नहि बांधता. ॥ ५ ॥
भव कर्म जे रागद्वेष छे, तेनी उपशमता होवे;

द्रव्य कर्म बांधे नहि त्यारे, पोताने पोते जोवे. ॥ ६ ॥
गुण स्थानक अभ्यास करतां, चरम मोहनी उपशांति;
क्षयोपशम पण मोहनो छे, क्षायिक भावे गुणशान्ति. ॥ ७ ॥

मूल थकी सहु मोह विनाशे, क्षपकश्रेणिए जीव चढी;
अनन्त दर्शन ज्ञान प्रकाशे, घाती कर्मनी माग नडी. ॥ ८ ॥
केवलज्ञान प्रगट्युं पहेलुं, समयांतर केवल दर्शन;
श्री जिनभद्रगणिनी वाणी, क्रमवादी गणिनुं स्पर्शन. ॥ ९ ॥

अक्रमवादी एक समयमां, बे उपयोगने भाखे;
युगपत् आवरण नाश थयाथी, अनुभवी रस तो चाखे. ॥ १० ॥
ज्ञानथकी दर्शन नहि जुदुं, छद्म करे क्षायिक भावे;
त्रण पक्ष सिद्धांते भाख्या, ज्ञानी समजी सुख पावे. ॥ ११ ॥
चार अघातिकर्म हणीने, सिद्ध बुद्ध चेतन थावे;
बुद्धिसागर ज्ञान दिवाकर, अनन्त शाश्वत सुख पावे. ॥१२॥

उत्पादव्ययध्रुवता बोध.

अनंतगुण पर्याय अस्तिता, चेतन मांहि नित्य रही;
आत्मस्वभावे शुद्ध रमणता, परमांहि केम जाय कही. ॥ १ ॥
अस्तिता निज गुणनी परमां, नास्तिपणे जाणो भव्यो;
आविर्भावे अस्तिपणाना, सद्गुण खीलवता भव्यो. ॥ २ ॥

त्रणकालमां अस्तिभाव ते, सहुमां सचाए सरखो;
अनुभव ज्ञाने सर्व जणाशे, साचुं पोतानुं परखो. ॥ ३ ॥
अस्तिभावथी षड् द्रव्यो सत्, उपादेय चेतन जाणो;
अस्तिपणे निजगुणमां रमतां, वस्तुधर्म मनमां आणो. ॥ ४ ॥

ममता हेतु दुःखनुं बहु छे, ममता जन्ममरण लाणी. ॥ ५ ॥
ममता मोह अरिनी बेटी, महाडाकिनी दुःखकारी;
ममतानुं अंधारुं मोटुं, समजो मनमां नरनारी. ॥ ६ ॥
आधि उपाधि व्याधि ममता, पुत्र पुत्री जननी बापा;
तनमां ममता धनमां ममता, ममताना ज्यां त्यां छापा ॥७॥
कुगुरुधर्म कुदेव ममता, वंशपरंपरनी ममता;
ममतामां मुंझेली दुनिया, ममताना त्यागे समता. ॥ ८ ॥
युद्ध भयंकर ममता योगे, सगपण सहु ममता योगे;
ममतानो मोटो छे दरियो, ममता छे कुमति रोगे. ॥ ९ ॥
आशा तृष्णा ममता त्यागी, समताथी सन्तो जागे;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर प्रगटे मनडुं वैराग्ये. ॥ १० ॥

परमबोध.

देव गुरुनी श्रद्धा पत्री, भव्यजनो प्रेमे राखे;
शुभश्रद्धाना धारक जीवो, अनुभवामृतरस चाखे. ॥ १ ॥
श्रद्धाथी संयम प्रगटे छे, भव्यपणुं श्रद्धा योगे;
श्रद्धाथी भक्ति प्रगटे छे, सत्य ज्ञान श्रद्धायोगे. ॥ २ ॥
षट् स्थानकनुं ज्ञान यथार्थी, शुभश्रद्धा समकित प्रगटे;
जड चेतननो भेद पडे छे, अनन्त मिथ्यात्व विघटे. ॥ ३ ॥
जीवमां जीवपणुं भासे ने, अजीवमां जडता भासे;
जडनो कर्ता नहि पण साक्षी, अजडपणुं त्यारे भासे. ॥ ४ ॥
भूत कर्मनो कर्ता चेतन, वर्तमान तेनो भोक्ता,
भोक्ता साक्षिन्व समभावे,नवीन कर्मनो नहि योक्ता. ॥ ५ ॥
भव कर्म जे रागद्वेष छे, तेनी उपशमता होवे;

द्रव्य कर्म बांधे नहि त्यारे, पोताने पोते जोवे. ॥
गुण स्थानक अभ्यास करतां, चरण मोहनी उपशांति;
क्षयोपशम पण मोहतणो छे,क्षायिक भावे सुखशान्ति. ॥ ७
मूल थकी सहु मोह विनाशे. क्षपकश्रेणिए जीव चढी;
अनन्त दर्शन ज्ञान प्रकाशे, घाती कर्मनी साथ लडी. ॥ ८
केवलज्ञान प्रगटयुं पहेलुं, समयांतर केवल दर्शन;
श्री जिनभद्रगणिनी वाणी, क्रमवादी गणितुं स्पर्शन. ॥ ९ ॥
अक्रमवादी एक समयमां, बे उपयोगोने भाखे;
युगपत् आवरण नाश यथार्थी,अनुभवी रस तो चाखे.॥ १० ॥
ज्ञानथकी दर्शन नहि जुदुं, इद्ध कहे क्षायिक भावे;
त्रण पक्ष सिद्धांते भान्या, ज्ञानी समजी सुख पावे. ॥ ११ ॥
चार अघातिकर्म हणीने, सिद्ध बुद्ध चेतन थावे;
बुद्धिसागर ज्ञान दिवाकर. अनन्त शाश्वत सुख पावे. ॥१२॥

उत्पादव्ययध्रुवता बोध.

अनंतगुण पर्याय अन्विता, चेतन मांहि नित्य रही;
आत्मस्वभावे शुद्ध रमणता, परमांहि केम जाय कही. ॥ १ ॥
अस्तिता निज गुणनी परमां, नास्तिपणे जाणो भव्यो;
आविर्भावे अस्तिपणाना, सद्गुण नीत्ननवा भव्यो. ॥ २ ॥
णकालमां अस्तिभाव ने, सहुमां सत्ताए सरखो;
नुभव ज्ञाने सर्व जणाशे, साचु पोतानु परखो. ॥ ३ ॥
स्तिभावथी षट् द्रव्यो सत्र उपादेय चेतन जाणो;
स्तिपणे निजगुणमां रमतां, तत्त्व रूप मनमां आणो ॥ ४ ॥

वस्तुधर्ममां अनंत सुख छे, वस्तुधर्मनी बलिहारी;
वस्तुधर्मनी प्राप्ति करवी, कर्माष्टक वेगे वारी. ॥ ५ ॥
वस्तुधर्म स्याद्वाददृष्टिथी, जाणे ते शिवसुख पामे;
अनन्त शक्ति चेतननी छे, जाणे ते पुद्गल वामे. ॥ ६ ॥
अनन्त शक्ति धाम जीव छे, परमभाव ग्राहक पोते;
पोतानामां गुण पर्यवता, वांचे तुं शोधने गोते. ॥ ७ ॥
ज्ञानचक्षुथी जाणो देखो, चिदानन्द चेतन देवा;
उत्पत्ति स्थिति व्यय भोगी, शुद्ध रमणताथी सेवा. ॥ ८ ॥
अनेकान्त दृष्टिथी दर्शन, परमप्रभुनां जे करशे;
बुद्धिसागर धर्मध्यानथी, चेतन भवजलधि तरशे. ॥ ९ ॥

भेदज्ञान.

जड चेतननी भिन्नता, प्रगटे समकित सार;
परपरिणमता तब टळे, सम्यग्ज्ञान निर्धार. ॥ १ ॥
अन्तर्मुख्योपयोगता, चेतनधर्म कथाय;
परमप्रभुता संपजे, भेदभाव दूर जाय. ॥ २ ॥
बाह्यदशा व्यवहारथी, वर्ते चेतन भिन्न;
अनुभव अमृतपानमां, रहे सदा लयलीन. ॥ ३ ॥
अनुभव अमृत स्वादनां, पडे न परमां चेन;
अनुभव ल्हेरि लागतां, प्रगटे मनमां चेन. ॥ ४ ॥
अनन्तगुण पर्यायनो, वर्ते षट उपयोग;
आत्मस्वभावे जागीने, भोगवतो शिव भोग. ॥ ५ ॥
अन्तर्मुखोपयोगथी, सिद्धथा जीव अनन्त;
सिद्धदशा ते मार्गथी, प्रगटे छे भगवन्त. ॥ ६ ॥

पुष्ट निमित्तासेवथी, उपादाननी सिद्धि;
उपादान आसेवना, प्रगटे अनन्त ऋद्धि. ॥ ७ ॥
उपादाननी योग्यता, प्रगटे शुद्ध स्वभाव;
शुद्धभाव चारित्र छे, भवजलधिमां नाव. ॥ ८ ॥
अनन्त अक्षय सुखमयी, निर्मल सिद्ध समान;
बुद्धिसागर पामीए, अनन्तगुण भगवान्. ॥ ९ ॥

चिदानन्द.

चिदानन्द निर्मल प्रभु, गुणपर्यायाधार;
छतिपर्याय अनंतमय, ज्ञानथकी निर्धार. ॥ १ ॥
सामर्थ्यपर्याय छे, व्यय उत्पत्ति स्वरूप;
द्रव्यार्थिकथी ध्रुवता, शुद्धभाव निजरूप. ॥ २ ॥
द्विविधनय दृष्टि करी, ध्यावो चिन्मय देव;
शुद्धनय निज थापना, करवी निजपद सेव. ॥ ३ ॥
चतुर्निक्षेपे ओळखी, निर्मल सहजानन्द;
ध्यावा ध्येय स्वरूपमां, वर्ते नासे फन्द. ॥ ४ ॥
अचल अमल निर्भय प्रभु, पूजक पूज्य स्वरूप;
असंख्य प्रदेशी सेववां, नासे भवभय भूप. ॥ ५ ॥
शुद्ध चेतना सेवना, सत्य सनातन धर्म;
पादान सन्मुख थतां, नासे सघळां कर्म. ॥ ६ ॥
हिर. रमणता भ्रष्ट टळे, झळके चेतन ज्योत.
शुद्ध समाधिमां, प्रगटे सत्य उद्योत ॥ ७ ॥
चक्षु प्रकाशतां, लोकालोक जणाय;
न ऋद्धि पामीने, पूर्णानन्द कथाय. ८ ॥

द्रव्यभाव बे भेदथी, कारण कार्य स्वरूप;
बुद्धिसागर सिद्धमां, वर्ते रूपारूप. ॥ ९ ॥

माध्यस्थभाव.

माध्यस्थ अवलंबीने, करीए तत्त्व विचार;
सत्यासत्य विचारीए, लहीए भवजलपार. ॥ १ ॥
पक्षपातने परिहरी, दृष्टिराग करी दूर;
ज्ञाने सत्य विचारीए, होवे सुख भरपूर. ॥ २ ॥
अनेकान्त सहु वस्तु छे, अनेकान्त परमार्थ;
गुरुगमथी अवधारीए, लहीए सद्गुण सार्थ. ॥ ३ ॥
दर्शन ज्ञान चरण थकी, होवे शाश्वत शर्म;
अशुद्ध परिणति झट टळे, रहे न किंचित् कर्म. ॥ ४ ॥
परंपरागम सेवीए, धर्म हेतु व्यवहार;
निश्चय आत्मस्वरूपमां, रहेतां शर्म अपार. ॥ ५ ॥
असंख्य योग छे मुक्तिना, करो न मिथ्यावाद;
सापेक्षाए हेतुओ, जाणे प्रगटे स्वाद. ॥ ६ ॥
उपादानथी साधीए, उपादेय निज धर्म;
साध्य दृष्टि वर्तन थकी, नासे सघळां कर्म. ॥ ७ ॥
आत्मसाध्य करणी भली, रंगातुं त्यां सत्य;
बुद्धिसागर भावथी, माध्यस्थता निज कृत्य. ॥ ८ ॥

परमब्रह्मस्वरूप.

मन चञ्चलता वारीने, थइए अन्तर स्थिर;
स्थिरोपयोग ध्यानमां, थइए जग महावीर. ॥ १ ॥

आत्म लक्ष्य एक साध्य छे, साधन सिद्धि कराय;
गुरुगम साधन साधतां, चिद्घन चेतनराय. ॥ २ ॥
आत्मशक्तिने ध्यावतां, अनन्त प्रगटे सुख;
आत्मतत्त्वना ध्यानथी, नासे अनन्त दुःख. ॥ ३ ॥
अनन्त सुख गुण स्वादतां, अजर अमर पद थाय;
परम प्रभुता सम्पजे, जन्ममरण दुर जाय. ॥ ४ ॥
बाह्यभावथी दूर रही, ध्यावो अन्तर्देव;
त्रिकरणयोगे आत्मनी, प्रेमे कीजे सेव. ॥ ५ ॥
ध्याता ध्येय स्वरूपमां, ध्याने छे लयलीन;
अन्तरमां लयलीनतो, अनन्त सुखथी पीन. ॥ ६ ॥
शरण शरणने ध्येय छे, चेतन प्रभु सदाय;
षट्कारक निजरूपमां, समये समये समाय. ॥ ७ ॥
धूम धाम तजी बाह्यनी, सेवो शुद्ध स्वभाव;
स्थिरतायोगे संपजे, अनन्त ऋद्धि सुदाव. ॥ ८ ॥
जाणो ध्यावो शुद्ध घन, पुरुषोत्तम भगवान्;
बुद्धिसागर सेवतां, परम प्रभु गुणवान्. ॥ ९ ॥

परमब्रह्म जागृति स्वाध्याय.

जाग जाग अरे जीवडा, झट निद्रा त्यागी;
बाह्यदशामां शुं पोढियो, जोजे घटमां जागी. जाग० ॥१॥
बाह्य भावमां ऊंघतां, मोह वैरी लूंटे;
अज्ञान खाडीमां पाडीने, निद्रा गफलती कूटे. जाग० ॥२॥
निद्रामां सुख नहि कदी, तज आलस त्यागी;
अनुभव भानु देखी ले, शुद्ध गुणना रागी. जाग० ॥३॥

आत्मस्वभावे जागजे, दुनियाने विसारी;
निद्रा तन्द्रा परिहरी, कर तुं निजगुण धारी. जाग० ॥४॥
दुनिया दशामां जे जागती, बोले खावे ने पीवे;
योगी दशामां ते ऊंघतो. आत्म जागृति जीवे. जाग० ॥५॥
अनन्त शक्ति प्रकाशतो, ज्यारे चेतन जागे;
मिथ्या परिणति बापडी, त्यारे दूरे भागे. जाग० ॥६॥
छति पर्याय अनन्त छे, निजगुणना सदाय;
सामर्थ्य पर्यायनी, अनन्तता कथाय. जाग० ॥७॥
परमानन्दनी ल्हेरियो, भोगवतां विलासी;
बुद्धिसागर सेवना, सिद्ध बुद्ध प्रकाशी; जाग० ॥८॥

संखेश्वर पार्श्वनाथ स्तवन.

संखेश्वर पार्श्वनाथजी, विघ्न वृन्द निवारे;
धरणेन्द्र पद्मावती, वंछित सहु सारे. संखेश्वर० ॥१॥
अश्वसेन कुल दिनमणि, वामानन्दन प्यारा;
क्षायिक नव लब्धि धणी, सिद्ध बुद्धावतारा. संखे० ॥२॥
अजरामर अरिहंत छो, विश्वानंद विलासी;
अजरामर निर्मल प्रभु, शुद्ध तत्त्व प्रकाशी. संखे० ॥ ३ ॥
उत्पत्ति व्यय ध्रुवता, समये समये भोगी;
सादि अनंतु पद वर्यु, क्षायिक गुण योगी. संखे० ॥ ४ ॥
पुरुषोत्तम सर्वज्ञ छो, शुद्ध चैतन्य धारी;
अष्ट सिद्धि सुख ऋद्धिनो, दाता जयकारी. संखे० ॥ ५ ॥
चिंतामणि तुम मंत्रथी, पामी मंगल माला;
बुद्धिसागर पूजतां, लीला ल्हेर विशाला. संखे० ॥ ६ ॥

धन्य दीवस.

धन्य दीवस क्षण धन्य छे, प्रगट्यो अपूर्व आनन्दरे;
अनुभव अमृत पानथी, टळ्यो विषयनो फन्दरे. धन्य० ॥ १ ॥
आत्मतत्त्व उद्योतथी, अज्ञान दूर टळ्युंरे;
अनुभव श्रुत वधती दशा, पूर्णानन्द पद ध्यायुंरे. धन्य० ॥ २ ॥
अजरामर निर्मल प्रभु, परम समाधिमां दीठारे;
वचनातीत अखंड अज, चिदानन्द रस मीठारे. धन्य. ॥ ३ ॥
स्वयं देख्यो जाणीयो, स्वयं रूपनो दृष्टारे;
षट्कारक स्वामी सदा, आविर्भावनो स्रष्टारे. धन्य० ॥ ४ ॥
परम प्रभुता पारखी, प्रगटी शान्ति अपूर्वरे;
वीर्योल्लासनी वृद्धिथी, विणस्यो मिथ्या गर्वरे. धन्य० ॥ ५ ॥
साक्षित्व परनुं रह्युं, नहि परकर्त्ता भोक्तारे;
ज्ञानादिक त्रण रत्नमो, अन्तर्दृष्टिथी जोक्तारे. धन्य० ॥ ६ ॥
अन्तर्मुख वृत्ति वळी, साची शान्ति प्रकाशीरे;
पुद्गलथी मम उठीयो. स्थिरता घटमां वासीरे. धन्य० ॥ ७ ॥
निश्चय चेतन रामनो. सम्यग ज्ञाने कीधोरे;
भिन्न करी परद्रव्यथी. चेतन ज्ञानमां लीधोरे. धन्य० ॥ ८ ॥
परम समाधि स्वरूपमां. वेदनी वेदीने रहीशुंरे.
योग्यजनोनां आगळे. तत्त्वनी वातो करीशुंरे. धन्य० ॥ ९ ॥
श्रुत वाणी अवलंबीने आतम अनुभव पावीरे
बुद्धिसागर शान्तिमां परम प्रभु परखावीरे धन्य० ॥ १० ॥

मन्त्र महिमा.

शान्ति जप मन्त्रजन. परम करुणा नाथ;
[illegible] मिटाय करे सनाथ.

संजमजोगे पारखे, कोइक वीरलो भव्य;
दोषरहितनी देशना, कहे न सत्य सुभव्य. ॥ २ ॥
गुणग्राहक दृष्टि घणी, सत्यमनो वैराग;
अवनी दृष्टि परिणमे, दोषो सर्वे अभाग. ॥ ३ ॥
रागे सामा स्वांगमां, पाळे पंचाचार.
पंच महाव्रत पाळता, साधु सन्त सुधार. ॥ ४ ॥
पंच महाव्रत पाळतां, लागे जे अतिचार;
प्रतिक्रमणना योगथी, टाळे ते निर्धार. ॥ ५ ॥
द्रव्यभाव बे भेदथी, प्रतिक्रमण करनार;
अन्तर त्यागी मुनि, भवजलधि तरनार. ॥ ६ ॥
आत्मरमणता आदरे, सन्त मुनि गीतार्थ.
निश्चयने व्यवहारथी, पाळे जे परमार्थ. ॥ ७ ॥
अनुभव अमृत स्वादता, सन्त मुनिवर देव;
शुभ ध्यानना योगथी, करीए वंद सेव. ॥ ८ ॥
ऋद्धिसिद्धिने परिहरी, आत्मज्ञान मह लीन,
बुद्ध्यब्धि श्री सद्गुरु, सेवा सुगुण गुण पीन. ॥ ९ ॥

दर्शनपदनी पूजा.

[illegible]

[illegible],
[illegible],
[illegible]. ॥ १ ॥
[illegible],
[illegible],

गुणी साथे राखो मैत्री भावनाजो. ॥ २ ॥

सर्व आतमा निर्मल सिद्ध समानजो,
सत्तायी कोनो नहि भेद निदानजो;
मदिरापानी पेठे दोष न कीजनोजो. ॥ ३ ॥

दोषदृष्टिथी दोष न देखो भव्यजो.
सद्गुणुं सारं ग्रहजो शुभ कर्तव्यजो:
मननी निर्मलतानी कुंची मल छे जो. ॥ ४ ॥

दुर्जननुं पण बुरु न ग्रहजो भेदजो.
समताभावे आद्य मानो सिद्धजो:
साथ अज्ञाननां पण समभावे रहीजे. ॥ ५ ॥

परम दयानां सर्व धर्म अवतारजो.
निश्चय हृदयथी वर्णो नर ने नारजो:
पोषनार्थी आत्मोन्नतिनी साधना जो. ॥ ६ ॥

आतम ते परमातम साचो देवजो.
मैत्री करतो थ दो मैत्री मेवजो.
आत्मोन्नतिनां सर्व न देना सारुं जो. ॥ ७ ॥

निंदा विकथा टाळो सर्व निवारीजे.
सद्गुण दृष्टि आत्मने सारीजे:
पोषाना सब सर्व टाळीने, देखीजे. ॥ ८ ॥

आत्म दृष्टि सारी [illegible] अन्तरंगीजे.
[illegible] दृष्टि [illegible] रहे [illegible].
बुद्धिसागर [illegible] जो. ॥ ९ ॥

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ १ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ २ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ३ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ४ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ५ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ६ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ७ ॥

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] १
[illegible]
[illegible]
[illegible] २
[illegible]
[illegible]
[illegible] ३
[illegible]
[illegible]
[illegible] ४
[illegible]
[illegible]
[illegible] ५
[illegible]
[illegible]
[illegible] ६
[illegible]
[illegible]
[illegible] ७
[illegible]
[illegible]
[illegible] ८

ધર્મ શિક્ષા.

[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ૧ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ૨ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ૩ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ૪ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ૫ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ૬ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ૭ ॥

व्यवहार धर्मशिक्षा.

कदी न करशो कोइनी साथे क्लेशजो,
उद्धतपणानो कदी न धरशो वेषजो;
पाटी चुगली परनी कदी न पीसीशजो. ॥ १ ॥

कदी न करवुं कोइनुं अपमानजो,
दृष्टा टाळी त्याग करो गुणवाणजो;
टाळीमांथी त्यांथी मगट आणशोजो. ॥ २ ॥

आर्त ध्यानने रौद्र ध्यानना त्यागजो,
धर्म ध्यानने शुक्ल ध्यानथी रागजो;
संवर भावे जीवन सफळुं गाळीएजो. ॥ ३ ॥

परने पीडा नहि मारो मन भारजो,
परनी दाय न लेशो समर्जा मारजो,
सारा भावे सारु धासे आत्मनुंजो. ॥ ४ ॥

दुःख पडे पण हिमत कदी न हारशो,
समता धारी आत्मने दृढ तारोजो;
ज्ञान ध्यानने वैराग्ये भवजळ तरोजो. ॥ ५ ॥

शुभ परिणामे पुण्य बंध बंधायजो,
[illegible]

[illegible]

मेने लागे जगत् कुटुंब समानजो,
सरखुं भासे मान अने अपमानजो;
समभावे वर्ते ते शिवसुख पामताजो. ॥ ९ ॥
उच जीवन करशो अंतरनुं भव्यजो,
वस्तु धर्मनी प्राप्ति ते कर्तव्यजो;
बुद्धिसागर मंगलमाळा पामीएजो. ॥ १० ॥

नीतिशिक्षा.

वदो विचारी वाणी हितकर सत्यजो,
प्राण पडे पण वदो न वाणी असत्यजो;
सत्य धर्म नहि अवर धर्म जगमां खरेजो. ॥ १ ॥
सत्य वचन वदवाथी मुखडुं शोभेजो,
सत्य तेजथी सूर्य मेरु बहु थोभेजो,
सत्य प्रतापे जलधि मर्यादा रहीजो. ॥ २ ॥
सत्य बोलवाथी रहे बहु विश्वासजो,
सत्य वचनथी आशातिकनो नाशजो,
सत्य वडे वर्ती कीर्ति जगमां घणीजो. ॥ ३ ॥
सत्य बोलवी देवो सारे सेवजो,
अनन्त महिमा सत्य वांछ सुख सेवजो
सत्य वडे मेरे नहि भय भवदवनोजो. ॥ ४ ॥
गर्वादिकथी वचन असत्य वदायजो,
अज्ञाने पण कूड बहु बोलायजो;
दोष निवारी सत्य वचन वदीए सदाजो. ॥ ५ ॥
कुडा मनना मनुष्य नहि विश्वासजो;

सत्य वचनथी मिथ्याभर्म विनाशजो;
साचुं बोले धन्य धन्य ते नर सदाजो. ॥ ६ ॥
साचुं बोले तेना देवो दासजो,
सत्यवादीनो राखे सहु विश्वासजो;
सत्यवादीनी बलिहारी जगमां खरीजो. ॥ ७ ॥
सत्य बोलथी मुक्त थाशे निर्धारजो,
मुक्त्या त्यांथी फेर गणो नर नारजो;
धैर्य धरीने सत्यवचन वदवुं सदाजो. ॥ ८ ॥
द्रव्य क्षेत्र ने काल भावथी सत्यजो,
सापेक्षाए सात नयोथी सत्यजो;
बुद्धिसागर सत्यवचन महिमा घणोजो. ॥ ९ ॥

श्रद्धामहत्ता.

श्रद्धाथी जीवन छे साचुं, श्रद्धा वण जीवन काचुं;
श्रद्धा वण लुखी छे भक्ति. श्रद्धा वण ज्ञानज काचुं. ॥१॥
श्रद्धा वण सत् क्रिया फले नहि, श्रद्धा वण नहि मंत्र फले;
श्रद्धा वण सद्गुरु न रीझे. श्रद्धा वण विद्या न मले. ॥२॥
श्रद्धा वण छे नर्क नरक सम. श्रद्धा वण ज्यां त्यां भटके,
श्रद्धाथी सिद्धि छे सहुनी. श्रद्धा वण अधवच लटके. ॥३॥
श्रद्धा वण वाणी छे लुखी. श्रद्धा वण जीवन बगडे;
करो क्रतको पण श्रद्धा वण. सत्य नवी नहि सूझ पडे. ॥४॥
श्रद्धाथी आत्म शुद्धि छे. श्रद्धाथी विद्या आवे;
श्रद्धाथी सह दुःख टळे छे. श्रद्धाथी सुखडां आवे. ॥५॥
श्रद्धाथी तरवे छे उत्तम. श्रद्धाथी अर्हन् साचा.

आत्मज्ञान महत्ता.

आत्मा चेतन मेरो शाश्वत, अनन्तगुण पर्यायाधार;
अनंतज्ञानने अनंत दर्शन, अनन्त चारित्र धरनार. ॥ १ ॥
सम्यक्त्वादि गुणनुं लक्षण, लक्षण लक्षणादि पर्याय;
द्रव्यार्थिक नयथी छे ध्रुवता, पर्यायार्थिक अनित्यतार. ॥ २ ॥
षट् गुणहानि वृद्धि थाती, प्रति समये पर्याय थाय;
अगुरुलघु पर्याय वर्ते, अनुभवथी समजो निर्धार. ॥ ३ ॥
एवी पर्याय नहीं छे जुदा, अनाद्यनंत स्थिति धार;
सामान्ये पर्याय अनंता, उत्पत्तिव्यय थाय धार. ॥ ४ ॥
छति पर्याय नहीं एम जाण, सामर्थ्य पर्याय अनंत;
समय समयमें अनंतगुणनुं, वर्तन न पर्याय करंत. ॥ ५ ॥
आतम अनातम सापेक्षी, नास्तिक नास्तित्वनुं वर्णन;
वस्तु आप न नास्तिक भावमां, नास्तिक आश्रय गुण भगवान. ॥ ६ ॥
आत्म स्वरूप जड जाणी, जेहने मनने दुःखथी भाग,
[illegible] ॥ ७ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ८ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ९ ॥

[illegible]

[illegible]
[illegible] ॥ १ ॥
[illegible]

मोज मझामां शुं हुं राचुं, जरा सार पण तेमां नहीं. ॥ २ ॥
शा माटे हुं ज्यां त्यां दोडुं, स्थिरता तेथी नहि जरा;
शा माटे हुं इच्छा राखुं, इच्छाना उंडा छे घरा. ॥ ३ ॥
फरगरखुं पण शाने माटे, हाजीहा पण शामाटे;
दुनियादारी सहु विसारी, जावुं मारे शिववाटे. ॥ ४ ॥
म्हारु त्हारु करवुं शायी, स्वप्नसमी दुनियादारी;
आंख मींचाए कोइ न साथे, दुनियानी वस्तु न्यारी. ॥ ५ ॥
वस्तु धर्मते मारो साचो, रंगायो तेमां राची;
रत्नत्रयिनी ऋद्धि म्हारी, दुनियानी ऋद्धि काची. ॥ ६ ॥
आत्म धर्मनुं ध्यान धर्यायी, आनंदना उभरा प्रगटया;
भेद ज्ञानथी खेद टल्यो सहु, विषय विष वेगो विघटया.॥७॥
अन्तरमां उपयोग धरीने, अलख समाधिने वरशुं;
बुद्धिसागर शाश्वत सुखडां, पोतानां पोते वरशुं. ॥ ८ ॥

श्री महावीर स्तवनम्.

तारहो तार महावीर जगदिनमणि,
भक्तने एक शरणुं तमारु;
अकल निर्भय प्रभु शुद्ध स्वामी विभु,
शरणथी शुद्ध व्यक्ति समारु. तारहो० ॥ १ ॥
नित्य निरंजन धर्म स्याद्वादमय,
शुद्ध व्यक्ति असंख्यप्रदेशी;
ज्ञानथी जाणता दर्शने देखता,
शुद्ध पर्यायमय ने अन्हेशी. तारहो० ॥ २ ॥
छद्मिपणे केवलज्ञानना पर्यवा.

समयमां जाणता ते अनंता;
तेथी पण जाणता अनंत सामर्थ्यना,
ज्ञानने ज्ञेयरूपे सुहंता. ताहरो० ॥ ३ ॥
परम इश्वर सदा ऋद्धि क्षायिक धणी,
पौद्गलिक भावथी देव न्यारो;
शर्म अनंतनो भोग तुं भोगवे,
पूज्य तुं प्राणथी मुज प्यारो. ताहरो० ॥ ४ ॥
द्रव्यने भावथी शरण छे ताहरुं,
शुद्ध उपयोगमां तुं प्रभासे;
बुद्धिसागर प्रभो तारको बापजी,
ध्यानना योगमां देव पासे. ताहरो० ॥ ५ ॥

संखेश्वर पार्श्वनाथ स्तवनम्.

पार्श्व संखेश्वरा जगतमां जयकरा,
ज्ञानने ज्ञेयरूपे सुहाया;
सर्व जड वस्तुथी भिन्न तुं छे प्रभु;
ज्ञाति भाति नहि लिंग काया. पार्श्व० ॥ १ ॥
शक्ति अनंत आधार तुं देव छे;
एक समये सकलगुण भोगी,
लब्धि क्षायिक नव सायनंतिपणे;
शुद्ध रत्नत्रयि गुण योगी. पार्श्व० ॥ २ ॥
शुद्ध शक्तिमयी अक्षर अरिहंतनुं;
देवनो देव तुं धर्म धोरी,
भवच्छ निर्भेद विभु व्याप्यने व्यापक;

शुद्ध उपयोगमां तुं वस्योरी. पार्श्व० ॥ ३ ॥
तारजो नाथजी बिरुद निज राखशो;
शुद्ध व्यक्तिव पणे शीघ्र थापो,
बुद्धिसागर प्रभु शुद्ध उपयोगमां;
धर्म स्याद्वादमय शीघ्र आपो. पार्श्व० ॥ ४ ॥

अवळी दृष्टि.

अवळी दृष्टिना बहु फेरा, अन्तरमांहि अंधेरा;
अवळी दृष्टि झेर समी छे, पुनः पुनः भवना फेरा. ॥ १ ॥
करे कुतर्कों पक्ष थापवा, करे धर्म ताणंताणा;
दोष दृष्टिथी दोषो खोळे, पाळे नहि जिनवर आणा. ॥ २ ॥
ज्यां त्यां अवगुण नजरे आवे, अवळी दृष्टि जगकाळी;
अवळी दृष्टि धर्म हणे छे, सन्तमनो देशो टाळी. ॥ ३ ॥
अवळी दृष्टि दुःखनी दृष्टि. आरिसमा अवळी दृष्टि;
अवळी दृष्टि अंधसमी छे, देखे नहि सद्गुण दृष्टि. ॥ ४ ॥
अवळी दृष्टिना बहु भेदो, शास्त्र थकी समजी लेशो;
अनेकान्तनय धर्म विचारी, भव्यो त्यां राची रेहशो. ॥ ५ ॥
अवळी दृष्टिवाळा जीवो, पोताने साचा माने;
पकडयुं गद्धा पुच्छ न मूके, वर्ते पेहला गुण ठाणे. ॥ ६ ॥
पक्षपातनो त्याग करीने, जिन आणा हेने समजो;
अवळी दृष्टि छूट अळपाशे. गुरु गमने साधे लेशो. ॥ ७ ॥
मदुथी परनुं कृत्य मजानुं. अवळी दृष्टि परिहरवी:
मंथन गुरुना सदुपदेशे. साची धर्मदशा वरवी. ॥ ८ ॥

छठ्ठी दृष्टि त्यागी भावो, दृष्टिरागने दूर करी;
बुद्धिसागर वीर जिनेश्वर, गुण परंपर चित्त धरी. ॥ ९ ॥

सातमी दृष्टि.

सातमी दृष्टि ध्यान सुहावे, परम समता मन पाळे;
सातमी दृष्टि योगे समकित, अनेक दोषोने टाळे. ॥ १ ॥
सात नयोनी साथ नचावा, जाने छे सातमी दृष्टि.
सम्य ध्याने ध्यान प्रौढ छे, सद्गुण मेघनी वृष्टि. ॥ २ ॥
सातमी दृष्टि संयम पाळे, सातमी दृष्टि गुण खाणी;
समरसमांने सातमी दृष्टि, भाखे जिनवरनी वाणी. ॥ ३ ॥
सदा ध्याने मग्न थवान मन, सातमी दृष्टिना योगे;
परमातमनो ध्यान करवानी; सातमी दृष्टि गुण भोगे. ॥ ४ ॥
जिन वाणीना मनन करीने, जाणे सौ सातमी दृष्टि;
सद्गुरु मुनिनी निश्रामांने, वर्षे अनेक गुण वृष्टि. ॥ ५ ॥
जिन आगमनुं मेदन करतो, सातमी दृष्टि सह सारे;
सर्वदर्शन सरवर कंज विचारे, दिव्या दृष्टि सह विचारे. ॥ ६ ॥
मतांतरनु सत्यपणुं छे, सातमी दृष्टि अवतारी,
अनुभवामृत जेव थावे, आवे तेनी बलिहारी. ॥ ७ ॥
उत्तम श्रेणी ऊंच चढीने, सातमी दृष्टि जिन थावे,
परम ब्रह्मनां ब्रह्म अर्थने, सह पामीने जीव मावे. ॥ ८ ॥
अष्ट भावी जेह सुरनी, त्यारी सह अध्यात्म करो;
अनुभव संपत्तु अनी सातमी दृष्टि जीव धरो. ॥ ९ ॥
गुरु अवलंबन ध्यानभरीने, आत्मस्वरूप अवलंबी जावे,
बुद्धिसागर ध्यान दृष्टिए, आतम वाते वरे. ॥ १० ॥

पूर्णानन्द.

पूर्णानन्द स्वरूपी चेतन, पूर्णानन्दतणो भोक्ता;
असंख्यप्रदेशी शक्ति अनन्ति, शुद्ध धर्म निजगुण पोक्ता. ॥१॥
पर पुद्गलमां कदी न सुखडां, जडथी शी होवे शान्ति;
पूर्णानन्द पणुं अन्तरमां, जाणे नासे सहु भ्रान्ति. ॥ २ ॥
विषयानन्दपणुं नासे तो, चिदानन्द श्रद्धा थावे;
चिदानन्दनी श्रद्धा थातां, वळेश मनडुं अभ्यासे. ॥ ३ ॥
अभ्यासे मनडुं वाळ्याथी, विषय वासना दूरथशे;
स्थिरता थातां चिदानन्दनी, पूर्ण खुमारी चित्त वसे. ॥ ४ ॥
देहे वसियो गुणगण रसियो, जाणे ते तेने पावे;
चेतनता निज घरमां आवे, पूर्णानन्दपणुं भावे. ॥ ५ ॥
शाने माटे बाह्य भटकवुं, अन्तरमां आनन्द खरे;
कर्मावरणो दूरे थातां, चेतन पूर्णानन्द वरे. ॥ ६ ॥
पूर्णानन्द प्रगटतो जेथी, तेने अवलंबो प्रेमे;
सर्व जीवपर मातृभावना, सर्व जीवन गाळो रहेमे. ॥ ७ ॥
रागद्वेषना हेतु त्यागी, आत्म तत्त्वमांहि ठवरो;
जिनाज्ञाए धर्म विचारी, भव पाथोधि भव्य तरो. ॥ ८ ॥
पूर्णानन्दपणुं अन्तरमां, वीर जिनेश्वरनी वाणी;
बुद्धिसागर पूर्णानन्दी, चेतन अनन्त गुणखाणी. ॥ ९ ॥

गच्चवानुं स्थान कयुं.

हमा हर्मीयां हुं हु गच्चुं. जग नहि त्यां चेन पडे;
गाडी घोडामां हुं गच्चु. शोधंना नहि सुख जडे. ॥ १ ॥
मारामारीमां हुं राच्चु. सुख नहि तलभार अरे;

गन्धाभन्धामां शुं राचुं, नहीं सुख तलभार खरे. ॥ २ ॥
पर पुद्गलमां शुं हुं राचुं, जडमां सुख नहि दीठुं;
कुटुंबमांहि शुं हुं राचुं, क्षणिक होवे शुं मीठुं. ॥ ३ ॥
निद्रामांहि शुं हुं राचुं, मायुं नहि जेथी जोने;
शुं राचुं हुं नाटकमांहि, नाटकीया बीजे गोने. ॥ ४ ॥
सगां संबंधीयां शुं राचुं, अंते जुदां थानारां;
शुभाशुभकल्पना समजुनिया, जुदां सर्वे जानारां. ॥ ५ ॥
शुं हुं राचुं राज्य ऋद्धिमां, अंते तेनुं नष्टपणुं;
शुं हुं राचुं मित्र मोज्यमां, तेनुं पण छे अन्यपणुं. ॥ ६ ॥
मोजमजामां शुं हुं राचुं, मोजमजा अंते गोरी;
शुं हुं राचुं वस्त्र वेषमां, सुखनी आशा त्यां छोडी. ॥ ७ ॥
शुं हुं राचुं रागरंगमां, रागरंग जुठी माया;
शुं हुं राचुं शरीरमांहि, पाणीमांना पडछाया. ॥ ८ ॥
मरवी आत्म धर्म न मळशे, भाखे छे जिनवरवाणी;
आत्ममांहि धर्म सदा छे, श्रद्धा तेनी मन आणी. ॥ ९ ॥
सदाय राचुं आत्ममांहि, आत्मामां सुखकारी;
बुद्धिसागर आत्म निरंजन, राचो तेमां नरनारी. ॥ १० ॥

अनुभव वातों.

अनुभव वातों भरवी छे, विरला जाणी त्यां रमता;
विना गुरुगम मान मलिया, भ्रमणाथी भवमां भमता. ॥ १ ॥
अनुभववाणी डाह्यां जाणे, गुरुगमतो ज्यां त्यां लागे;
गुरुगम मन वर्णाना कने, पडे न बानी गोटाने, ॥ २ ॥
रम्य भरतनो पार एह छे, जिनवाणी हृदये धारे;

ज्ञानाचार सपाळे योगे, आपतरे परने तारे. ॥ ३ ॥
जैनागमनी गहन शैलीने, जाणे ते समकित ठाणे;
विरत्यादिक गुणग्रहीने, अवळो पन्थ नाहि ताणे. ॥ ४ ॥
अध्यवसाय असंख्य भेदो, गुणठाणे गुणनी राशि;
संयमस्थाने विचारे मनमां, प्रगटे छे इष्ट उदासी. ॥ ५ ॥
अनुभवभानु झळहळतो, त्यां, भासे मिथ्यातमनासे;
द्रव्य गुण पर्याय रमणता, लेश्या निर्मलता वासे. ॥ ६ ॥
ज्ञानयोगथी ध्यानयोगमां, प्रगटे समतामृत प्यारु;
बाह्य अने अन्तरमां ज्यां त्यां, शान्तिमय जीवन सारु.॥ ७ ॥
अपूर्ववीर्ये आत्मध्यानमां, परमब्रह्मध्यानी पोते.
ब्रह्म अरूपी अरूप ध्याने, पोते पोताने गोते. ॥ ८ ॥
एकलीनता उपादानथी, गुणठाणे गुणने पावे;
शुद्ध रमणता स्थिरोपयोगे, चेतन निज घरमां आवे. ॥ ९ ॥
शुक्लध्यानमां श्रुतउपयोगे, चेतन चढतो गुणठाणे;
शुक्लध्याननो बीजो पायो, ध्यातां नव ऋद्धि माणे. ॥१०॥
क्षायिक भावे शुद्ध थइने, समये लोकांते जावे;
बुद्धिसागर तत्त्व विचारे, समजे ते शिवपद पावे. ॥ ११ ॥

मुनिवर गुंहली.

[illegible]

सद्गुरु मुनिवर [illegible] वांदीजे
[illegible]
[illegible]

अन्तर दृष्टिथी आतम अजुवाळेजो,
अतिचारने मतिक्रमणथी टाळेजो;
सुख दुःखमां वैराग्ये समभावे रहेजो. ॥ २ ॥

जिनशासननी शोभा नित्य वधारेजो,
आप तरेने बीजाने वळी तारेजो;
ध्यान दशामां जीवन सघळुं गाळताजो. ॥ ३ ॥

जिनवाणी अनुसारे दे उपदेश जो,
उदये आव्या टाळे रागने द्वेषजो;
शांत दशाथी अनुभवमंदिर म्हालता जो. ॥ ४ ॥

मान करे कोइ मनमां नहि मकलायजो,
जश अपयशमां समभावे मुनिरायजो;
ज्ञान ध्यानथी मनमर्कटने वश करेजो. ॥ ५ ॥

घटते भावे संयम साचुं शोधजो,
दिनप्रतिदिन संयममांहि बोधजो;
निरुपाधिपदयोगे सुख अनुभव लहेजो. ॥ ६ ॥

करे न निन्दा द्वेषथकी तलभारजो,
धर्म करीने सफळ करे अवतारजो;
एवा मुनिवर वंदो उत्तम भावथीजो. ॥ ७ ॥

मुनिवरनी भक्तिथी मीठा मेवाजो,
करवी भावे मुनिगुरुनी सेवाजो;
बुद्धिसागर सद्‌गुरुमुनि आधार छेजो. ॥ ८ ॥

गुंहळी.

मुनिवरनो श्रावकने उपदेश.

श्रीस्थूलिभद्र मुनिवरमांहि शिरदारजो-ए राग.

सद्गुरु मुनिवर श्रावकने उपदेशेजो,
पडो न श्रावक पाप कर्मना क्लेशेजो;
देवगुरुनुं आराधन निशदिन करोजो. ॥ १ ॥
जिनवाणी सांभळशो गुरुनी पास जो.
व्रत नियम पण करवां भावे खास जो;
सिद्धांतो सांभळतां श्रद्धा निर्मली जो. ॥ २ ॥
श्रवण करीने मनमां साचुं राखो जो.
मोह दशाने टाळी सुखडां चाखोजो;
स्वप्नामां पण संसारे सुख नहि जराजो. ॥ ३ ॥
कमळ रहे छे जलमांहि निशदीनजो.
जोशो ते वर्ते छे जलथी भिन्नजो;
संसारे लेपाता नहि श्रावक खराजो. ॥ ४ ॥
श्राद्धविधिमां श्रावकनो अधिकारजो.
धर्मरत्नमां पण तेनो विस्तारजो;
द्वादश व्रतने धारे श्रावक सम[illegible]. ॥ ५ ॥
मात [illegible] वापरवो निज वित्तजो
[illegible]
[illegible] ॥ ६ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ७ ॥

साधर्मीने देखी हर्षित थायजो,
धर्म बंधुने करतो भावे सहायजो;
अपूर्व अवसर जैन धर्म पाम्यो गणेजो. ॥ ८ ॥
मुनिवर थावा इच्छा दील हमेशजो,
मुनि थइने विचरीश देश विदेशजो;
एवा भाव प्रगटवाथी श्रावक खरोजो. ॥ ९ ॥
पाळो श्रावकना उत्तम आचारजो,
सफल करीने मानव भव सुखकारजो;
बुद्धिसागर उपदेशे मुनिवर गुरुजो. ॥ १० ॥

गुंहळी.

जिनधर्म.

श्री स्थूलिभद्र मुनिवरमां शिरदारजो-ए राग.

मुनिवर उपदेशे छे श्री जिनधर्मजो,
टाळो भव्यो आठ जातनां कर्मजो;
श्रवण करीने सद्दर्शन सुखाश्रयोजो ॥ १ ॥
दया धर्म वर्ते जगमां जयकारजो,
जिन आणाथी पाळो नर ने नारजो;
स्वरूप साचुं समजी जिन आगमथकीजो, ॥ २ ॥
साचुं बोलो निशदिन नर ने नारजो,
साचुं बोले तेनो धन्य अवतारजो;

साचुं बोले वचन सिद्धि थाशे खरी जो. ॥ ३ ॥
करो न चोरी जेथी दुःख अपारजो.
चोरी करतां पापकर्म निर्धारजो;
प्राण पडे पण चोरी कदी न कीजीएजो. ॥ ४ ॥
जननी सरखी देखो परनी नारजो.
व्यभिचारथी नरकगति अवतारजो:
सर्वनारी मैथुन निवारे मुनिवराजो. ॥ ५ ॥
परिग्रह ममता त्यागो नर ने नारजो.
सद्गुणनी दृष्टि धरशो जयकारजो;
राखो सहुनी साथे मैत्री भावनाजो. ॥ ६ ॥
वात वातमां कदी न करीए क्लेसजो.
इच्छारूपथी बनो भव्य हमेशजो:
पापकर्मने टाळो साचा ज्ञानथीजो. ॥ ७ ॥
मुनि गुरुवर देवे छे उपदेशजो.
टाळो भव्यो जन्ममरणना क्लेशजो:
बुद्धिसागर धर्म करतां सुख घणुंजो. ॥ ८ ॥

अपूर्व अवसर गहुंली

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

थयारे करशुं अनेकान्त नय ध्यानजो. अपूर्व. ॥ १ ॥
शुद्ध भावमां रमण करीशुं टेकथी;
षड द्रव्योनुं करशुं उत्तम ज्ञानजो,
अनुभवामृत आस्वादीशुं प्रेमथी;
सरखां गणशुं मान अने अपमानजो. अपूर्व० ॥ २ ॥
पिंडस्थादिक चार ध्यानने धारशुं;
बारभावना भावीशुं निशदीनजो,
स्थिरोपयोगे शुद्ध रमणता आदरी;
ध्यान दशामां थाशुं बहु लयलीनजो. अपूर्व० ॥ ३ ॥
सर्व संगनो त्याग करीशुं ज्ञानथी;
बाह्योपाधि जरा नहि संबंधजो,
शरीर वर्ते तोपण तेथी भिन्नता;
कदी न थशुं मोह भावमां अंधजो. अपूर्व० ॥ ४ ॥
शुद्ध सनातन निर्मल चेतन द्रव्यनो;
क्षायिक भावे करशुं आविर्भावजो,
एकपणुं लीनताने आदरशुं कदी;
ग्रहण करीने औदासीन्य स्वभावजो. अपूर्व० ॥ ५ ॥
प्रति प्रदेशे अनंत शाश्वत सुख छे;
आविर्भाव तेनो करशुं भोगजो,
बुद्धिसागर परम प्रभुता संपजे;
क्षायिक भावे साधो निजगुण योगजो. अपूर्व० ॥ ६ ॥

गुंहळी.

संयमधर्म.

मुनिवर उपदेशे छे संयम धर्मने,
जेथी प्राणी पामे शाश्वत शर्मजो;
परम प्रभुता पामे दुःखडां सहु टळे,
अनंतभवनां बांध्यां नासे कर्मजो. मुनिवर० ॥ १ ॥
बाह्य उपाधि संयमथी दूरे टळे,
द्रव्यभावथी संयम सुखनी खाणजो;
त्रिज्ञानी तीर्थंकर संयमने ग्रहे.
सेवो संयम पामी जिनवर आणजो. मुनिवर० ॥ २ ॥
रंकजनो पण संयमथी सुखिया थया,
थाशे अनंता संयमथी निर्धारजो;
ज्ञान सफलता संयमना सेवनथकी,
पामे प्राणी भवपाथोधि पारजो. मुनिवर० ॥ ३ ॥
अन्तर गुणनी स्थिरता संयम मोटकुं,
इन्द्रादिक पण सेवे मुनिवर पायजो;
द्रव्यादिकथी संयम पाळे मुनिवरा,
संयम सेवे जन्म जरा दुःख जायजो. मुनिवर० ॥ ४ ॥
निश्चयने व्यवहारे संयम साधना,
जिन आगमथी संयमना आचारजो;
संयमपाळे तेने निशदिन वन्दना.
समता योगे मुनि सफल अवतारजो. मुनिवर० ॥ ५ ॥
ज्ञानदशाथी संयमनी आराधना.
समता सरवर झीले मुनिवर हंसजो;

ध्यानभुवनमां शाश्वत सुखने भोगवे,
कर्यां कर्मनो कर्त्ता तपथी ध्वंसजो. मुनिवर० ॥ ६ ॥
त्रिगुप्तिने समिति पंचे परिवर्या,
उत्तम दशाना ध्याता मुनि अणगारजो;
बुद्धिसागर सद्गुरु मुनिने वंदना,
जगमां जेनो थयो सफल अवतारजो. मुनिवर० ॥ ७ ॥

गुंहली.

मुनिनो उपदेश.

मुनिवरना उपदेशे मनडुं वाळीए;
कहेणी जेवी रहेणी राखो मनथको,
श्रुत उपयोगे मुनिनी पासे संपजी,
मानव भवनुं सार्थु ए कर्तव्यजो. मुनिवर० ॥ १ ॥
श्रवण करीने सार ग्रहो सिद्धान्तना;
सद्दर्शनथी सुधरे नक्के नाखजो,
निन्दा विकथा पर्यन्तनो वारीए,
सत्य धर्मना करीए नित्य विचारजो. मुनिवर० ॥ २ ॥
बार भावना भाव्याथी छे उन्नति,
कर्मवर्गणा सर्व थतां नाशजो;
द्वादशके आतम थाने वैराग्य वर्ती.
वसुदेवसूरि छेडो भवनो आवशे. मुनिवर० ॥ ३ ॥

धर्मध्यानना पाया चार विचारीए,
आत्म रमणना शुद्ध चरणना धारजो;
परम महोदय शाश्वत लीला संपजे,
वस्तु धर्मना उपयोगे आधारजो. मुनिवर० ॥ ४ ॥
विषय कषायो मदिरा सरखा जाणीने,
वैराग्ये मन वाळीशुं निर्धारजो;
ज्ञानक्रियामां उद्यम निशदीन राखशुं,
भेद दृष्टिथी त्यागीशुं ममकारजो. मुनिवर० ॥ ५ ॥
नय सापेक्षे जिनवर धर्माराधना,
करशे ते पामे सुख नरने नारजो;
लाख चोराशी परिभ्रमण दूरे टळे,
महामोहनो नासे सर्व विकारजो, मुनिवर० ॥ ६ ॥
उदासीनता राखो आ संसारमां,
धर्म कर्याथी सफळ थशे अवतारजो;
बुद्धिसागर अनुभव लीला पाइए,
सद्गुरुवरने वंदन वारंवारजो. मुनिवर० ॥ ७ ॥

मुनिवर गुंहळी.

अली साहेली-ए राग

मुनिवर वंदो पंच महाव्रत धारी जिन आणाधरा,
गुरु गुण गावो अनुभव अमृत भोगी जगमां जयकरा;
गुरु देश विदेश विहार करे, गुरु तारेने वळी आप तरे.

गुरु प्रवचनमाता चित्त धरे. मुनिवर० ॥ १ ॥
गुरु द्रव्यभाव संयम धारे, महा मोह वेग मनथी वारे;
चाले जिनवाणी अनुसारे. मुनिवर० ॥ २ ॥
गुरु पंचाचारतणा धोरी, गुरु करमां ज्ञान तणी दोरी;
कदी करता नहि परनी चोरी. मुनिवर० ॥ ३ ॥
गुरु उपदेशे मनने शोधे, गुरु वैराग्ये चेतन बोधे;
आगंनां कर्म सहु रोधे. मुनिवर. ॥ ४ ॥
गुरु ध्यान दशाथी घट जागे, रंगाता नहि ललना रागे;
साधे निजलक्ष्मी वैराग्ये. मुनिवर. ॥ ५ ॥
अंतर ऋद्धिना उपयोगी, साधे छे रत्नत्रयि योगी;
परमातम अमृतरस भोगी. मुनिवर० ॥ ६ ॥
गुरु शुद्धोपयोगे नित्य रमे, परभाव दशामां जे न भमे,
जे ज्ञानदशानुं अमण जमे. मुनिवर० ॥ ७ ॥
गुरु भावदयाना छे दाता, ज्ञाता ध्याता ने जगत्राता;
निश्चय दृष्टि निज गुण राता. मुनिवर० ॥ ८ ॥
गुरुवरनो जगमां उपकारी, जे अनेकान्त मतना धारी;
बुद्धिसागर शुभ जयकारी, मुनिवर० ॥ ९ ॥

मुनिवर्य गुंहली.

[illegible]

मुनिवर वैरागी त्यागी जगमां जयकारीजे
[illegible] ब्रह्मदशाना भोगी मुनिवर ध्याईजे

जंगम तीर्थ मुनिवर साचुं, प्रेम धरी मुनिपदमां राचुं,
जगमां मुनिवर साचा उपदेशक कहेवायछेरे. मुनिवर० ॥ १ ॥
बाह्य उपाधिना जे त्यागी, अन्तर गुणना जे छे रागी;
सुखकर वैरागी शिवमंदिरमांहि जायछेरे. मुनिवर० ॥ २ ॥
निन्दा विकथा दोषो वारे, आप तरेने परने तारे,
शाश्वत सुखना साधक जगमांहि वखणायछेरे. मुनिवर० ॥ ३ ॥
परम महोदय ऋद्धि धारी, भावदयाना जे उपकारी,
बाधक योगो टाळी साधकमांहि जायछेरे. मुनिवर० ॥ ४ ॥
सिद्धदशाना जे अधिकारी, वंदो प्रेमे नरने नारी,
विरला आत्मदशाना भोगी मुनि वर्तायछेरे. मुनिवर० ॥ ५ ॥
आत्म ज्ञानमां जे रंगाया, अनुभव अमृत ध्याने पाया,
परमभावमां ध्यान थकी रंगायछेरे. मुनिवर० ॥ ६ ॥
समकित दाता मुनि उपकारी, ध्यान दशाना जे छे धारी;
भावे बुद्धिसागर मुनिवरना गुण गायछेरे. मुनिवर० ॥ ७ ॥

गुरु गुंहळी.

श्री रविसागर गुरु पदीप—ए राग.

गुरु पंचमहाव्रत पाळता, करे देशोदेश विहार,
पंचाचारने मनमां धारता. भावे भावना उत्तम चार. गुरु०
षट्दर्शनने जे जाणता. जिन दर्शन स्थापे सार;
ज्ञान ध्यानमां आयु गाळता. करे निन्दानो परिहार. गुरु०

नर नारीने प्रतिबोधता, शुभ संयमना धरनार,
त्रण गुप्ति धारे भावथी, पंच समितिथी संचनार.   गुरु० ॥३॥
पंच इन्द्रियने वशमां करे, धारे गुप्ति मननी बेश;
टाळे चतुर्विध कषायने, आनंदे विचरे हमेश.   गुरु० ॥ ४ ॥
द्रव्य क्षेत्रने काल भावथी, पाळे संयम सुख करनार,
उज्ज्वल ध्याने निशदिन रमे, शुभ ज्ञान रमणना सार. गुरु० ॥५॥
वैरागी त्यागी शिरोमणि, धन्य धन्य मुनि अणगार.
निश्चयनय व्यवहार जाणता, होशो वंदना वार हजार. गु० ॥६॥
मुनिवर वंदे भवभय टळे, शुभ सुनि सुणो उपदेश;
बुद्धिसागर सद्गुरु वंदीए, शुद्ध ज्ञाने सुख हमेश.   गुरु० ॥ ७ ॥

गुरुवन्दन.

गुंहली.

बेनी रविसागर गुरु वंदीए–ए राग.

बेनो चाल्यो गुरुजीने वंदीए, उपदेशे छे जिनधर्म;
साधु श्रावक धर्म बे भाखता, जेथी नासे सघळां रे कर्म. बेनो. ॥१॥
साकरथी मधुरी देशना, देवे भविजन सुख करनार;
बोधिबीज हृदयमां वावता, भाखे धर्मना चार प्रकार.   बेनो. ॥२॥
नयभंग प्रमाणथी देशना, वरसी घनजलधार;
वीर शासन राग करे घणुं, धर्म चित्तमां हर्ष अपार.   बेनो. ॥३॥
संसार असार बतावता दुःखदायक विषय असार.

मदा मोहनिद्रा दुःख आपनो, चेतो चेतो सहु नरनार. चेतो. ॥४॥
माया ममता दारु पेननां, नहि सुज्युं आतम भान;
आशा तृष्णा करमांहि चड्यो, कर्म ग्रह्यो अति नादान. चेतो. ॥५॥
लाख चोराशी भमतां थकां, पामी मनुष्यनो अवतार;
चेतो चेतो हृदयमां मानिया, गुरु कहेता वारंवार. चेतो. ॥६॥
गुरु वस्तु धर्म बतावता, तेनो आदर करवो सार;
जाणी धर्म आचारमां मूकवो, सद्धर्म करी निर्धार. चेतो. ॥७॥
निंदा विकथादिक परिहरो, सेवो उत्तम धर्माचार;
बुद्धिसागर सद्गुरु वंदीए, गुरु तारे अने नरनार. चेतो. ॥८॥

जैनधर्म गुंहली.

राग उपरनो.

जैन धर्म हृदयमां धारीए, जेथी नासे भवभय दुःख;
पामे निर्मल आतम धर्मथी, पामे चेतन शाश्वत सुख. जै० ॥१॥
भेद छेद आतमना ज्ञानथी, दूर चेतन करीने प्रमाद;
रोके आश्रव ने समाधिना, मोक्षमार्गनी [illegible] जै० ॥२॥
ज्ञान दर्शन चारित्री साधना, साधु धर्मना आचार;
[illegible] जैन धर्मथी, [illegible] जै० ॥३॥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

नासे अशुद्ध परिणति वेगळी, भेदभाव सकल दूर जाय. जै० ॥६॥
गुरु विनये ज्ञानने पामीए, श्रद्धा भक्तियी उदार;
बुद्धिसागर सद्गुरु सेवनां, होवे जिनशासन जयकार. जै० ॥७॥

धर्मोपदेश गुंहली.

सनेही वीरजीजय कारिरे-ए राग.

धर्मी सद्गुरु वाणी सारीरे, साकरथी पण बहु प्यारीरे;
कर्यां कर्म सहु हरनारी, जिनेश्वर धर्मनी बलिहारीरे;
जेथी तरतां नरने नारी. जिनेश्वर० ॥ १ ॥
दया धर्म हृदयमां धरीएरे, कदी वेण जुठुं न उच्चरीएरे;
कदी चोरी परनी न करीए. जिनेश्वर० ॥ २ ॥
पर पुरुषथी प्रेम निवारोरे, धर्म पतिव्रता मन धारोरे;
तेथी पामो भवजल पारो. जिनेश्वर० ॥ ३ ॥
हेतु पूर्वक धर्म आदरीएरे, निंदा विकथा परिहरीएरे;
उत्तम नीति संचरीए. जिनेश्वर० ॥ ४ ॥
धर्म अर्थने काम विचारीरे, करो मोक्ष जवानी तैयारीरे;
धर्म इष्ट मुक्ति थनारी. जिनेश्वर० ॥ ५ ॥
दुर्जननी संग निवारीरे, भजो सज्जननी संग सारीरे;
वैराग्यदशा चित्तधारी. जिनेश्वर० ॥ ६ ॥
द्वेश विरतिगुणं दिलधारीरे, जिन आज्ञाना अनुसारीरे;
उत्तम जन शिव संचारी. जिनेश्वर० ॥ ७ ॥
गुरु सेवो सदा उपकारीरे, श्रद्धा भक्ति अवधारीरे;
बुद्धिसागर गुरु जयकारी. जिनेश्वर० ॥ ८ ॥

अमूल्य सत्य बोध. गुंहळी.

बोधरसनो संदेशो कहेशो श्यामने-ए राग.

मुनि गुरुने वंदन करवुं भावथी.
विनय भक्तियी साधक सिद्धि पायजो;
प्रशस्त भेदे देवगुरुने सेवीए,
तन मन धनथी सेवो धर्म सदायजो. मुनि० ॥ १ ॥
भेद ज्ञानथी भावो आत्मस्वरूपने,
अनंतशक्ति चेतननी प्रगटायजो;
सर्वकालमां चिदानंद चेतन कयो,
चेतन ज्ञाने वस्तु सर्व जणायजो. मुनि० ॥ २ ॥
आत्मज्ञानथी अळपाशे मिथ्यापणुं.
अंतरना उपयोगे साचो धर्मजो;
धामभ्रमथी धमाधमी चाली रही,
राग द्वेषथी बांधे जीवो कर्मजो. मुनि० ॥ ३ ॥
सद्गुणदृष्टि सद्गुण धारी लीजीए,
उच्चभावथी भावो आतम द्रव्यजो;
हेय ज्ञेयने उपादेयना ज्ञानथी,
साचु ते मारु मानो कर्तव्यजो. मुनि० ॥ ४ ॥
उपशम संवर विवेक रत्न विचारीए,
समता भावे करीए आतम ज्ञानजो;
भावदयाथी सत्य धर्म अवधारीए.
आत्मोन्नतिनुं कारण जाणो ध्यानजो. मुनि० ॥ ५ ॥
दुनियामांहि दोषोने सद्गुणो भर्या,
जेने जे रुचे ते लेना भव्य जो.

दुर्गतिने सुगति पण निज हाथमां,
समजी धारो धर्म एक कर्तव्य जो. मुनि० ॥ ६ ॥
आत्मकार्य करतां साधु दहाडा वही जशे,
आत्मोपकाराने अमूल्य जीवन जाय जो;
ज्यारे त्यारे आत्मोपयोगथी मोक्ष छे,
अंतरदृष्टिवाळो मन हित लावशो. मुनि० ॥ ७ ॥
ऐवी बुद्धि तेनुं समजशे साधु,
दृष्टि भेदथी भेद पडे निर्धारशो;
बुद्धिसागर सद्गुरु श्रद्धा धारतां,
शाश्वत सिद्धि पामे नरने नारशो. मुनि० ॥ ८ ॥

गुरु स्तवनम्. गहुंली.

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] वंदु० ॥ १ ॥
[illegible]
[illegible]

सद्गुरुदेवे साद्रुं तत्त्व जणाविने,
संयम अर्पी करता जन उद्धारजो.
अंतरना उपयोगे विचरे आत्मना.
योग्य जीवने देवा योग्यज बोधजोः
असंख्यनदेवे स्थिरता ध्याने लावता,
संवर सेवी करता आश्रव रोधजो.
जल थावरना मतिपालक करुणानधी.
भावदयानी मूर्ति साद्रु लालजोः
भ्राता त्राता दाता माता सद्गुरु.
सद्गुरुना वनीर लाधा दासजो.
जन भुवनमां सेव्य सदा श्रीसद्गुरु,
द्रव्य भावथी संयमना धरनारजोः
भव जलधिमां उत्तम नौका सद्गुरु,
सद्गुरु नौकाथी उतरो भव पारजो.
गुरु भक्तिथी गुरुवाणी मनमां ठरे.
गुरु भक्तिथी उत्तम फल निर्धारजोः
सद्गुरु द्रोही द्वेषी दुर्जन त्यागजो,
परमब्रह्मनी प्राप्ति शीघ्र थनारजो.
कलिकालमां गुरुनी भक्ति दोहीली.
गुरु भक्तो पण विरला जन देखायजोः
दृष्टि रागमां मूकी [illegible] बावरी.
[illegible]
सद्गुरु [illegible] न [illegible].
[illegible]

वंदु० ॥

वंदु० ॥ ३

वंदु० ॥ ४ ॥

वंदु० ॥ ५ ॥

वंदु० ॥ ६ ॥

वंदु० ॥ ७ ॥

बुद्धिसागर सद्गुरु भद्रा भक्तिथी,
उतरो प्राणी भवसागरनी पारजो. वंदु० ॥ ८ ॥

जिनवाणी. गुंहली.

जेनी बुद्धिसागर गुरु संदीप-ए राग.

म्हारुं मन मोह्युं जिनवाणीथी, अति आनंद मन उभराय;
अन्य वात मनमां न आवती, कोने श्रीजिननी वात कहेवाय. म्हा० ॥१॥
जाणे विषय विकारो विष समा, जाणे कुटुंब माया जाल;
पुत्रादिक कारागृह जेहवो, सहु स्वार्थ तणी छे धमाल. म्हा० ॥२॥
अज्ञानथी व्हाल जे मानियुं, ते व्हाल नहि पडी सुझ;
तजी पटकुं चेन संसारमां, गुरु कांइके गुह्य गुह्य. म्हा० ॥३॥
हार्दिक सहु चोट वरसती, तणी तणी चोट पर्णीत समाय;
जेने जाण्युं तेने मन वालीयुं, भूतमने सहु समजाय. म्हा० ॥४॥
नयमांहि नवरसभर्ने, आणी आश्चर्य उमंग;
बालभावनी अलगड मूकी, हुं सघ रहुमां ढंग. म्हा० ॥५॥
निश्चय संवरनुं ध्यानमां, निजनाविरुवामां मुग्ध;
निर्मल भावना आदरी, तेने वासीनुं सहु रस म्हा० ॥ ६ ॥
मानमां सागर सूत्रनां, तेवो सागरवत सुखाय;
बुद्धिसागर भव्य भावथी, वरवानव वीर माग. म्हा० ॥ ७ ॥

[illegible]

अथ [illegible]

[illegible]

[illegible]

पृथ्वी अपने तेजवळी, वायुकाय मजार;
सूक्ष्म बादर भेदथी, भटक्यो जीव अपार. ॥ ११ ॥
साधारण प्रत्येक बे, वनस्पतिना भेद;
भटक्यो वार अनंति त्यां, विविध पामी खेद. ॥ १२ ॥
बहिरातम पद त्यां ग्रह्युं, लह्युं न आतम भान;
भूल्यो भारे कर्मथी, शुद्ध बुद्ध भगवान. ॥ १३ ॥
काल अनन्तो त्यां रह्यो, दुःख ज्यां श्वासोच्छ्‌वास;
भवितव्यता योगथी, बेरेंद्रिमां वास. ॥ १४ ॥
विचित्र देहो त्यां ग्रह्यां, नाम रूपना योग;
तेरेंद्रि चौरेंद्रिमां, थइयो दुःखनो भोग. ॥ १५ ॥
एम अनंता भव भमी, पंचेंद्रि अवतार;
पंचेंद्रिमां चार भेद. देवादिक मन धार. ॥ १६ ॥
काळ अनंतो वीतियो, बहिरातम पद बुद्धि;
भेद ज्ञानना योगवण, लही न आतम शुद्धि. ॥ १७ ॥
पर भव कोन देखियो, क्यां ईश्वर देखाय;
खावुं पीवुं पहेरवुं, सत्यपणे मन लाय. ॥ १८ ॥
पुण्य पाप दीसे नही, स्वर्ग बतावो भाई;
पाप पुण्यनी कल्पना, जगमां बडी ठगाई. ॥ १९ ॥
भोळा त्यां भरमाय छे, करे विचारो एम;
बहिरातमपद वासिया, भवजलधि तरे केम. ॥ २० ॥
दान करेथी शुं हुवे, जाप जपे शुं थाय;
धूर्त जनोनी कल्पना, भोळा त्यां भरमाय. ॥ २१ ॥
एवी बुद्धि जेहनी, ते बहिरातम दीन;
धर्म मर्म समझे नहि, सद्‌गुरु संगति हीन. ॥ २२ ॥
पंचतत्त्वनुं पूतळुं, आतम मानो देह;

देह थकी न्यारो नहीं, नास्तिक माने एह. ॥ २३ ॥
सूक्ष्मबुद्धि सद्युक्ति वण, आतम नहि समजाय;
आतम अज्ञानी जडो, भवमांहि भटकाय. ॥ २४ ॥
वीतरागना वचनथी, ए सघळुं समजाय;
सद्गुरु संगे आतमा, स्याद्वाद रूप थाय. ॥ २५ ॥
अनंत काल भवमां भम्यो, यइ नहि तत्त्व प्रतीत;
आत्मतत्त्वना ज्ञान वण, टळी न भवभय भीत. ॥ २६ ॥
कर्ता ईश्वर मानता, आपमतिला लोक;
तत्त्वमार्गने नहि गणे, तसविद्या सव फोक. ॥ २७ ॥
बहिरातमपद वासना, एहिज भवनुं मूल;
मोह मदिरा पानथी, करी महा ए भूल. ॥ २८ ॥
विवेक दृक् खुले यदा, तो सघळुं समजाय;
भेद ज्ञाननी योजना, हंस चंचुने न्याय. ॥ २९ ॥
पंच तत्त्वथी भिन्न छे, चेतन मनमां जाण;
अरणिमां अग्नि वसे, आतम देहमां मान. ॥ ३० ॥
पंच भूतमां ज्ञान गुण, कदी नहीं देखाय;
मृतक शरीरे पंच भूत, नहि चेतन वर्ताय. ॥ ३१ ॥
सुख दुःख चेष्टा जेहथी, जाणे सुखने दुःख;
ताप टाढने जाणतो, तृषा रोगने भूख. ॥ ३२ ॥
आतम तत्त्व विचारीए, व्यापक देह मजार;
असंख्यात प्रदेशथी, शाश्वत नित्य विचार. ॥ ३३ ॥
चित् शक्ति चेतन विषे, वर्ते काल अनादि;
पंच तत्त्व जड रूप छे, नहि तेथी तसवाध. ॥ ३४ ॥
परभव कोने देखियो, एनो उत्तर एम;
सर्वज्ञे दीठो सदा, ज्ञानदृष्टिथी नेम.

ईश्वर क्यां देखाय एम, वदे विकल जन वाण;
ज्ञानदृष्टियी सहु घटे, शुं त्यां ताणाताण. ॥ ३६ ॥
चक्षुथी देखायजे, मान तेह प्रमाण;
पितामहादिक थै गया, शुं छे त्यां एंधाण. ॥ ३७ ॥
परंपराए ते घटे, माने मन जो बेश;
परंपराए तीर्थनाथ, मानतां शो क्लेश. ॥ ३८ ॥
तीर्थंकर सर्वज्ञ छे, भाषे सत्य स्वरूप;
सिद्धो देख्या तेमणे, शाश्वत शुद्ध अनुप. ॥ ३९ ॥
तीर्थंकर ते ईश छे, शिवनगरीनो भूप;
देखे ज्ञानी आतमा, मूढ धरे मन चूप. ॥ ४० ॥
पाप पुण्य दीसे नहीं, ए पण युक्ति हीन;
वाय्वादिक दीसे नहीं, मानो केम प्रवीण. ॥ ४१ ॥
पुद्गलस्कंधो दृष्टिथी, कोईक तो देखाय;
कोइक तो स्पर्शाय पण, नजरे नहीं जणाय. ॥ ४२ ॥
ताढ ताप स्पर्शाय छे, ग्रहां नहीं ते जाय;
शाताशाता पुद्गलो, फलोदये परखाय. ॥ ४३ ॥
पुण्य प्रकर्षे स्वर्गमां, उपजे भवि जन कोय;
उग्र पापथी नरकमां, शुं त्यां अचरिज होय. ॥ ४४ ॥
स्वर्ग नरक ते कल्पना, माने मोही मूढ;
सत्य स्वरूप न अन्यथा, ए अन्तरनूं गूढ. ॥ ४५ ॥
ज्ञानीये दीठुं सहु, स्वर्ग नरक साक्षात्;
सर्वज्ञदृष्टि वदे, दृश्यपणे सहु वात. ॥ ४६ ॥
सूर्य चंद्र ग्रहादिको, भाख्या सूत्र मझार;
स्वर्ग नरक पण भाखियां, सत्यपणे ते धार. ॥ ४७ ॥
कयुं प्रयोजन ज्ञानिने, करे कल्पना वात;

राग द्वेष जेने नथी, सत्य पणे सौ ज्ञान. ॥ ४८ ॥
दान करेथी शुं हुवे, जाप जपे शुं थाय;
करे कुतर्को मुग्ध जन, बुद्धि नहि स्थिरठाय. ॥ ४९ ॥
दाने इष्ट पमाय छे, दाने सर्व सधाय;
उत्तम ग्रहमां उपजे, ए सहु तस महिमाय. ॥ ५० ॥
राजग्रहे को उपजे, कोईक भिक्षुक घेर;
दान पुण्य मान्या विना, न्याय ग्रहे अंधेर. ॥ ५१ ॥
दान क्रिया तप जप थकी, प्रगट पुण्य बंधाय;
तदनुसारे जन्म होय, धर सद्युक्ति न्याय. ॥ ५२ ॥
पश्चिमवतनी संगथी, बुद्धि विकलता थाय;
शास्त्रो श्रवण कर्या विना, नास्तिकना मन थाय. ॥ ५३ ॥
सद्गुरु संग करे नहि, वांचे नहि सद्ग्रंथ;
आपमति आगल करी, चाले अवले पंथ. ॥ ५४ ॥
दीर्घदृष्टि जेनी नही, तत्त्व तणुं नहि भान;
सुधारो ते शुं करे, बुद्धि हीन नादान. ॥ ५५ ॥
पुनर्जन्म नहि संपजे, कथनी करता कोय;
सत्य वचन तेनुं नही, कहुं विचारी जोय. ॥ ५६ ॥
यदि सिद्ध जो आतमा, पुनर्जन्म तो सिद्ध;
पुनर्जन्म संस्कार थान, ज्ञान थाने नसिद्ध. ॥ ५७ ॥
जन्मे अंधा पांगला, पुनर्जन्मनां पाप;
रोगी शोगी को हुवे, पाये बहु संताप ॥ ५८ ॥
ज्ञानि स्मरणे सिद्ध ते, पुनर्जन्मनी वात;
पुनर्जन्म प्रतिपादथी आत्म [illegible] [illegible].
पोते [illegible] [illegible] नहि [illegible] [illegible];
[illegible] [illegible] [illegible] आत्म [illegible] [illegible]

योगि योग समाधिथी, पुनर्जन्मनी वात;
सिद्ध ग्रहे छे ज्ञानमां, अनुभवथी साक्षात्. ॥ ६१ ॥
पुनर्जन्म संस्कारथी, क्रोध आदिमां सिद्ध;
नास्तिकवादि तर्कने, देशवटो एम दीध. ॥ ६२ ॥
पंच भूतथी भिन्न ए, चेतन नहि परखाय;
पंच भूत संयोगथी, चेतन शक्ति थाय. ॥ ६३ ॥
चेतन शक्तिज्ञातृता, पंच भूत संयोग;
पंच भूत संयोग पण, घटे न चेतन योग. ॥ ६४ ॥
पंचभूत संयोगथी, आतम संज्ञा थाय;
पंच भूतना योगथी, चेतन शक्ति विलाय. ॥ ६५ ॥
ओछां अधिकां पंच भूत, मलतां घटना थाय;
अंधा बहिरा बोबडा, पंचभूत मोहमाय. ॥ ६६ ॥
फेरफार वायु थकी, साजा मांदा थाय;
इंद्रिय पंचनी शक्तियो, शक्ति भूत कहाय. ॥ ६७ ॥
मृतक शरीरे पंच भूत, संयोगे पण होय;
रही नहीं त्यां ज्ञातृता, जडता धर्मे जोय. ॥ ६८ ॥
जडता धर्मे पंच भूत, काल अनादि जोय;
चिद् शक्ति चेतन विषे, भिन्नपणे अवलोय. ॥ ६९ ॥
पंचभूतथी भिन्न छे, जाणो आतम द्रव्य;
कोटि कुतर्कोंएकरी, चले नहीं कंइ भव्य. ॥ ७० ॥
उपज्यो नहीं ए हेतुथी, अज आतम कहेवाय;
रूप नहि ए हेतुथी, अरूप एह ग्रहाय ॥ ७१ ॥
पुद्गल स्कंधो कर्म रूप, ग्रहि करे अवतार;
निश्चयथी अरूप पण, रूपीनय व्यवहार. ॥ ७२ ॥
अंधा बहेरा बोबडा, कर्म थकी उपजाय;

जड अपरोक्षनिदान भान, चेतन ए सद्भाव. ॥ ७३ ॥
फेरफार पाडयथी, माना गांडा भाव;
बोले एवुं बावरा, जुठ ए कहेवाय. ॥ ७४ ॥
प्राचिनता कर्मोदये, निमित्त योगे थाय;
आतम भूले भान निज, गांडो जग गवराय. ॥ ७५ ॥
कर्ता भोक्ता कर्मनो, चतुर चेतन जाण;
पुनर्जन्मनी साबिती, पूर्वे करी प्रमाण. ॥ ७६ ॥
पुनर्जन्मनी सिद्धता, भाखी आगम ग्रंथ;
समजु समजी सत्यने, चाले मुक्ति पंथ. ॥ ७७ ॥
श्रद्धा पक्की जो हुवे, तो सघळुं समजाय;
अभवी दुरभवी जीवने, श्रद्धा कदी न थाय. ॥ ७८ ॥
सघळुं अवळुं परिणमे, मीठुं लागे झेर;
अभवी दुरभवी जीवने, अंतरमां अंधेर. ॥ ७९ ॥
कोण हुंने मारुं, तेनुं नहि मन भान;
बाहिर दृष्टि धामना, बहिरातमनुं टाण. ॥ ८० ॥
ईश्वर कर्ता मानता, बहिरातमनी लहेर;
आतमते परमातमा, मान्या घण अंधेर. ॥ ८१ ॥
रागद्वेष जेने नहीं, निराकार भगवान;
समवायि कारण विना, निमित्तनुं शुं ठाण. ॥ ८२ ॥
काळ अनादि दुनीयां, स्वयंसिद्ध ते जाण;
कर्ता नहि तेनो प्रभु एवं मनमां आण ॥ ८३ ॥
काळ अनादि परिणमी, अशुद्ध परिणति योग;
देहादिकनो आतमा कर्तापणे प्रयोग ॥ ८४ ॥
आतम तोहज ईश छे, सत्ताए कहेवाय.
शुद्धाशुद्ध सुवर्णवत् ए सद्युक्ति न्याय. ॥

पर परिणति योगथी, परनो कर्ता एह;
शुद्ध परिणतिए करी, निजगुण कर्ता तेह. ॥ ८६ ॥
कर्म रहित ते ईश छे, परनो कर्ता केम;
पर कर्ता बहिरातमा, सबळो अर्थज एम. ॥ ८७ ॥
मिथ्यापरिणतिए करी, कारक पद् षद्लाप;
शुद्ध परिणतिए करी, शुद्धपणे प्रणमाय. ॥ ८८ ॥
सर्वत्र व्यापक प्रभु, कोइक माने जीव;
एक एवहि आतमा, माने जीवने शिव. ॥ ८९ ॥
प्रतिबिंब परमात्मनां, जीव अनेको जोय;
जीवपणुं टळतां थकां, परमातम पद होय. ॥ ९० ॥
आतम तत्त्व न एहवुं, व्यापक सर्व प्रकार;
आतम तत्त्व जो एकनो, सुख दुःख घटे न सार. ॥ ९१ ॥
एक बंधाये अन्य बंध, एक छुटाये अन्य;
संग्रह नय सत्ता ग्रहे, व्यापक छे चैतन्य. ॥ ९२ ॥
प्रति शरीरे भिन्न भिन्न, आतम तत्त्व कहाय;
व्यक्तिथी सहु भिन्न छे, ऐक्यपणुं गुण लाय. ॥ ९३ ॥
आतम ते परमातमा, अनंत आतम जाण;
कर्म क्षयेथी सिद्ध बुद्ध, चिदानंद भगवान. ॥ ९४ ॥
स्वामी सेवक भावने, शिवमां माने कोय;
कर्म क्षयेथी सारीखा, भिन्नपणुं नहि जोय. ॥ ९५ ॥
जीव ईश्वर माया त्रिकं, जगमांहि वर्ताय;
जीव ईश्वर पद नहीं, वरे, ईश्वर जीव न थाय. ॥ ९६ ॥
माया आधीन जीव छे, माया उपरी ईश;
एवुं जाणी सेवको, भक्ति करो जगदीश. ॥ ९७ ॥
सम्यक् ज्ञान विना मुधा, भाखे मनिया कोय;

सम्यक् दृष्टि जेहनी, तेने सघळुं होय. ॥ ९८ ॥
जीव ईश्वरमां भेद तो, मायाथी परखाय;
तेमां छे ज्ञानादि गुण, भिन्नपणुं शुं थाय. ॥ ९९ ॥
भिन्नपणुं माया थकी, जीव ईश्वरमां भेद;
पर परिणतिए करी, शुं त्यां कराए खेद. ॥ १०० ॥
माया जड स्वरूप छे, चेतन नहीं कहेवाय;
जीव ईश्वरमां चेतना, द्वि तत्त्वे विखलाय. ॥ १०१ ॥
अनित्य आतम मानतां, घटे न पुन्य विचार;
जन्मांतरमां पाछी तो, नित्य थयो सोहाय. ॥ १०२ ॥
क्षणिक आतम मानतां, को कोथी बंधाय;
कोइ करे को भोगवे, ए मोटो अन्याय. ॥ १०३ ॥
क्षणे क्षणे विचार थेति, उपजे विणसे भाइ;
आतम नित्य स्विकारतां, थयुं खर होय सगाइ. ॥ १०४ ॥
भूत भाविने संमति, त्रिकाळे एक रूप;
स्वरूप फरे नहीं जेहनुं, मान नित्य कर चूप. ॥ १०५ ॥
नित्य आतमा होय तो, तो विचारे फेर;
जो विचारे फेर तो, नित्य ठरे अंधेर. ॥ १०६ ॥
अनित्य माटे आतमा, क्षणे क्षणे बदलाय;
करे विचारो अन्य फेर, क्षणिक वादनो न्याय. ॥ १०७ ॥
सद्गुरु कृपा बतावशो, कोण आतम तत्त्व;
सत्य युक्तिथी थापजो, तो मटे अन्यत्व. ॥ १०८ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

वींटी वेढने दुंपंथयो, सोनाना पर्याय;
भिन्नपणे फरता अपि, सोनापणुं सदुर्भाय. ॥ १११ ॥
अनेक वासण माटींनां, माटी नहीं वदलाय;
फरे ज्ञान त्युं आत्मनुं, आतम नहीं वदलाय. ॥ ११२ ॥
आत्म ज्ञानना फेरथी, आतम विणशी जाय;
मृद्द्रव्य पर्याय नाश, क्षय मृत्तिका थाय. ॥ ११३ ॥
मृत्तिका तो नहिं फरे, क्षणिक आतम केम;
पर्याये अनित्य नित्य, द्रव्यपणे छे तेम. ॥ ११४ ॥
आतम नित्यानित्य छे, वदो विचारी एम;
स्याद्वाद मत ज्ञानथी, चिदानंद लहो सेम. ॥ ११५ ॥
आतम ते शी वस्तु छे, तेनुं नहिं मन भान;
धर्म धर्म करता फरे, वहिरातम गुलतान. ॥ ११६ ॥
धर्म न जाति कुलमां, धर्म न वाह्याचार;
आतम तत्त्व ग्रह्या विना, वहिरातम निरधार. ॥ ११७ ॥
पुण्योदयथी सद्गुरु, संगत सहेजे थाय;
भेद ज्ञाननी योजना, पामी तत्त्व ग्रहाय. ॥ ११८ ॥
तिमिरारिना तेजथी, अंधकार विघटाय;
अंतरतम भानु थकी, कदी न दूरे थाय. ॥ ११९ ॥
सद्गुरु संगत पामतां, अंतरतमनो नाश;
कल्पवृक्ष श्री सद्गुरु, तेना थइए दास. ॥ १२० ॥
उपकारी निज आत्मना, सद्गुरु साचा देव;
सेवो त्रिकरण योगथी, टळे अनादि कुटेव. ॥ १२१ ॥
मिथ्या तर्को शुं करो, टाळो मिथ्यावाद;
गुर्वाधीन मनडुं करो, पामो शुध्धं हार्द. ॥ १२२ ॥
मायामां मलकाइने, धरो शुं मनमां मान,

गुर्वाधीन मनडुं करो, पामो निज घर भान. ॥ १२३ ॥
श्रद्धा भक्ति गुरु तणी, जेवी मनमां होयः
तदनुसारे तत्त्वने, पामे भविका कोय. ॥ १२४ ॥
जिया मानने पुत्रथी, अधिको गुरुनो रागः
गुरु वचने शुभधर्म ते, पामे भवि सौभाग्य. ॥ १२५ ॥
असंख्यप्रदेशमय, आतम तत्त्व विचारः
आतम ते परमातमा, सिद्ध बुद्ध निरधार. ॥ १२६ ॥
पगथी शिर पर्यंत जे, पुद्गलव्यापि देहः
वस्यो ध्यानमां खड्गव्युं, निराकार गुण गेह. ॥ १२७ ॥
नहि इन्द्रियो आतमा, मन वाणीथी भिन्नः
अंतर आतम ओळखो, मेलुं ए आकीन. ॥ १२८ ॥
लेश्या योग न आतमा, नहि वर्गणा आठः
अंतर आतम ओळखो, तेनो एछे पाठ. ॥ १२९ ॥
कर्ता छे निज रूपनो, अचळ अकळ भगवान्;
शक्ति अनंति शाश्वती, देता निजगुण दान. ॥ १३० ॥
अमल अटल आधारवंत, वेत्ता पण नहीं वेदः
सूक्ष्मथी पण सूक्ष्मए, जरा नहि मस्वेद. ॥ १३१ ॥
काळ अनादि योगथी, मिथ्या परिणति पीन;
कर्मरूप पुद्गल ग्रही, जिन पण थइयो दीन. ॥ १३२ ॥
जड पुद्गल संगे रही, भूल्यो निजगुण भानः
गुरु वचनामृत त्यागिने, कीधुं विषनुं पान. ॥ १३३ ॥
सत्ता बे मारी खरी कर्ता न तेनी याद:
निरोभाव निज रूपनुं हेतु छे परमाद. ॥ १३४ ॥
पर पोतानुं मानीने रझळ्यो हुं परदेशः
मोहमायामां मग्न थइ, विविध पाम्यो केश

रागे पाम्यो रातदीन, ज्यां त्यां हुं भरमाउं;
रागद्वेषना योगथी, कर्म ग्रही दुखपाउं. ॥ १३६ ॥
सिद्ध बुद्ध परमातमा, जेवा सिद्ध मझार;
तेवो हुं छुं आतमा, फेर फार नहीं धार. ॥ १३७ ॥
जेवी स्वप्न दशाविषे, मन चंचलता थाय;
स्वप्न सृष्टि भासे बहु, जागतां दूर थाय. ॥ १३८ ॥
तेवी छे बहिरातमा, दशा विचित्र वेद;
अंतर आतम भावना, तेनो नहीं मन खेद. ॥ १३९ ॥
अंतर आतम जाणिया, छूटेछे परभाव;
जागेछे निजरूपमां, चेतन एह स्वभाव. ॥ १४० ॥
चतुर्थ गुणस्थानक लहे, अंतर आतम योग;
द्वादश गुण स्थानक लगे, अंतर आतम सयोग. ॥ १४१ ॥
अंतरआतम योगथी, समकिती कहेवाय;
अंतरवृत्ति तेहनी, विभवणे परखाय. ॥ १४२ ॥
विषयारस विष सम हुवे, पर पुद्गल नहीं रंग;
उदासीनता चित्तमां, छोडे ममता संग. ॥ १४३ ॥
कनक उपल सरखा हृदि, निंदक वंदक एक;
अंतर आतम ज्ञानिनी, वर्ते एहवी टेक. ॥ १४४ ॥
ज्ञान चरण आराधना, स्थिर भावे उपयोग;
आंतरिक भावे भोग पण, अल्पबंधने योग. ॥ १४५ ॥
आतम तत्त्व विचारणा, धर्म ध्यानमां चित्त,
आर्त रौद्रने त्यागता अंतर आतम मित्त. ॥ १४६ ॥
आत्मस्वरूप भिन्न नहीं, परमातमनुं ध्यान;
नहीं बुद्धि जेनी सदा, अंतर आतम जाण. ॥ १४७ ॥
चिद्रूप स्व जाणवो, सरखा आ संसार;

अंतर आतम भाणिया, सफलो तम अवतार. ॥ १४८ ॥
भोग रोगसमभावतो, नहीं संसारे चेन;
स्वारथियो संसार छे, मात पिताने बहेन. ॥ १४९ ॥
शरीर काराग्रह वस्यो, आयुष्य बेडी बंध;
शुं संसारे राचवुं, पुद्गलना ए स्कंध. ॥ १५० ॥
आतम ध्याने रक्तता, रत्नत्रयिनुं ध्यान;
एकोहं गुण पूर्णता, साचुं वर्ते ज्ञान. ॥ १५१ ॥
रत्नत्रयीनो स्वामी हुं, सुख शाश्वत चिद्रूप;
नहीं अन्यनो हुं कदी, परमानंद स्वरूप. ॥ १५२ ॥
शाताशाता वेदनी, कर्म सुख दुःख थाय;
चतुर्गति भवकूपमां, केवल दुःख ग्रहाय. ॥ १५३ ॥
क्रोध करुं कोना प्रति, क्रोधी नहीं देखाय;
राग करुं कोना प्रति, रागी नहीं दर्शाय. ॥ १५४ ॥
होवे मनमां द्वेषतो, द्वेषी पोते थाय;
द्वेषातीत मन मायरुं, वर्ते तत्त्व जणाय. ॥ १५५ ॥
स्थिर भासे मन मायरुं, तो सहु लागे स्थिर;
मूर्छातीत मनयोगथी, चेतन स्वयं फकीर. ॥ १५६ ॥
चित्ते भव भ्रमणा वधे, चित्ते भवनो नाश;
चित्ते चंचळता वधे, चित्ते सुखनी आश. ॥ १५७ ॥
मन मर्कट मदिरा पीवे, कुदे ठामो ठाम;
विषयातीत मन मांकडुं, स्थिर वर्ते सुख धाम. ॥ १५८ ॥
कष्ट क्रिया करतो फरे, वशवर्ते नहीं चित्त;
निष्फळ करणी जाणवी, ज्युंझांखरनुं चित्र. ॥ १५९ ॥
सरजल हाले हाल तुं, चंद्रतणुं प्रतिबिंब;
सरजल स्थिरे स्थीरते, मनवशवर्तित क्लीब.

पुरुषार्थ प्रेमे ग्रही, करशो मन आधीन;
आतम अर्थी तेजनो, कोइ न थाते दीन. ॥ १६१ ॥
आडुं अवळुं दोडतुं, मनडुं मोटुं झेर;
यावत् मन नवी जीतीयुं, तावत् छे अंधेर. ॥ १६२ ॥
मन चंचलता शुं करे, मन चंचलता वार;
मुक्ति सन्मुख मन करो, पामो भवजल पार. ॥ १६३ ॥
विषय भीख मागी सदा, मनडुं रह्युं शोष;
तावत् भ्रमणा भवतणी, करो न संशय कोय. ॥ १६४ ॥
मन मारो निजध्यानथी, वारो विषय विचार;
फरी फरी मळशे नहीं, मानवनो अवतार. ॥ १६५ ॥
द्वेषी तज तुं द्वेषने, द्वेषी ज्ञाने थाय;
द्वेषीजन संसारमां, चतुर्गति भटकाय. ॥ १६६ ॥
द्वेष न तारो धर्म छे, परपरिणतिथी द्वेष;
मारक द्वेषकरी भवी, पामो भवमां क्लेश. ॥ १६७ ॥
शुद्ध स्वरूपी तुं सदा, निर्मळ सिद्ध समान;
पर पोतानुं मानीने, शुं तुं भूले भान. ॥ १६८ ॥
परपरिणतिथी तुं सदा, न्यारो चेतनराय;
आतोभाव विचारतां, अनुभव पोते थाय. ॥ १६९ ॥
रमणी रोगी तुं नहीं, तुं छे गमनातीत;
देह माटीनी कोटडी, त्यां शुं ममता चित्त. ॥ १७० ॥
अनंत देहो मूकीया, नवी छे आ देह.
न्यारो तेथी आतमा, चिदानंद गुण गेह. ॥ १७१ ॥
देहने विणसे तुं नहीं तुं अविनाशी नाग;
भवसागर आतम प्रभु, शुभनुं शुं छे दाग ॥ १७२ ॥
अनंत शक्तिमय सदा अनंत ऋद्धि पूर्ण;

निश्चल ध्याने ध्यावतां, मिटे अनादि भूप. ॥ १७३ ॥
दुर्भागी दुःखी नहीं, अंतरदृष्टि धार;
अमूल्य आयु पामिने, कर निजगुण शुं प्यार. ॥ १७४ ॥
सोनुं रूपुं तुं नहीं, पुद्गल स्कंध विचार;
तेमां तुं ललचाइने, भूले मूढ गमार. ॥ १७५ ॥
स्त्री पुत्रादिक तुं नहीं, ताराथी ए भिन्न;
सौथी न्यारो तुं सदा, क्युं माने हुं दीन. ॥ १७६ ॥
खसखळथी खणवुं मुधा, सुख ते दुःख स्वरूप;
विषय वासना सुख ते, केवल भवनो कूप. ॥ १७७ ॥
पर सन्मुख जे चेतना, तेहिज भवनुं मूल;
स्व सन्मुख जे चेतना, आत्मदशा अनुकूल. ॥ १७८ ॥
परभावे रंजेयदा, तदा ग्रहे तुं कर्म;
आत्म स्वरूपे रमणता, करतां पामे शर्म. ॥ १७९ ॥
अंतरदृष्टि धर्म छे, बाहिरदृष्टि कर्म;
समजे समकु चित्तमां, पामी तेनो मर्म. ॥ १८० ॥
अंतरदृष्टि जीवने, उपजे मन आनंद;
केवल दुःख निधानरूप, लागे दुनीयां फंद. ॥ १८१ ॥
राजा रंकने बादशाह, ए सहु दुनीयां खेल;
रहावुं नहीं एमां जरा, ममता पुद्गल मेल. ॥ १८२ ॥
सौथी मोटो छेहु हुं; दुनीयां छे मुज दास;
आशादासी वश करी, करतुं ध्याने वास. ॥ १८३ ॥
धर्माधर्माकाशने, पुद्गल काल विचार;
न्यारो तेथी तुं सदा, वदन अनादि धार. ॥ १८४ ॥
कालअनादि पुद्गले, ए दर्पणमां छांई;
निजाअज्ञाने करी, जाणे ए मारी छांई;

पुद्गल मित्र न ताहरो, तस संगे नहीं सुख;
सुख छे एकाकीपणे, पर परिणामे दुःख. ॥ १८६ ॥
अहो ज्ञानी पण आतमा, पुद्गलथी बंधाय;
पुद्गल जड शुं जाणनुं, चेतन दुःख उपाय. ॥ १८७ ॥
शाताशाता पुद्गलो, खीर नीरज्युं होय;
परग्राहक थै आतमा, सुख दुःख पामे सोय. ॥ १८८ ॥

बाहिरदृष्टि चेतना, परिणमतां छे बंध;
बाहिर दृष्टि थावतां, चेतन पोते अंध. ॥ १८९ ॥
अंतरदृष्टि चेतना, करती आतम भान;
बंधाये नहीं आतमा, निज भावे गुलतान. ॥ १९० ॥

आत्मासंख्य प्रदेशथी, करतो स्वयं प्रकाश;
द्विउपयोगे चेतना, शाश्वत सिद्ध विलास. ॥ १९१ ॥
स्थिरदृष्टिथी धारीये, आतम शुद्ध स्वरूप;
भासे आतम ज्ञानमां, लोकालोक स्वरूप. ॥ १९२ ॥
केवळ शुद्ध स्वरूपमां, अखंड आनंद होय;
बाकी दुनीयादारीमां, दुःखनादरिया जोय. ॥ १९३ ॥

फेंकी रत्नचिंतामणि, कोइल्ये मनकाच;
क्षणिक मानव सुख हेत, परिहरे केम साच. ॥ १९४ ॥
शाश्वत सत्य ते आतमा, शाश्वत सुखनुं स्थान;
बाकी सुख न कोइमां, शुं भूले छे मान. ॥ १९५ ॥
गांडा अज्ञानीजना, अंतरमां अंधेर;
बाहिर सुखनी लालचे, ममता डेरडेर. ॥ १९६ ॥

स्वप्न सुखलडी भक्षतां, भूख न भागे भाई,
पर पुद्गलथी सुख ते, केवळ दुःख सगाई, ॥ १९७ ॥
तुं पोताने पारखे, तुं छे अपरंपार;

पुद्गल पेंडने मेळवी, करतो तेनी सेव;
भिन्न द्रव्यथी स्नेह थयो, जाणी तेहने देव. ॥ २११ ॥
स्वरूपे तो निर्भय सदा, तोथी समाधान;
इष्ट निजपदथी पामतां, वर्ते त्रिभुवन आण. ॥ २१२ ॥
दीपक रूप ग्रही मुधा, मोहे निजने कोय;
अंतर ज्ञान प्रकाशतां, परमां शुं निज होय. ॥ २१३ ॥
हरिशिशु अजसमूहमां, पालणे करी वास;
अजबुद्धि निजमां धरी, वर्ते संग उदास; ॥ २१४ ॥
केशरीसिंह निहाळतां, होये निजरूप भान,
परमातम पद ध्यावतां, मरण्‌ अंतर हानि. ॥ २१५ ॥
उपयोगी उपकारवंत, इष्ट साधवाने धेर्य;
गुणभंडारमांहि धणी, निज निजमां थाय. ॥ २१६ ॥
वर्ते नहीं निज टेकथी, भय लज्जानो त्याग;
त्रिभुवन पण पामवे, आत्मपदार्थी राग. ॥ २१७ ॥
संसारी दुनिया वडे, ते उपर नहीं ध्यान;
दान मान मांगे नहीं, मूके नहीं निज भान. ॥ २१८ ॥
जिज्ञासु निज स्वरूपना, त्रिष्यां पामे भेद;
अलख अगम निर्मळ, वाणी अंते अभेद. ॥ २१९ ॥
अंतरमां [illegible];
[illegible] ॥ २२० ॥
[illegible]
[illegible] ॥ २२१ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ २२२ ॥
[illegible];

शिष्यो आ संसारमां, एवा धरशे ख्याल. ॥ २२३ ॥
अंतर तत्त्वे योग्यता, धारे सज्जन शिष्य;
अंतर आतम ओळखी, थावे प्रभु जगदीश. ॥ २२४ ॥
जगन्नाथ ते आतमा, तीर्थ वडुं संसार;
सत्य तीर्थ समज्या विना, शोध्यो नहि कंइ सार. ॥ २२५ ॥
जेथी सहु शोधाय छे, ते तुं आतमराय;
अनंत ऋद्धि स्वामी तुं, निजपदने निज गाय. ॥ २२६ ॥
छलटी नदीने छेवटी, जावुं पेले पार;
परमातम पद तेहवुं, मानि दुष्कर धार. ॥ २२७ ॥
टोंटोडो उद्यम करे, करु हुं जलधि शोष;
तेवुं साहस आत्ममां, करतां छे. संतोष. ॥ २२८ ॥
धर्मध्यान अवलंबतां, वर्ते शुद्ध स्वभाव;
शुक्लध्याननां अंतने, पामे निजगुण दाव. ॥ २२९ ॥
शुक्लध्यानने ध्यावतो, करतो कर्म विनाश;
केवलज्ञानोद्योतथी, लोकालोक प्रकाश. ॥ २३० ॥
घनघाति चड कर्मनी, स्थिति अलगी कीध;
दग्ध रज्जुवत् वेदनी, आदि चउ प्रसिद्ध. ॥ २३१ ॥
आयुः कर्मोदय थकी, विचरे महीतल पीठ;
सर्वकर्मना अंतथी, पामे शिवपुर इष्ट. ॥ २३२ ॥
जन्म मरण तो त्यां नहीं, त्यां नहि शोक वियोग;
क्षुधा पिपासा त्यां नहीं, चिन्ता नहि त्यां रोग ॥ २३३ ॥
शरीर पदार्थनि त्यां, गमनागमनादिन.
स्वानन्द स्वरूपधर, नहि त्यां तृष्णा चिन्त ॥ २३४
अपूर्वकर्मना त्यां नहीं, जिन ज जाणे वेद
एव इंगने भाव हवे, नहि ज्यां टेकने भेद

शाताशाता वेदनी, तेपण नाठी दूर;
सदेआनंद स्वरूपमां, सुखवर्ते भरपूर. ॥ २३६ ॥
पुरुषोत्तम परमातमा, परमेश्वर सुखकंद;
दुःखातीत स्वरूपमय, नही शब्दादिक फंद. ॥ २३७ ॥
राग द्वेष जेमां नहीं, निर्मळ आतमज्योत;
स्वसत्ताए शुद्ध थै, कर्यो महा उद्योत. ॥ २३८ ॥
भव्य भुवनमां दिनमणि, स्वपर प्रकाशी जेह;
वाणी अगोचर धर्ममय, क्षायिक गुणनुं गेह. ॥ २३९ ॥
शुद्ध स्वरूपी चेतना, वर्ते त्यां बे भेद;
अस्ति धर्म अनंत त्यां, नास्ति धर्म पण वेद. ॥ २४० ॥
अविचल आतम स्वरूपमय, नित्यानित्य स्वभाव;
भव्याभव्यस्वभावमय, शुद्ध अनंत प्रभाव. ॥ २४१ ॥
अखंड अव्यय अज सदा, निराकार निःसंग;
गुण पर्यायने ध्रौव्यता, अगुरुलघु गुण चंग. ॥ २४२ ॥
अक्षर अविचल धर्ममय, वाणी लहे न पार;
जाणे पण नहि कही शके, केवलज्ञानी सार. ॥ २४३ ॥
निवृत्तिपद एकलुं, ज्यां नहि दुःख लगार;
नित्य सनातन पदवरी, लहिये सुख अपार. ॥ २४४ ॥
निरोपाध गुण संपदा, आविर्भावे तेह;
परमातम पद जाणीये, तत्त्वमसि गुणगेह. ॥ २४५ ॥
भेदभाव हुं तुं नही, निर्मळ आतम द्रव्य;
अनेकगुणथी व्यक्ति एक, असंख्यप्रदेशी भव्य. ॥ २४६ ॥
जीव अनंता मुक्तिमां, सरखा गुणथी होय;
व्यक्ति स्वरूपे भिन्न सहु, नडे न कोने कोय. ॥ २४७ ॥
सादि अनंति स्थिति त्यां, निर्मळ मुक्ति स्थान;

स्वामी सेवक भाव नहीं, सघळा समाधान. ॥ २५८ ॥

स्वरूप शुद्ध अगाध छे, अनुभव तेनो तेह;
पामी पद ए वर्णव्युं, जेनो नहीं छेह. ॥ २५९ ॥

गुणस्थानक नहीं सिद्धने, परमानंद प्रकाश;
अनन्त गुणमय केवली, आतमने अविनाश. ॥ २६० ॥

नगर पाटण शोभतुं, ऋषभदेव जिननाथ;
पार्श्वप्रभुनी साक्षीए, पूरण ग्रंथ थाय. ॥ २६१ ॥

मूळ सूत्र मति दीपथी, जिन आगमथी दिव्य;
भावे तेह प्रकाशीने, वरते मंगल वृंद. ॥ २६२ ॥

संवत ओगणीसे [illegible], [illegible];
माघ सुदी दशमीदिने, पूर्ण ग्रंथ सुविलास ॥ २६३ ॥

सत्याचरण ज आदर्या, सिद्ध [illegible];
बुद्धिसागर पामनी, [illegible] ॥ २६४ ॥

धरणेंद्र पद्मावती, पार्श्वदक्ष गणराज;
श्री शंखेश्वर पार्श्वनाथ, करशे मंगळकाज. ॥ २६५ ॥

इति श्री आत्म स्वरूप ग्रंथ समाप्त

॥ अथ चेतन शक्ति ग्रन्थ ॥

छप्पयछंद.

प्रणमुं श्री अरिहंत जिनेश्वर मंगलकारी,
महिमा अपरंपार जगतमां जे उपकारी;
ब्रह्मा विष्णु शिवशंकर महादेव विभु छो.
शब्दातीत पण शब्द वाच्य जगमांहि प्रभुछो,
परामां प्रतिभासता झट वैखरीथी वर्णवुं;
भिन्नाभिन्न स्वपरनुं हुं ज्ञान पामुं अभिनवुं. ॥ १ ॥
अनेक भाषा शब्द नामथी तुं कहेवातो,
पण नहि शब्द स्वरूप शब्दथी भिन्न प्रमानो;
भाषा पुद्गल स्कंध तेहथी अरूप भासे.
अचिन्त्य चेतन शक्ति चेतना सर्व प्रकाशे,
शब्द संज्ञा ज्ञान हेतु छे श्रुत संज्ञा देवता;
णमो बंभीलीवी भगवती योगीयो बहु सेवता. ॥ २ ॥
हंस गामिनी सरस्वती घट घटमां व्यापी,
परापश्यंती ध्याने मनमां मुनिए थापी;
अन्तरमां उद्योत सदा तेनाथी थावे,
शब्द सृष्टिनुं बीज योगीना मनमां भावे;
आद्य शक्ति ब्रह्मनी छे जगतमां जयजय करी,
बुद्धिसागर बीज मंत्रे सरस्वती घटमां वरी. ॥ ३ ॥
चेतननी शक्ति छे सरस्वति श्रुत वाणी
क्षयोपशमना भावे ज्ञाननी शक्ति जाणी;
ब्रह्म भुवन मध्यान सदा सुखसागर देनी,

ज्ञाता ज्ञेय विचार सारमां ल्हेवद रहेती.
श्रुत वार्णाने सेवीए दिल अनुभव सुखडां आपती,
बुद्धिसागर सरस्वती इष्ट भ्रांति दुःखडां कापती. ॥ ४ ॥

आत्म शक्तिनी सेवा सुखडां सहु करनारी,
आत्म शक्तिनी सेवा दुःखडां सहु हरनारी;
आत्म शक्तिनो व्यक्तिभाव योगाष्टक साधे,
आत्मशक्तिनो व्यक्तिभाव छे गुरु आराधे.
आत्मशक्तिनी आगले सहु देवता पाणी भरे,
बुद्धिसागर आत्म व्यक्ति पामतां संपद् वरे. ॥ ५ ॥

लाख चोराशी जीवयोनिमां कोइक ऊंचा,
लाख चोराशी जीवयोनिमां कोइक नीचा;
लाख चोराशी जीव योनिमां काल अनादि,
भटक्यो जीव अज्ञाने पामी आधि व्याधि.
पुण्य पापथी उच्च नीचत्र प्राणी गतिने पामतो,
शुभाशुभ परिणामथी एम कर्म हेतो वामतो. ॥ ६ ॥

अशुभ परिणामे अवतारो अशुभ थावे,
रौरव दुःखो दुर्गति प्राणी बहु पावे;
अशुभ विचारे दुष्कर्मोने प्राणी ग्रहतो,
शुभ कर्मोने शुभ विचारे प्राणी वरतो.
शुभ चेष्टाथी जाणशो जन पुण्यराशि उपजे.
चित्तना व्यापार जेवुं कर्म तो इष्ट नीपजे

दिल विचारोमां रहे शान्ति [illegible] जेने
मननी शान्ति [illegible] मनड़ [illegible].
विचार मार्ग [illegible] बदवा चेतन [illegible].
विचार जेवा [illegible] फल आनन्द [illegible]

बीजथी जेम वृक्ष तेमज विचारथी तो देह छे.
शुभाशुभ वपुना भति तेम शुभाशुभ मन एह छे. ॥ ८ ॥
बीजोमां जेवीज शक्ति तेवीज विचारे,
शुभाशुभ जे मन परिणामो कर्म वधारे;
शक्तिथी लोहचुंबक शुचि आकर्षे जेमज,
शुभाशुभ परिणामों कर्माकर्षे तेमज.
शुभाशुभ विचारमांज चैतन्य शक्ति पर भळी,
परस्वभावे परग्राहीने छंडती परने वळी. ॥ ९ ॥
मन परिणामे बंध कह्यो छे सूत्रे देखो,
मनथी वृद्धि मनथी मुक्ति पंडित पेखो;
जेवी मननी वृत्ति तेवा फलने चाखो,
सारां खोटां बीजो मन फावे ते राखो.
बीज वावो आम्रनुं खरे आम्र फल शुभ लागशे;
बीज वावो बबुलनुं तो शूळ जथ्थो वागशे. ॥ १० ॥
मनने केळववाथी केळवणी छे उंची,
मन केळवणी वण केळवणी समजो नीची;
अशुभ विचारो हरवामां केळवणी सारी,
धार्मिक उद्यानयमां केळवणी बलिहारी.
आत्म शक्ति प्राप्त करवी केळवणी जगमां खरी;
बुद्धिसागर आत्म शक्तिज प्रगटती जग जयकरी. ॥ ११ ॥
आत्म शक्तिनी खीलवणी संयम अभ्यासे,
शुद्ध विचारो करवाथी बहु शक्ति प्रकाशे;
प्राण विनिमय शक्ति मनना संयम योगे,
हिपनोटीझमरुप शक्ति संयमना भोगे.
हाकिनीने शाकिनी भूत सर्व विघ्ने टाळवी;

आत्म शक्ति सत्य मोटी रोग दोषो खाळती. ॥ १२ ॥
मंत्रोपासनमां पण श्रद्धानी छे शक्ति,
मंत्रोपासनथी प्रगटे छे देवनी व्यक्ति;
श्रद्धा पण मननी शक्ति छे संयम भारी,
हेतु पूर्वक ज्ञान थयाथी श्रद्धा सारी.
आत्म शक्ति सत्य पंथेज वापरे बुद्धि खरी,
बुद्धिसागर ज्ञान योगे आत्म शक्तिज जयकरी. ॥ १३ ॥
आत्म शक्तिने दैविक शक्ति जगजन कहेवे,
आत्म शक्तिने आद्य शक्ति नामे कोइ सेवे;
पिंड पिंडमां आत्म शक्तिनी ज्योतिज जागी,
आत्म शक्ति उपासक योगी तेनोज रागी.
आत्म शक्ति योगथी देव अनेक रूपोने करे.
आत्म शक्ति योगथी देव गगनमां झट संचरे. ॥ १४ ॥
आत्म शक्तिना प्रादुर्भावे ईश्वर पोते,
चेतन ते परमेश्वर बीजे शीदने गोते;
आत्म प्रभुनी सेवाथी छे मीठा मेवा,
आत्म शक्तिने खीलववाथी चेतन देवा.
कर्म पडदो चीरीने झट प्रभुतेजे झगमगे,
बुद्धिसागर आत्म सूर्य पिंडमां तो तगतगे. ॥ १५ ॥
पोते ईश्वर भ्रांति भागे घट परखातो,
पोताने पोते गातो ने पोते ध्यातो.
पोताने पोते कहेतोने पोते रमतो.
पोताने तो पूज्य गणीने पोते नमतो;
ईश्वर पोते देहमां रे चैतन्य शक्ति व्यक्तिथी.
बुद्धिसागर बीजे शक्ति आतमा निज भक्तिथी

चेतनने ईश्वर जाणे ते सहेजे तरतो,
चेतनने ईश्वर जाणेते सुखडां वरतो;
चेतनने ईश्वर जाणेने स्थिरता लावे,
चेतनने परमेश्वर जाणे ते सुख पावे.
आत्म शक्ति खीलववामां ध्यान कुंची उत्त छे;
आत्म शक्ति प्रगटसाधो जगत् जन नहि नीच छे. ॥ १७ ॥
लक्ष चोराशी जीव योनिमां शक्ति सरखी,
सिद्ध समी शक्ति छे सहुनी ज्ञाने परखी;
आत्म शक्तिने खीलववाथी व्यक्ति प्रगटे,
आत्म शक्तिने खीलवतां बाधकता विघटे.
उपशम क्षयोपशम अने घट क्षायिक भावे जाणीये;
बुद्धिसागर आत्म शक्तिज समजीने दील आणीये. ॥ १८ ॥
आत्म शक्तिनो उद्यम करतां शक्ति साची,
आत्म शक्ति उद्यम करवामां रहेनो राची;
आत्मशक्तिना उद्यमथी झट आश्रव नासे,
आत्मशक्तिना उद्यमथी ईश्वरता पासे.
आत्मशक्ति प्रगटाववामां संयम सत्य उपाय छे;
बुद्धिसागर आत्मध्याने शक्ति तो प्रगटाय छे. ॥ १९ ॥
तप जप संयमथी चेतननी शक्ति वृद्धि,
पिंडस्थादिक ध्यान पर्यायी प्रगटे ऋद्धि;
अट्ठाविश लब्धि आतमनी शक्ति साची,
चेतन तन्मय चित्त करीने रहीए राची.
मंत्रहठने राज योगेज चैतन्य शक्ति मक्ति छे;
बुद्धिसागर ध्यान योगे प्रगटती निज शक्ति छे. ॥ २० ॥
बाह्य अने अन्तर ग्राटकथी विस्मे शक्ति.

बाह्य अने अंतर त्राटकमां चेतन भक्तिः
बाहिर् करतां अन्तर त्राटक शक्ति वधारे,
अंतरत्राटक ज्ञानयोगथी दोषो वारे.
असंख्यप्रदेशी आत्मव्यक्ति धारणामां धारीए;
बुद्धिसागर ध्यानयोगे जीवने झट तारीये. ॥ २१ ॥

आत्मिक शक्ति सहुथी मोटी सुखने आपे,
आत्मिक शक्ति सहुथी मोटी दुःखडां कापेः
आत्मस्वरूपे लीन थवाथी अनुभव आवे,
अन्तरमां उद्योत सदा जिनवाणी गावे.
आत्म शक्ति यत्न करतां ईशता वेगे मळे,
बुद्धिसागर आत्मशक्ति प्रगटतां सुखमां भळे. ॥ २२ ॥

आत्मशक्ति अभ्यास करे अन्तरना योगी,
आत्मशक्ति अभ्यास करे चेतनना भोगीः
आत्मज्ञानथी आत्म शक्तिनी शोधन थातीः
सद्गुरुगमथी ज्ञान लह्याथी वस्तु पमाती.
आत्मज्ञाने रीझीए दीव्य ध्यान प्याला पीजीए,
बुद्धिसागर लीजीए शिव चित्त तन्मय कीजीए. ॥ २३ ॥

आत्म शक्तिना सेवक छे वैरागी त्यागी,
आत्म शक्तिना ध्याता छे अन्तरना रागीः
आत्म शक्तिनो महिमा जगमां जोशो भारी,
आत्म शक्तिने सेवो प्रेमे नरने नारी.
आत्मनी विवेचनाथील आत्ममां रंगावद्वं.
बुद्धिसागर आत्ममां स्थिर चित्त ध्याने भाववुं ॥ २४ ॥

आत्म शक्तिथी त्यद्वंशी जगना टट थाने,
आत्म शक्तिथी सुर दर्शनथी थाय स्याने:

चेतनने ईश्वर जाणे ते सहेजे तरतो,
चेतनने ईश्वर जाणेते सुखडां वरतो;
चेतनने ईश्वर जाणेते स्थिरता लावे,
चेतनने परमेश्वर जाणे ते सुख पावे.
आत्म शक्ति खीलववामां ध्यान कुंची उच छे;
आत्म शक्ति प्रगटवाथी जगत् जन नहि नीच छे. ॥ १७ ॥
लक्ष चोराशी जीव योनिमां शक्ति सरखी,
सिद्ध समी शक्ति छे सहुनी ज्ञाने परखी;
आत्म शक्तिने खीलववाथी व्यक्ति प्रगटे,
आत्म शक्तिने खीलवतां बाधकता विघटे.
उपशम क्षयोपशम अने घट क्षायिक भावे जाणीये;
बुद्धिसागर आत्म शक्तिज समजीने दील आणीये. ॥ १८ ॥
आत्म शक्तिनो उद्यम करतां शक्ति साची,
आत्म शक्ति उद्यम करवामां रहेजो राची;
आत्मशक्तिना उद्यमथी झट आश्रव नासे,
आत्मशक्तिना उद्यमथी ईश्वरता पासे.
आत्मशक्ति प्रगटाववामां संयम सत्य उपाय छे;
बुद्धिसागर आत्मध्याने शक्ति तो प्रगटाय छे. ॥ १९ ॥
तप जप संयमथी चेतननी शक्ति वृद्धि,
पिंडस्थादिक ध्यान धर्याथी प्रगटे ऋद्धि;
अठ्ठाविश लब्धि आतमनी शक्ति साची,
चेतन तन्मय चित्त करीने रहीए राची.
मंत्रहठने राज योगेज चैतन्य शक्ति भक्ति छे;
बुद्धिसागर ध्यान योगे प्रगटतो निज शक्ति छे. ॥ २० ॥
बाह्य अने अन्तर् त्राटकथी विलसे शक्ति,

बाह्य अने अंतर त्राटकमां चेतन भक्तिः
बाहिर् करतां अन्तर त्राटक शक्ति वधारे,
अंतरत्राटक ज्ञानयोगथी दोषो वारे.
असंख्यप्रदेशी आत्मव्यक्ति धारणामां धारीए;
बुद्धिसागर ध्यानयोगे जीवने झट तारीये. ॥ २१ ॥
आत्मिक शक्ति सहुथी मोटी सुखने आपे,
आत्मिक शक्ति सहुथी मोटी दुःखडां कापे;
आतमस्वरूपे लीन थवाथी अनुभव आवे,
अन्तरमां उद्योत सदा जिनवाणी गावे.
आत्म शक्ति यत्न करतां ईशता वेगे मळे,
बुद्धिसागर आत्मशक्ति प्रगटतां सुखमां भळे. ॥ २२ ॥
आत्मशक्ति अभ्यास करे अन्तरना योगी,
आत्मशक्ति अभ्यास करे चेतनना भोगी;
आत्मज्ञानथी आत्म शक्तिनी शोधन थाती;
सद्गुरुगमथी ज्ञान लह्याथी वस्तु पमाती.
आत्मज्ञाने रीजीए दील ध्यान प्याला पीजीए,
बुद्धिसागर लीजीए शिव चित्त तन्मय कीजीए. ॥ २३ ॥
आत्म शक्तिना सेवक छे वैरागी त्यागी,
आत्म शक्तिना ध्याता छे अन्तरना रागी;
आत्म शक्तिनो महिमा जगमां जोनो भारी,
आत्म शक्तिने सेवो प्रेमे नरने नारी.
आत्मनी विवेचनाथीज आत्ममां रंगावबुं,
बुद्धिसागर आत्ममां स्थिर चित्त ध्याने भाववुं ॥२४ ॥
आत्म शक्तिथी जयडंको जगमां झट वागे,
आत्म शक्तिथी सुर नरपतियो पाये लागे;

आत्म शक्तिनो अकळकळानो पार न आवे,
धीर वीरने सिद्ध जगतमां आत्म प्रभावे.
प्रेमोत्साहे ध्याइए दील चिदानंद शाश्वत प्रभु;
व्यक्तिथी व्यापक नहीने ज्ञानथीज चेतन विभु. ॥ २५ ॥
अनंत शाश्वत सुखमय चेतन हुं छुं पोते,
विवेकी जे भव्य सदा निज घटमां गोते;
अलख हमारो देश बाह्यमां हुं नहि रीझुं,
सर्व जीवो मुज मित्र वैरथी लेश न खीजुं.
आनंदमय हुं तत्त्वथी छुं भावना सुख आपती;
बुद्धिसागर आत्म रटना शोक वह्लिने कापती. ॥ २६ ॥
अनंत गुण चेतनना तेनी अनंत शक्ति,
सर्व गुणोनी भिन्न शक्तिनी करवी भक्ति;
स्थिरोपयोगे अनंत गुण प्रगटे छे सहेजे,
समजी सत्य स्वरूप भव्यनुं तेमां रहेजे.
आत्म शक्ति खीलववाने प्रेम साचो स्वां करो;
बुद्धिसागर आत्मध्याने भवोदधिने झटतरो. ॥ २७ ॥
यम नियम आसनने प्राणायाम करीने,
धरजो प्रत्याहार चित्तना दोष हरीने;
धरी धारणा ध्यान समाधि शिव सुख वरीए,
शिव सौधे चढवाने योगाष्टक ए धरीए.
रहेणीथी रोजी खरे दील ईशने दील ध्याइए,
बुद्धिसागर आत्मशक्ति ध्यानथी शिव पाइए. ॥ २८ ॥
चैतन्योदय हेतु जगमां असंख्य निरखो,
रत्नत्रयी छे मुख्य सर्वमां ज्ञाने परखो;
आत्मशक्ति अभ्यासक पुद्गल जड गणे छे,

आत्म शक्ति अभ्यासक ध्याने कर्म हणेछे.
निजरमणताध्यानथी तो आत्म शक्ति खीलती,
सहजशक्ति आत्मनी खरी सर्व दोषो पीलती. ॥ २९ ॥
सदुपयोगे सुज्ञानीनी लब्धि शक्ति,
दुरुपयोगे अज्ञानिनी लब्धि शक्ति;
चेतनशक्ति पामी ज्ञानी जरा न फूले;
अज्ञानी लब्धिने पामी भवमां झूले,
अज्ञानी पण ज्ञानियोना संगथी सुधरे खरो,
परस्वभावे लब्धिने नाहि वापरे मनमां धरो. ॥ ३० ॥
आतम शक्तिने खीलववी अन्तरमां पेसी,
असंख्यप्रदेशी चेतनराया निर्भयदेशी;
शुद्धस्वभावे स्थिरता करवी ध्यान विचारे,
चेतन तरतो भवजलधिथी परने तारे.
आत्मशक्ति खीलववामां चित्त निश्चलता करो;
बुद्धिसागर आत्मशक्तिज पामीने दुःखडां हरो. ॥ ३१ ॥
चेतन शक्ति जे जे अंशे प्रगटे साची,
ते ते अंशे धर्म खरो मानो मन राची;
निरुपाधिथी चेतन शक्ति तुर्त प्रकाशे,
निरुपाधियोगे झट चेतन शर्म विलासे.
आतम शक्ति खीलववा झट निरुपाधिपद राचीए;
बुद्धिसागर आत्मप्रेमे परम ईशता याचीए. ॥ ३२ ॥
परमईश भगवान् हृदयमां प्रेमे ध्यावो,
पोते छे भगवान् हृदयमां वेगे भावो;
स्वामी सेवक पोते ते आपे निज देतो,
शब्दातीत व्यवहारे ते वाणीने कहेतो.

ईश चेतन देव तेने पूजीए मेमे मवी;
बुद्धिसागर ज्ञान किरणे भासतो हृदये रवि. ॥ १३ ॥

आत्म शक्तिथी योगी मेरुगिरि कंपावे,
आत्म शक्तिथी योगी पृथ्वीनेज धुजावे;
आत्म शक्तिने साध्य कर्याथी सिद्ध कहावे,
आत्म शक्तिनी भक्ति कर्याथी विद्या आवे.
आत्म शक्ति स्मरण करतां प्रगटनी व्यक्ति खरी;
बुद्धिसागर आत्मशक्ति योगिओए घट वरी. ॥ १४ ॥

आत्मशक्तिने केळववामां गुरुनुं शरणुं,
आत्म शक्तिनी आगल कर्माच्छादन तरणुं;
तरणाथी सूरज तो कदी न ते ढंकाशे,
एवी शक्ति गुरुगमथी जाणी विश्वासे.
आत्मशक्ति झगमगे त्यां मुक्तिनां सुख सत्य छे;
बुद्धिसागर आत्मशक्तिने केळवणी ए कृत्य छे. ॥ १५ ॥

केवलज्ञाने जाणे दर्शनथी सहु देखे,
केवलज्ञाने प्रगटपणे भावो सहु पेखे;
श्वासोश्वासे आत्मध्यानथी शक्ति सुहावे,
श्वासोश्वासे आत्मध्यानथी शक्ति वधावे;
क्षयोपशमथी वीर्यशक्ति हि आत्मनी प्रगटे खरी.
बुद्धिसागर शूरवीरनी वीर्यशक्ति दील धरी. ॥ १६ ॥

कुमतिने सुमतिरूपे छे ज्ञाननी शक्ति,
क्षयोपशमने क्षायिक भावे ज्ञाननी व्यक्ति;
उपशम क्षयोपशमने क्षायिक भावे स्थिरता,
क्षयोपशमथी जाणी लेजो चेतन वीरता.
क्षायिक क्षयोपशम भेदे जाणीए घट वीर्यता,

बुद्धिसागर आत्म शक्तिज जाणीए दील धैर्यता. ॥ ३७ ॥
क्षयोपशमनी शक्ति पामी मोह हठावे,
क्षयोपशमनी शक्तियी जगमां पूजावे;
चारकर्मना क्षयोपशमथी शक्ति न्यारी,
शक्तितणो भंडार आत्मनी छे बलिहारी.
आश्चर्य जगमां मानवुं शुं आत्मशक्ति आगले,
बुद्धिसागर आत्म शक्तिज पामतां सर्वे मले. ॥ ३८ ॥
परस्वभावे आत्म शक्तिने जे वापरता,
भ्रांतिथी भूलेला जीवो ते नहि तरता;
आत्मस्वभावे आत्मशक्तिनी थाती वृद्धि,
क्षायिकभावे आत्मशक्तिथी पदमां सिद्धि.
क्षायिकभावे आत्म शक्तिज शुद्ध निर्मल दीपती,
बुद्धिसागर शिव सनातन सर्व शत्रु जीपती. ॥ ३९ ॥
आत्मशक्तिनी श्रद्धाथी ध्याता सुखपावे,
आत्मशक्तिनी श्रद्धाथी मोहादिक जावे;
आत्मशक्तिनी श्रद्धाथी हिंमत बहु आवे,
आत्मशक्तिनी श्रद्धाथी देवो वश थावे.
आत्मनासामर्थ्य थी तो शरीर आखुं हालतुं;
आत्मनासामर्थ्यथी तो शरीर आखुं चालतुं. ॥ ४० ॥
आत्मतणी शक्तिथी जगमां सर्व बनेछे,
चेतननी शक्ति तो समजो आत्म फनेछे;
आत्म शक्तिथी वीरजिने तो मेरु हलाव्यो,
आत्म शक्तिथी बाहुबली जगमां जयपायो.
आत्मना सामर्थ्यथी तो भरत केवल पामीया;
महामुनि अनि मुक्तिजीए कर्म दोषो वामीया

उच्च गुणनी माप्ति माटे ध्यान सुखकर एक छे;
बुद्धिसागर आत्म शक्तिने मगटतां सुख टेक छे. ॥ ५८ ॥
दुःख समयमां आत्मशक्तिने धारण करीए?
दुःख सहीने चरणशक्तिने मनमां धरीए;
दुःख समयमां आत्मशक्तिनी खबर पडे छे,
दुःख समयमां आत्मशक्तियो सत्य जडे छे.
सहस्र संकट यदि पडे पण आत्मशक्ति न त्यागीए;
बुद्धिसागर आत्म धर्मे समय निशदिन जागीए. ॥ ५९ ॥
ज्ञान शक्तिनो महिमा जगमां जयजयकारी,
आत्मशक्तिने पामी शोभे जग नर नारी;
पर पोतानुं स्वरूप जाणे ज्ञान लहीने,
सत्यतत्त्व श्रद्धालु बनशो धर्म वहीने.
सत्यतत्त्वश्रद्धाथकी तो आत्मशक्तिज उल्लसे;
बुद्धिसागर आत्मशक्तिज पामी चेतन नहि फसे. ॥ ६० ॥
श्वासोश्वासे ध्यान लगावो चिन्मय थावा,
श्वासोश्वासे मभु गुण गावो शिवपुर जावा;
श्वासोश्वासे अलख निरंजन प्रेमे ध्यावो,
श्वासोश्वासे परम महोदय मंगल पावो.
सप्तराम उंचु जनुं पण जीवने बहु सहेल छे;
बुद्धिसागर सहजयोगे आत्मसुखनो खेल छे. ॥ ६१ ॥
अन्तरात्म सेवनथी नरनारी सुख पावे,
अन्तरात्म सेवनथी देवो गुण गण गावे;
अन्तरात्म सेवनमां शक्ति सत्य रहे छे,
वीर जिनेश्वर वचनो सुणो एम कहे छे.
अन्तरात्म सेवन मजानुं सन्त जन मन प्रेम छे;

बुद्धिसागर आत्मशक्तिज प्रगटशे ए नेम छे. ॥ ६२ ॥
अभ्यासे चेतननी शक्ति पूर्ण प्रकाशे,
तीर्थंकरने सिद्ध थया चेतन अभ्यासे;
सूरि वाचकने मुनिवर मंडल शक्ति वधारे,
रत्नत्रयीनुं सेवन करीने चेतन तारे.
आत्मशक्ति वृद्धि माटे मुनिवरो दीक्षा ग्रहे;
बुद्धिसागर भक्ति योगे सत्य शक्तिज जन लहे. ॥ ६३ ॥
जे जन जेमां रंगाशे तेने ते मळशे,
चेतनमां रंगाशे ते तो सुखमां भळशे;
वाळीनी चेतन शक्तिथी रावण हार्यो,
विष्णुकुमारे पापी नमुचिने झट मार्यो.
क्षयोपशमनी शक्तिथी आश्चर्य मोटुं थइ रहे.
बुद्धिसागर प्रगट क्षायिक शक्ति महिमा सुख लहे. ॥ ६४ ॥
चौदपूर्वनी रचना करता गणधर देवा,
मुहूर्तमांहि ज्ञान शक्तिथी समजे सेवा;
पंच ज्ञानने दर्शन चारे चेतन शक्ति,
महिमा अपरंपार धर्ममां धरीए भक्ति.
आत्मज्ञानि सद्गुरुनी सेवनाथी धर्म छे.
बुद्धिसागर गुरु प्रसादे मोक्षनां तो शर्म छे. ॥ ६५ ॥
परपरिणतिने दूर निवारी समता धारी,
रूपातीतनुं ध्यान धरी वरशो शिवनारी;
केवल चेतन बोध शक्तिथी धर्म खरो छे,
सत्य जनोए आत्म धर्मने दील धर्यो छे.
चेतन शक्ति जीवमां छे जीवथी न्यारी नहीं,
बुद्धिसागर सज्जनना दीलमां सुस्थान रही

गुरुपदपंकजशरण ग्रहीने ज्ञान सुधारो,
गुरुविना नहि ज्ञान आवशे कदी न आरो;
सद्गुरु आशीर्वादे अन्तरमां अजवाळुं,
सद्गुरु मुनिना कृपाविना तो मनडुं काळुं.
सद्गुरु मुनिनी कृपाथी धर्म करणी सत्य छे;
बुद्धिसागर मुनिगुरुथी आत्मशक्तिनुं कृत्य छे. ॥ ६७ ॥

परनी आशा परिहरी चेतनने ध्यावो,
पिंड विषे परमेश्वर वसीया तेने गावो;
द्रव्यार्थिकनयथी नित्यज चेतन अवधारो,
अनित्यपर्यायार्थिकनयथी जीव विचारो.
अशुद्धचेतनता तजी झट शुद्धचेतनता करो;
बुद्धिसागर शुद्ध चेतन परम महोदय झटवरो. ॥ ६८ ॥

समय मति षट्कारक परिणमतां चेतनमां,
असंख्य प्रदेशे अनन्त गुणमां समजो मनमां;
षट् कारक नहि भिन्न जीवथी शास्त्रे दाख्युं,
समजी सन्त जनोए शाश्वत सुख षट चाख्युं.
शुद्धाशुद्ध बे भेदथी तो कारको षट जाणजो;
बुद्धिसागर शुद्ध कारक शक्ति घटमां आणजो. ॥ ६९ ॥

सर्व विकल्पे टळे ध्यानथी स्थिरता आवे,
शुद्धादर्श समान दीलडुं ध्याने थावे;
ज्ञेयो सर्व जणाय ज्ञानथी जुवो विचारी,
शब्दादिकथी व्यक्ति भावता प्रगटे सारी.
काळ अनादि आत्मसत्ता संग्रहनयथी खरी,
बुद्धिसागर आदि एवंभूतथी व्यक्ति वरी. ॥ ७० ॥

अस्ति नास्तिता चेतनमां छे काल अनादि,

उपशम आदिक भाव व्यक्तिता तेनी आदि,
वस्तुस्वभावे धर्म मर्मने ज्ञानी जाणे,
अन्तरमां उपयोग धरीने सुखडां माणे.
आत्म शक्ति प्रगट करवा दृष्टि अंतर खोलशो,
बुद्धिसागर अजितचेतनशक्तिनी जय बोलशो. ॥ ७१ ॥
पोते छे भगवान् हृदयमां नक्की धारो,
व्यक्तिभावने साध्य करीने चेतन तारो;
तिरोभावनो व्यक्ति भाव साची जिन मुक्ति,
समजी सत्यस्वरूप हृदयमां धरशो युक्ति.
उपादान ते धर्म छे ने निमित्त ते व्यवहार छे,
बुद्धिसागर आत्म शक्तिज उपादान जयकार छे. ॥ ७२ ॥
आत्मतीर्थने धार्या वण समता नहि आवे,
आत्मतीर्थने जाण्याथी सहु लेखे आवे;
सर्व तीर्थमां चेतन तीर्थ कह्युं छे मोटुं,
आत्म तीर्थनी आगळ अन्य विभाविक खोटुं.
ज्ञान दर्शन सूर्य चंद्र बे आरति नित्य उतारवा,
बुद्धिसागर चेतन ईशनी सत्य छे परमार्थता. ॥ ७३ ॥
तारंगा श्री अजित जिनेश्वर दर्शन कीधुं,
घट निरखे जिन दर्शन स्पर्शन सुख लीधुं;
निश्चयचेतन शक्ति साधे अजित जिनेश्वर,
व्यक्तिरूपी छे भिन्न गुणोथी सत्य सुखकर.
ओगणीस चोसठ साल चैत्रनी अमावास्याए कर्यो,
बुद्धिसागर चेतनशक्ति ग्रंथ मंगलकर कर्यो. ॥ ७४ ॥

इति चेतनशक्ति ग्रन्थः समाप्तः

चेतनस्तुतिः (स्वाध्याय.)

गंगातट तपोवनमां रे घनी रचना भारी-ए राग.

नमो चेतन ईश्वर रे सकळ गुणना स्वामी,
नमो चेतन ब्रह्मा रे प्रभु अन्तर्यामी;
नमो केवलज्ञानथी रे व्यापक विष्णु खरा,
नमो निश्चय चरणथी रे महादेव सुखकरा. ॥ १ ॥
नमो सत्य निरंजन रे निरागी निर्नामी,
नमो भवदुःखभंजन रे रंजन गुणरामी;
नमो निज गुण भोगी रे पुद्गलनी न आश जरा,
नमो निजगुणयोगीरे प्रभु भव दुःख हरा. ॥ २ ॥
परभावनो कर्त्ता रे काळ अनादि थकी,
मोहभावना योगेरे गयो तुं छेक छकी;
बहुमलीन बन्यो छे रे पोतानु भान भूली,
रह्यो पुद्गलसंगे रे घरीने मोह शूळी. ॥ ३ ॥
लाख चोराशी चौटेरे भवनगरीमां फर्यो,
पण अन्त न आव्यो रे नहि परभाव हर्यो;
हवे चेतन चेतो रे प्रभु तुज पोते छे,
वश्यो कायामां पोते रे बीजे शुं गोते छे. ॥ ४ ॥
देह वाणीने मनथी रे चेतन तुं भिन्न खरो,
ज्ञान दर्शन चरणथी रे जाणीने चित्त धर्यो;
याओ चेतन मेवीरे चेतनमां छे धर्म खरो;
सत्य चेतनधर्मेरे सुखोदधि भव्य वरो. ॥ ५ ॥
बाह्य खटपट त्यागीरे अन्तरमां राग धरो;
बाह्य भव जंझाळेरे कदी नहि कष्ट हरो,

बाधकष्टक्रियामांरे भूलेछे भव्य जीवो;
नहि चेतन शोधेरे पामेछे दुःख रीवो. ॥ ६ ॥
एवं चेतन खोजोरे अन्तरमां लक्ष्मी खरी;
अन्तरना तो ध्यानेरे जीवोए मुक्ति वरी,
उपशम क्षयोपशमथीरे क्षायिक साध्य करो;
औदयिक निवारीरे भवोभव दुःख हरो. ॥ ७ ॥

शुद्ध आत्मिकभावेरे परिणमो प्रेम करी;
शुद्धचारित्रयोगेरे रहे नहि कर्म जरी,
विषदोषो निवारीरे चेतन ध्यान करो;
शुद्ध चेतन पोतेरे अशुद्धना परिहरो. ॥ ८ ॥

शुद्धपरिणति साधोरे शुद्धोपयोग धरी;
जागो शुद्धोपयोगेरे ध्यानमां ईश वरी,
शुद्ध आनन्द पामोरे लही नव ऋद्धि खरी,
सेवो साधन साचांरे अन्तर लक्ष धरी. ॥ ९ ॥
देखो अनुभव नयनेरे निरंजन नाथ विभु.
शुद्ध संयम पुष्पेरे पूजो श्री आतमप्रभु.
मारा अन्तर स्वामीरे ज्योतिरूप तुंज खरो;
ज्ञानचक्षु वकासीरे हृदिना पंथे वरो. ॥ १० ॥

जागो शक्ति विचारीरे [illegible] धणी,
प्यारा परम जिनेश्वररे स्वामी पद चिन्तामणि.
[illegible] शांतिना भोगीरे [illegible] तुं योगी.
शुद्ध आनंदस्वामीरे निश्चय नहि रोगी. ॥ ११ ॥
स्वामी देव तुं देवरे निश्चय ज्ञान धणी.
[illegible]
[illegible]

वात मनमां धरीछेरे अभय पद करवाने. ॥ १२ ॥

गावे पोते पोतानेरे व्यवहारे भेद पडे,
षट्कारक समजेरे समजण सारी जडे;
शुद्धध्यानदशामांरे भूल्यातुं जगत भूंडुं,
शुद्धध्यान कर्याथीरे जडयुं घट तत्त्व रुडुं. ॥ १३ ॥

स्वयंभूसमुद्रनेरे हस्त थकी तरवुं,
शुद्धचेतन वर्णनेरे रसनाथी करवुं;
निर्विकल्पदशामांरे अनुभव धार्यो छे,
धरी श्रद्धा हृदयमांरे मोहारि निवार्योछे. ॥ १४ ॥

छंडी चेतनलक्ष्मीरे हवे नहि वाय भमुं,
हीरो हस्त चढयोछेरे हवे नहि पाय भमुं;
प्रभु तुंहि तुंहि ध्यावुंरे हुं तुं नो भेद नहि.
पोते पोताने कहेवुंरे विचारनो भेद ग्रही. ॥ १५ ॥

पोते पोताने देखुंरे पोते पोताने मळ्यो,
नहि पुद्गल ममतारे अज्ञानभाव टळ्यो;
नाम रूपथी न्यारोरे चिद्घन चित्त वर्यो,
बुद्धिसागर ध्यानेरे, अखंडानंद धर्यो. ॥ १६ ॥

प्रीति वर्णन.

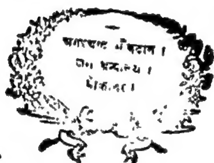
पैसा पैसा पैसा त्हारी–ए राग.

प्रीति प्रीति प्रीति प्रीति, प्रीतिछे सुखकारी रे;
दुनियाने प्रीति छे प्यारी, प्रीतिथी छे यारी रे. प्रीति० ॥ १ ॥
प्रीतिनो आगल शुं प्रीति, प्रीतिथी छे नीति रे;
प्रीतिथी परमेश्वर प्यारो, प्यारी प्रीति रीति रे. प्रीति० ॥ २ ॥
प्रीति विना लुखुं भोजन, प्रीति सहुथी मीठी रे;
प्रीतिथी संपीली दुनिया, नजरे ज्यां त्यां दीठी रे. प्रीति० ॥ ३ ॥
प्रेम विनातो चेन पडे नहि, प्रीति जीवन मोटुं रे;
प्रीति वण तो क्लेशी दुनिया, प्रीति वण तो खोटुं रे. प्रीति० ॥ ४ ॥
दुध मीठुं साकर मीठी, मीठो घेवर यारी रे;
सहुथी मीठी प्रीति जगमां, समजो नरने नारी रे. प्रीति० ॥ ५ ॥
प्रीति वण भक्ति छे लुखी, प्रीति वण शा मेवा रे;
प्रीति वण तो सेवा लुखी. प्रीति वण शा देवा रे. प्रीति० ॥ ६ ॥
प्रीति आगल प्राण नकामा. प्रीति सारी खोटी रे;
धर्मे सारी पापे बूरी, प्रीति सारी रोटी रे. प्रीति० ॥ ७ ॥
जेवी प्रीति तेवी रीति, प्रीतिना बहु भेदो रे;
प्रीतिना विरहे प्रगटे छे, जगमां ज्यां त्यां खेदो रे. प्रीति० ॥ ८ ॥
प्रीतिथी भक्ति छे सेहली. प्रीति कामणगारी रे;
प्रीतिनुं अजवाळुं भारी. प्रीतिनी बलिहारी रे. प्रीति० ॥ ९ ॥
प्रीति आगल सर्व नकामुं. प्रीति सुखनी क्यारी रे;
बुद्धिसागर धार्मिकप्रीति. धारो नरने नारी रे. प्रीति० ॥ १० ॥

धार्मिक केळवणीथी श्रद्धा, जागे भवभव प्रीतिरे. केळवणी०॥ ३॥
धार्मिक केळवणी पाम्या वण, सुखी नहि नरनारीरे;
नव तत्त्वोनुं ज्ञान लह्या वण, उमर जावे हारीरे. केळवणी. ॥ ४॥
धार्मिक केळवणीथी शान्ति, चित्तदोष दूर जावेरे;
अंतर तत्त्वनुं ज्ञान लह्याथी, परम महोदय पावेरे. केळवणी०॥ ५॥
चेतन ज्ञाता चेतन ध्याता, चेतनमां सुख भारीरे;
चेतन विना नहि सुख बीजा, निश्चय जोशो विचारीरे. केळवणी. ६
सातनयोनी सापेक्षाथी, चेतन तत्त्व जणायरे;
सप्तभंगीनी केळवणीथी, साचुं तत्त्व प्रकाशरे. केळवणी०॥ ७॥
केवलज्ञाने वीर प्रभुए, केळवणीने भाखीरे;
केळवणीनी शक्ति मोटी, दशोए शुभ दाखीरे. केळवणी०॥ ८॥
केळवणीथी निर्मल मनडुं, केळवणी गुण क्यारीरे;
केळवणीथी साचुं खोटुं, परखे सज्जन धारीरे. केळवणी०॥ ९॥
विद्यानी वृद्धिथी ऋद्धि, केळवणीथी आणोरे;
धार्मिक केळवणी क्षेत्रामां, उत्तम बीजमां आणोरे. केळवणी०॥ १०॥
केळवणीथी चेतन सुधरे, निंदा विकथा जावे रे;
धार्मिक केळवणी शीखवतां, शाश्वत सुखडां पावेरे. केळवणी०॥ ११॥
हिंसादिक दोषोने हणवा, केळवणी छे पहेली रे;
दया दान गुण वृद्धि माटे, केळवणी छे वहेली रे. केळवणी०॥ १२॥
गुरुकुलथी धार्मिक केळवणी, फेले विनय प्रचारी रे;
गुरुनी श्रद्धा भक्तियोग विना वृद्धि भारी रे. केळवणी०॥ १३॥
जिनसूत्रोनी केळवणीथी [illegible]
सद्गुरुनिश्रामां [illegible] अनुभव [illegible]. केळवणी०॥ १४॥
[illegible] केळवणी [illegible];
जिनगुरु [illegible]. केळ०॥ १५॥

अष्टाविंश लब्धिने जाणे, केळवणीथी ज्ञानी रे;
पंचभावने ज्ञानी जाणे. समजे नहि अभिमानी रे. केळवणी० ॥१६॥
षट्कारकने समजे ज्ञानी, योगाष्टक सुखकारी रे;
सहज समाधि सन्तो पामे. केळवणी अवधारी रे. केळवणी० ॥१७॥
अलख निरंजन दर्शन करवुं, केळवणीने पामी रे;
परमब्रह्मनी प्राप्ति सहेजे, होवे चेतन रामी रे. केळवणी० ॥१८॥
विषय विकारो क्षय करवाने, केळवणी जग सारी रे;
धार्मिककेळवणी पाम्या वण, टळे न टेव नठारीरे. केळवणी०॥१९॥
चेतन परम महोदय पामे, केळवणी ते ऊंची रे;
अन्तरात्मनी केळवणी वण. केळवणी छे नीची रे. केळवणी०॥२०॥
केळवणीथी मंगल कोडी, उन्नाशय करनारीरे;
परमानंद महोदय कारण केळवणी, जयकारीरे. केळवणी०॥२१॥
आत्मिक धर्मोन्नति केळवणी. लेशे ते जन तरशेरे;
क्षायिकभावे मंगल मोटुं, जन्म धर्मने वरशेरे. केळवणी०॥२२॥
रागद्वेषने क्लेश वधे ते. केळवणी छे कूडीरे;
वस्तुस्वभावे धर्म जगावे, केळवणी ते रूडीरे. केळवणी०॥२३॥
अनेकांत चेतनना ज्ञाने. शाश्वत सुखडां थावेरे;
कर्माष्टकनो नाश करीने, मुक्तिपुरी सोहावेरे. केळवणी०॥२४॥
गुरुगम केळवणी पामीने. लहीए शाश्वत सिद्धिरे;
बुद्धिसागर मंगलमाला. रत्नत्रयीनी ऋद्धिरे. केळवणी०॥२५॥

समाप्त.

अमदावाद.

श्री सत्यविजय प्रीन्टींग प्रेसमां शा. गीरधरलाल हक